

ŽELEZAR

TEDNIK - GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SZ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 4. JUNIJA 1981

ŠTEVILKA: 21 • LETO: XXX

Naš kovinar, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik Železarja začel izhajati 26. januarja 1937. Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Naslov: Uredništvo Železarja, SZ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 483, administracija 484 in 726. Tisk: TK Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72.

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE TEHNOLOŠKE IN DELOVNE DISCIPLINE

Na konstituantni seji delavskega sveta Železarne za novo mandatno obdobje 21. maja so delegati obravnavali ugotovitve in predlog ukrepov za izboljšanje tehnološke in delovne discipline v TOZD in delovnih skupnostih, ki jih je pripravila posebna delovna grupa na predlog poslovodnega kolegija Železarne. Le-ta je namreč ugotovil, da so se negativni pojavi na področju tehnološke in delovne discipline približali kritični točki in zahtevajo ukrepanje. Delavski svet je ugotovitev in sklepe, ki jih v nadaljevanju v celoti objavljamo, soglasno sprejel.

Ugotovljeno je bilo, da smo v splošnih razpravah o konkretnih primerih izrekli veliko besed, mnogo manj pa ob tem tudi storili. Predčasno odhajanje z dela, nedovoljeni izostanki, kršenje tehnoloških normativov, zanemarjanje tehničnih naprav, so obče znana dejstva v naši železarni. Delovni in poslovni rezultati so postali odraz takega stanja, zato ni več mogoče mirno iti preko vseh teh problemov in čakati, da nam bo nekdo tretji popravil stanje. Tega ne moremo pričakovati niti od disciplinske komisije, katere delo zajema tak obseg, ki že povzroča odpor in nezaupanje. Problemi, ki so navedeni, niso samo stvar disciplinskega ukrepanja, ker so dobili tako širino, da jim lahko damo določeno družbeno težo in so postali na našem območju družbeni problem.

Prav zato je potrebno, da se vsi vključimo v enotno in dosledno akcijo za odpravo navedenega stanja. Če iščemo pravno podlago za

naše ravnanje, je nesporno in upravičeno, saj imamo večino razmerij, na katere se nanašajo navedena odstopanja urejena v samoupravnih splošnih in drugih normativnih dokumentih. Le-teh pa ne spoštujemo dovolj. Familiarnost, graditev avtoritete na podlagi popustljivosti in oportunitizma, bojzljivost posameznih delavcev, ki imajo pooblastila, nesramnost podrejenih moramo odstraniti iz naših medsebojnih odnosov in vzpostaviti vrednostne krite-

Nadaljevanje na 3. strani

PROIZVODNI STROŠKI V APRILU NIŽJI OD NAČRTOVANIH

V prvem tromesečju 1981 smo imeli v Železarni za 204 milijone dinarjev nižje stroške kot smo načrtovali, v aprilu pa je znižanje znašalo 61 milijonov dinarjev. V vseh štirih mesecih so bili stroški nižji za 265 milijonov dinarjev. To znižanje bi bilo izredno dobrodošlo, če ne bi imelo grenkega prizvoka, da smo v planiranih normativnih porabah pretiravali. V nekaterih temeljnih organizacijah so vkalkulirane velike rezerve v porabah, kar se potem pri dejanskem obračunu pokaže kot znižanje.

Da je temu tako, nam pove tudi podatek, da nam trg takih lastnih cen ne priznava, kar pomeni, da so

bile planske lastne cene višje od prodajnih. Tako kot v prvem četrtletju, smo tudi v aprilu imeli negativni efekt med planirano lastno in doseženo prodajno ceno. Ker pa vse temeljne organizacije, ki poslujejo po sporazumu o skupnem prihodku, participirajo v udeležbi doseženega skupnega prihodka s svojimi planskimi normativi, je rezultat tega bil, da so te temeljne organizacije med seboj razdelile ne skupni pozitivni, temveč skupni negativni efekt.

Omenjeno znižanje stroškov v aprilu, ki je znašalo 61 milijonov dinarjev, so dosegle vse temeljne organizacije razen Jeklarn, Valjarne žice in profilov, Jeklovleka in Žeb-ljarne.

V temeljni organizaciji Jeklarna je znižanje stroškov znašalo 14,6 milijonov dinarjev, z višjimi stroški so delali v SM jeklarni in na kontilivu, v elektrojeklarni, v PTO oddelku in kamnolomu pa načrtovanih stroškov niso presegli. SM jeklarna je zaključila z 11,4 milijoni dinarjev zvišanja; stroški vložka so bili višji za 5,7 milijona dinarjev, (Nadaljevanje na 7. strani)

STABILIZACIJA IN OHRANITEV STANDARDA DELAVCEV

Svet Zveze sindikatov Jugoslavije in predsedstvo sveta sta v letošnjem letu že večkrat obravnavala aktualna vprašanja uresničevanja politike gospodarske stabilizacije in zaštite standarda delovnih ljudi. Hitro povečevanje cen, predvsem v prvih mesecih letošnjega leta, je ogrozilo življenjski standard delavcev, še predvsem tistih z nižjimi osebnimi dohodki in veččlanskimi družinami. Razprave so pokazale, da mora zveza sindikatov začeti vrsto akcij in ukrepov na področju socialne politike, da bi se posledice takega stanja ublažile. Osnovne organizacije so predvsem tam, kjer so pogoji gospodarjenja otežkočeni, že pričele s širokimi akcijami in rezultati niso izostali.

Izhajajoč iz celokupnih nalog stabilizacije, kot trajne usmeritve, je v zvezi sindikatov dogovorjenih nekaj večjih skupnih akcij, ki se bodo organizirale v tem letu v organiza-

cijah in organih zveze sindikatov. Akcije zajemajo vprašanja: uresničevanja predvidene rasti proizvodnje in dohodka ob krepitvi kvalitnih elementov gospodarjenja; pridobivanje in razporejanje dohodka; delitev osebnih dohodkov po

Nadaljevanje na 2. strani

POMOČ SPLOŠNI BOLNICI JESENICE

Izvršni svet skupščine občine Jesenice je v teh dneh razposlal vsem organizacijam združenega dela pismo, v katerem jih seznaja o nedokončani naložbi prizidka splošne bolnice Jesenice, ki je bil sicer delno izročen namenu že lansko leto za dan ženak, za dokončanje do najracionalnejšega oziroma do najnujnejšega obsega pa bi potrebovali še 7.641.950 dinarjev. S tem bi bil novozgrajen prizidek izkoriščen in doseženi pogoji za dobro delo zdravstvenih delavcev.

Tako delavci jeseniške bolnice kot izvršni svet skupščine občine Jesenice ugotavljajo, da bi bilo v tem trenutku moč uresničiti naložbo s prispevki temeljnih in drugih organizacij združenega dela. S tega razloga izvršni svet poziva organizacije združenega dela v naši občini, da proučijo svoje možnosti in ustrezno stanju prispevajo svoj delež za dokončanje te naložbe. S tem bi, kakor je bilo že poudarjeno, delavcem bolnice omogočili kvalitetno strokovno delo, jeseniškemu delavcu in občani pa boljše zdravstveno oskrbo.

Vsekakor koristna pobuda, ki pa bi bila potrebna ekonomske in politične analize, ali bo združeno delo v občini preneslo to dodatno obremenitev?

TRETJI KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV O NADALJNJEM RAZVOJU SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA

Le še dvanajst dni nas loči od tretjega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, za katerega je v novoletni poslanici 1980 pobudo sprožil tovariš Tito in globalno določil tudi njegov politični pomen, še posebno v pogledu nadaljnjega razvoja socialističnega samoupravljanja. Ta čas teče v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih živahna razprava o osnutku resolucije za kongres in se oblikujejo sporočila za kongres.

Tovariš Tito je na drugem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije, ki je potekal od 5. do 8. maja 1971 v Sarajevu, v svojem pozdravnem govoru med drugim dejal:

»Drugi kongres samoupravljalcev ima velik zgodovinski pomen. Tu naj

bi zaokrožili izkušnje preteklih dveh desetletij, sumirali pomembne rezultate, ki smo jih bili dosegli, pa tudi spoznali ne tako majhne pomanjkljivosti, ki so se pokazale in kdaj pa kdaj povzročile tudi stagna-

(Nadaljevanje na 2. strani)

REFERENDUM ZA SAMOPRISPEVEK V OBČINI 28. JUNIJA

Na zadnjih sejah vseh treh zborov skupšine občine Jesenice 27. in 28. maja so delegati na predlog občinske konference SZDL Jesenice sprejeli odlok o razpisu referenduma za uvedbo samoprispevka v občini Jesenice za financiranje dograditve in adaptacije osnovne šole Karavanških kurirjev NOB na Koroški Beli in osnovne šole 18. decembra v Mojstrani. O tem je v občini predhodno tekla široka javna razprava, v kateri je predlog dobil tudi večinsko podporo delovnih ljudi in občanov.

Referendum, ki se razpisuje za celotno območje občine, za katero naj bi se uvedel drugi samoprispevek, bo v nedeljo, 28. junija, od 7. do 19. ure na glasovalnih mestih, ki jih bo določila občinska volilna komisija. Na referendumu se bodo delovni ljudje in občani odločili za uvedbo samoprispevka za adaptacijo

in novogradnjo naslednjih objektov v občini:

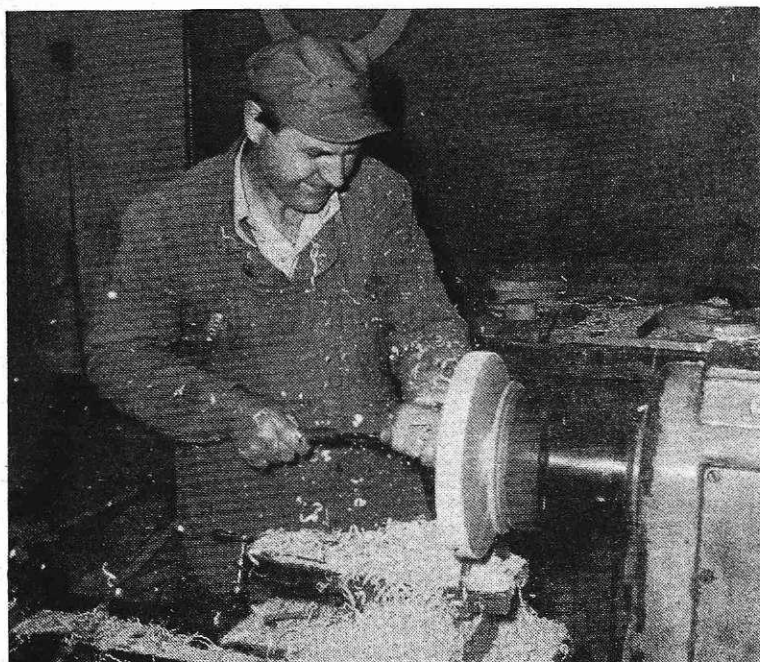
— za adaptacijo in novogradnjo obstoječe osnovne šole Karavanških kurirjev NOB na Koroški Beli z izgradnjo učilnic in kabinetov, telovadnice, zaklonišč, garderob, kuhinje in spremljajočih prostorov;

(Nadaljevanje na 9. strani)

Nastaja vprašanje: zakaj se nam v gospodarstvu iz leta v leto ponavljajo skoraj isti problemi in slabosti? Kako to, da si jasno in natančno zastavimo letne in petletne cilje in naloge, potlej pa ugotovimo, da smo jih le deloma uresničili? Kaj je temu krivo?

V veliki meri gre za neizpolnjevanje tega, kar določimo s samoupravnimi sporazumi in dogovori. Dokaj uspešno izgrajujemo sistem, sprejemamo zakone in plane, dosegamo dogovore in sporazume. Ne gre torej za slabosti sistema, čeprav so njegove izboljšave vedno možne in potrebne, marveč za delovanje mimo sistema, za to, da se ne držimo sistemskih rešitev in dogovorjenih stališč, za neodgovornost na raznih ravneh, tu in tam pa tudi za zavestno spodkopavanje tega, kar smo sprejeli. Pogostokrat niti ne čakajo, da bi kakšna rešitev pokazala svoje odlike v praksi, marveč jo kar obidejo in zavlačujejo njeno uresničitev, ali pa jo formalno sprejmejo, delajo pa po starem. Tako se vpijajo elementi stihijnosti in nestabilnosti v najbolj kočljivo področje — funkcioniranje sistema. Odmikanje od tega, kar je bilo dogovorjeno, gre na roke liberalističnim in birokratskim tendencam, te pa, ene kot druge, onemogočajo uresničevanje planskih nalog.

Tovariš Tito na 8. kongresu ZSJ, 21. novembra 1978

Sodelavec v modelni mizarni (Foto S. Kokalj)

PREVEČ JE BIL BESEDIČENJA IN PREMALO REZULTATOV

Nič kolikokrat smo v naši železarni, pa tudi v posameznih temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih sprejemali različne ukrepe, sklepe in akcijske programe za izboljšanje tehnološke in delovne discipline, ki smo jih sprejemali v dovolj resnih situacijah, nikdar pa dovolj resno in odgovorno tudi uresničevali. Sicer smo istočasno izrekli številne kritike na prepočasno rast osebnih dohodkov in razkorak med rastjo življenjskih stroškov in osebnimi dohodki, le redko pa smo vzroke za to iskali v nas samih, v slabi tehnološki in delovni disciplini, v velikih rezervah in možnostih za bolj produktivno, bolj ekonomično in učinkovitejše delo ob skrajnem varčevanju na vseh področjih. Res je, tudi vse to smo ugotavljali in nešteto zapisali, žal pa je ostalo bolj ali manj pri besedah.

Mnogi med nami se obnašajo, kakor bi bil dohodek, ki ga ustvarjamo v temeljnih organizacijah združenega dela, neka namišljena vrednost, ki se ustvarja sama po sebi, ne pa kot rezultat našega in celotnega družbenega dela, ki ga v denarni obliki prizna družba v pogojih socialistične blagovne proizvodnje. Obnašajo, kakor da s svojim delom ne bi ustvarjali novih dobrin, oziroma konkretno jeklenih izdelkov, na katere čakajo predelovalci jekla in potrošniki. Delavci, ki so skregani s tehnološko in delovno disciplino, se najbrž niti ne zavedajo, da smo zaradi njih prišli v nezavidljivo ekonomsko situacijo in da s svojim ravnanjem in obnašanjem vnašajo v delovni ritem nered, anarhijo in podobno in s tem povzročajo nižji dohodek, oziroma čisti dohodek in v okviru tega tudi naše nižje osebne dohodke, manj sredstev za skupno in splošno porabo, za razširjanje materialne osnove dela in za ustvarjanje in obnavljanje rezerv.

Pri vsem tem pa gre seveda tudi za globoko moralno vprašanje, kajti med nami je še vedno veliko vestnih, marljivih in odgovornih delavcev, ki so grobo izkoriščani od svojih nedelavnih, neodgovornih in nediscipliniranih sodelavcev. Žal še nimamo izobilikovanih takih meril za delitev osebnih dohodkov, da bi občutneje kaznovali slabo in neodgovorno delo, oziroma boljše nagradili odgovorno in marljivo delo. Zato so v tem trenutku v ospredju ukrepi za izboljšanje tehnološke in delovne discipline v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih, ki jih je na konstituantni seji 21. maja sprejel delavski svet Železarne. Ukrepi, ki jih večina delavcev pozdravlja, zahtevajo skupno, enotno in konkretno akcijo vseh organiziranih socialističnih sil — samoupravnih in političnih organov in organizacij, poslovodnih in vodstvenih struktur, strokovnih služb in vseh društev in organizacij, ki delujejo v okviru Železarne.

Akcija, ki ne sme pomeniti samo nekega besednega ponavljanja reda in discipline, ampak nam mora pomeniti konkretni, organizirani in enotni spopad z vsemi slabostmi, ki so se nakopičile v naših TOZD in delovnih skupnostih. Spopad tudi s malodušnostjo in oportunitizmom do teh pojavov, ki nam iz dneva v dan jemljejo ugled, po katerem je slovela jeseniška železarna vse obdobje po osvoboditvi — kot zgleden in marljiv kolektiv, ki je za to dobil veliko slovenskih in jugoslovanskih priznanj in neizmerno veliko spoštovanje in izgradnjo naše jugoslovanske skupnosti in s svojimi sposobnimi kadri pomagal izgrajevati jugoslovansko železarstvo.

Ukrepi, ki jih je sprejel delavski svet in vzroki, ki so pogojevali te ukrepe, morajo biti preudarno in priprljivo presajeni v vse delavce, redno in odgovorno pa bomo morali spremljati tudi njihovo uresničevanje. Ob tem pa bo potrebnega mnogo več kot doslej idejnopoličnega in vzgojnega neposrednega dela z vsemi delavci, pri čemer nam bodo prav gotovo v veliko pomoč zdrava delovna jedra, ki prav gotovo so v vseh temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih.

Vseh slabosti in odstopanj prav gotovo ne smemo pripisovati nekemu zavestnemu delovanju, temveč v veliki meri pomanjkanju družbene zavesti, delovne kulture in osveščenosti pri delu delavcev. To pa se ne da doseči samo z ukrepi, ki bodo pri delu delavcev brez ustreznega idejnopolitičnega in vzgojnega delovanja naleteli tudi na odpor. Zato naj sprejeti ukrepi pomenijo konkretno spodbudo za odgovorno in stalno idejnopolično delovanje med delavci, pri čemer največjo odgovornost nosijo osnovne organizacije zveze sindikatov in zveze socialistične mladine z zvezo komunistov na čelu. Družbena zavest in višja delovna kultura se namreč ne razvijata sama po sebi, temveč z organiziranim idejnopoličnim in vzgojnoizobraževalnim delom. To pa se najtesneje povezuje z odgovornim izvajanjem sprejetih ukrepov za izboljšanje tehnološke in delovne discipline.

TRETJI KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV O NADALJNJEM RAZVOJU SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

cijo v razvoju samoupravljanja. O vsem tem boste lahko delegati sami povedali vrsto vzgledov...

In prav danes, v času, ko proslavljam stoletnico slavne pariške komune, lahko s ponosom rečemo, da je socialistična samoupravna Jugoslavija stopila najdlje v uresničevanju tistih idealov, s katerimi so se navdihovali ne samo pariški komunisti, marveč ves svetovni proletariat.

Sarajevski kongres se je takrat enoglasno opredelil za ustavna dopolnila, predvsem za 21. in 22. dopolnilo, v katerih je videl močno orožje delavskega razreda pri krepitvi njegovega samoupravnega položaja v združenem delu. Kongres pa je opredelil tudi vrsto drugih vprašanj, ki so bila kasneje vgrajena v novo ustavo, ki je opredelila oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Sporočilo tovariša Tita sarajevskemu kongresu, posebno pa njegova globalna opredelitev njegovega političnega pomena, nedvomno veljata tudi za tretji, beograjski kongres samoupravljalcev Jugoslavije.

Velik prispevek za razreševanje problemov in nadaljnji razvoj samoupravljanja je s svojim uvodnim referatom na plenarnem zasedanju drugega kongresa dal tudi Edvard Kardelj in referenti na zasedanjih posameznih komisij. Mnogo teh misli je aktualnih še danes in mnogo jih bo potrebno obnoviti tudi na beograjskem kongresu. Naj pri tem omenimo le dve ugotovitvi Edvarda Kardelja na sarajevskem kongresu pred desetimi leti, ki poleg številnih drugih še kako veljata tudi danes.

»Kljub velikim uspehom pa vsekakor ne moremo reči, da bi se samoupravljanje v naši državi v svojem razvoju samo vzpenjalo. Razvoj samoupravljanja je omejevala in ga še danes omejuje ekonomska razvitost naše države; razen tega obstajajo v naši družbi tudi sile, interesi in pojmovanja, ki jim samoupravni odnosi ne ustrezajo. Slednjič, tudi razvoj družbene zavesti naših ljudi, zlasti pa vodilnih socialističnih sil je vplival in še vpliva na tempo in na smer razvoja samoupravljanja v vsakodnevni praksi. Zato so za razvoj značilni njegovi vzponi, omahovanja in odstopanja pa tudi zastoji in deformacije.« In dalje pravi Edvard Kardelj:

»V zgodovini se nič ne dogaja samo po sebi. Vsak korak naprej je odvisen od ljudi, od njihove sposobnosti, da na sleherni stopnji družbenega razvoja spoznajo dejanske probleme, da odkrijejo prave možnosti za njihovo razreševanje ter da se znajo boriti za uresničevanje teh možnosti in takih rešitev. Tudi naše sedanje težave niso samo posledica objektivnih razmer, v katerih se borimo, objektivnih sprememb v naši družbi ter pritiskov sil, ki delujejo proti socialističnemu, samoupravnemu in demokratičnemu značaju naše družbe. Te težave so namreč posledica slabosti in vrstah socialističnih sil samih.« In še nekaj aktualnih misli iz referata Edvarda Kardelja na sarajevskem kongresu:

»Dovolite mi, da vas s tem v zvezi spomnim (slabostmi in odstopanju, pripomba pisca) na v preteklosti izrečene besede francoskega revolucionarja Dantona: »Plat zvona ni signal za zmedo, temveč je poziv za napad na sovražnika...« V tem trenutku pa so ta sovražnik predvsem slabosti v naših lastnih vrstah, nesposobnost posameznikov, da bi se dvignili iznad praktičistične igre trenutnih parcialnih interesov, ki iz politike delajo politikanstvo, iz skrbni za človeka skrb zase, iz politizacije mas pa manipuliranje z njimi. Vse to pa nas slabi v boju proti tistim silam, ki poskušajo kolo zgodovine zavrteti nazaj. Tako smo torej tedaj, ko pravimo, da so problemi pereči in nevarni za nadaljnji razvoj naše družbe, daleč od tega, da bi dramatičizirali. To je v bistvu odraz naše pripravljenosti, da brez omahovanja razkrijemo dejanske vzroke in žarišča teh problemov in nevarnosti, da zberemo vse progresivne sile naše socialistične družbe pri njihovem reševanju ter da se s socialistično in samoupravno akcijo ter s političnim in idejnim bojem kar najbolj odločno upremo vsem pritiskom, ki si prizadevajo potisniti našo družbo na pot, ki vodi stran od socializma, stran od samoupravljanja, stran od socialistične demokracije.«

Te misli tovarišev Tita in Edvarda Kardelja niso bile izbrane slučajno, temveč predvsem zato, ker so, poleg številnih drugih, izrečenih na sarajevskem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije, še danes kako aktualne in ki naj bi tudi obogatile sedanje razprave o osnutku resolucije za beograjski kongres in predvsem kriterije za presojanje konkretnega stanja razvoja socialističnega samoupravljanja v vseh sredinah.

Delovski razred in delovni ljudje od beograjskega kongresa samo-

upravljalcev mnogo pričakujejo v pogledu bolj učinkovitega uresničevanja politike gospodarske stabilizacije in nadaljnega poglobljanja in razširjanja socialističnih družbeno-ekonomskih odnosov, učinkovitejšega povezovanja gospodarstva in podobno. Pričakujejo, da bo kongres samoupravljalcev Jugoslavije z moč-

jo svoje politične avtoritete, z izraženimi argumenti ter s sprejetimi sklepi vplival na najširšo mobilizacijo delovnih ljudi in občanov pri njihovem bolj učinkovitem reševanju nakopičenih problemov in vprašanj ter pri nadaljnjem razvijanju samoupravnih socialističnih odnosov.

Del nove in v ozadju stare profilne linije v profilarni na Javorniku (Foto I. Kučina)

STABILIZACIJA IN OHRANITEV STANDARDA DELAVCEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

delu in rezultatih dela; objektiviziranje pogojev gospodarjenja z aktivnostmi združenega dela in vseh družbenih dejavnikov, toda ne z etastičnimi metodami; hitreje in na trajnejših osnovah reševati izgube in ohraniti, oziroma izboljšati življenjski standard. Organi zveze sindikatov v federaciji, republikah in pokrajinah bodo organizirali spremljanje teh akcij in izmenjevali informacije o doseženih rezultatih in izkušnjah, akcije pa bodo zasnovane na konkretnih programih osnovnih organizacij zveze sindikatov in na koordiniranih aktivnostih v občinah.

Na področju standarda se morajo organizacije in organi zveze sindikatov odločno prizadevati, da se cene osnovnih prehranskih izdelkov v letošnjem letu ne bodo povečevale. V kolikor pa bi še nadalje prihajalo do podražitev, je rešitve potrebno iskati v kompenzaciji nabavne in prodajne cene izdelkov. Ker je dogovorjeno, da se cene mleku in jedilnemu olju ne bodo povečale do konca septembra letos in da se bodo cene kruha, oziroma moke, kompenzirale v polnem znesku, v kolikor bo prišlo do podražitve — je v Zvezi sindikatov Jugoslavije posebna pozornost namenjena vprašanju kompenzacije za posamezne vrste mesa. Če pa bi prišlo do podražitev govejega, telečjega, svinjskega in piščančjega mesa, kar je po sprejemu teh stališč tudi prišlo, se bo Zveza sindikatov Jugoslavije v zvezi skupnosti za cene zavzemala in vztrajala na popolni kompenzaciji. V zvezi s tem bo pooblaščen predstavnik Zveze sindikatov Jugoslavije soglašal z dogovorom v katerem bi kompenzacija za navedene vrste mesa znašala najmanj 70 % od povečanja cen. Poudarjeno je, da sredstva za kompenzacijo ne bi smeli zagotavljati s povečanjem prispevkov iz davkov, temveč s prerazporeditvijo drugih oblik porabe in še predvsem splošne in investicijske.

Stališča, ki sta jih sprejela svet Zveze sindikatov Jugoslavije in predsedstvo sveta o zaščiti in ohranitvi standarda, so bila dobro sprejeta med delavci. V organizacijah in organih zveze sindikatov v republikah in pokrajinah se vodi konkretna akcija za proučitev in zaustavitev padanja življenjskega standarda delavcev, še posebno tistih z nizkimi osebnimi dohodki. V mnogih sredinah so začeta prizadevanja da se poveča meja najnižjega osebnega dohodka, povečajo otroški dodatki, subvencionirajo stanarine, zagotovijo topli obrok, nudi pomoč pri nakupu kuriva, povečajo pokojnine najnižjih kategorij zavarovancev in podobno. Občuti se tudi odločnost, da se spremeni odnos v delitvi osebnih dohodkov v korist proizvodnih delavcev. Znanih je več primerov, kjer so to že naredili, predvsem v rudnikih in nekaterih drugih proizvodnih organizacijah, kjer prihaja do hitrega povečanja proizvodnje in dotoka kadrov, ki so bili deficitni v prejšnjem obdobju.

V razpravah je bilo poudarjeno, da ne bi smeli dovoliti, da bi vprašanje višine osebnih dohodkov postalo socialna kategorija. Potrebno je še naprej krepiti vlogo osebnih dohodkov kot ekonomske kategorije, da bo povečani osebni dohodek spodbuda

za večjo proizvodnjo, produktivnost dela in večji dohodek. Kot oteževalna okoliščina pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije, je bilo poudarjeno, da investicijska, splošna in skupna poraba še naprej naraščajo in da se ne vodi računa, ali združeno delo take ambicije lahko prenese. Še naprej so prisotni pojavi, da se več troši kot naredi, da se organizirajo draga potovanja v inozemstvo, število predstavništva v drugih državah se še ne zmanjšuje in podobno.

Predsedstvo sveta Zveze sindikatov Jugoslavije je tudi tokrat poudarilo, da je izhod iz sedanje težke situacije potrebno iskati v razvoju socialističnega samoupravljanja, povečanju proizvodnje in dohodka. Delovni ljudje se morajo boriti za boljše organizacijo dela, zmanjševanje stroškov proizvodnje in ekonomičnejšo uporabo sredstev za delo in delovnega časa. S tem se bo prispevalo k izboljšanju življenjskega standarda delavcev.

Zveza sindikatov se bo še nadalje prizadevala za zaustavljanje neupravičene rasti cen, še predvsem tistih, ki vplivajo na življenjske tistih, ki vplivajo na življenjske stroške in življenjski standard delavcev. Vztrajala bo na krepitvi odgovornosti vseh nosilcev odločanja o cenah. Organizacije in organi zveze sindikatov pa se morajo boriti za dosledno uresničevanje dogovora o politiki cen v letošnjem letu, kar je bistvenega pomena za zaščito življenjskega standarda delovnih ljudi. Vse osnovne organizacije zveze sindikatov morajo vsestransko analizirati vprašanje življenjskega standarda delavcev in sprejeti ukrepe za njegovo izboljšanje in zaščito.

Opozorjeno je tudi bilo, da kljub številnim akcijam in ukrepom za uresničevanje politike gospodarske stabilizacije, še naprej naraščajo naložbe v negospodarstvo in infrastrukturo. Zato bi bilo potrebno hitreje preorientirati investicijske tokove za odpravljanje strukturnih neusklajenosti, še predvsem v proizvodnji hrane.

Zaradi težkega gospodarskega stanja zvezni organi Zveze sindikatov Jugoslavije pozivajo vse organe in organizacije zveze sindikatov, da izhod iz sedanjih težav iščejo v razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov, povečanju proizvodnje in dohodka ter v racionalnejšem korištenju sredstev za delo in delovnega časa.

(Po Informatorju sveta Zveze sindikatov Jugoslavije)

Dopisujte

PORTRET SODELAVCA

JOŽE ZAJC je inšpektor za požarno varnost pri poklicni gasilski reševalni četi železarne Jesenice. 1948. leta je prišel delati v Železarni. Bil je vzdrževalec na Javorniku in je delal v mehanični delavnici. Veliko truda so takrat vlagali v to, da bi proizvodnja v valjarni debele pločevine čimprej stekla in da bi čimprej začeli delati tudi javniški generatorji. Ko je leta 1952 prišel iz vojske, se je zaposlil kot poklicni gasilec v Železarni. Skoraj tri desetletja je že gasilec in je svojemu delu zelo predan. Je tudi član prostovoljnega gasilskega društva na Retici, od koder je doma in je njegov tehnični sekretar. Pravi, da je bil njegov najsrečnejši trenutek v življenju, ko je pred leti iz gorečega hotela Evropa rešil dojenčka in dveletnega otroka.

»Precej težav imamo v zadnjem času,« pravi. »Ljudje zaradi nizkih osebnih dohodkov odhajajo v proizvodnjo, novih kadrov pa ne dobimo. Čez pet do osem let nas bo šlo precej v pokoj in ne vem, kako bo potem. Da nekdo postane dober gasilec, pa potrebuje vsaj pet let, saj je obseg znanja, ki ga mora obvladati, precej širok. Gasilce gledajo ljudje bolj po strani, češ, kaj vas pa rabimo. Ne vidijo našega dela. Pomembni smo šele takrat, ko se v Železarni ali kje drugje zgodi kakšna nesreča.«

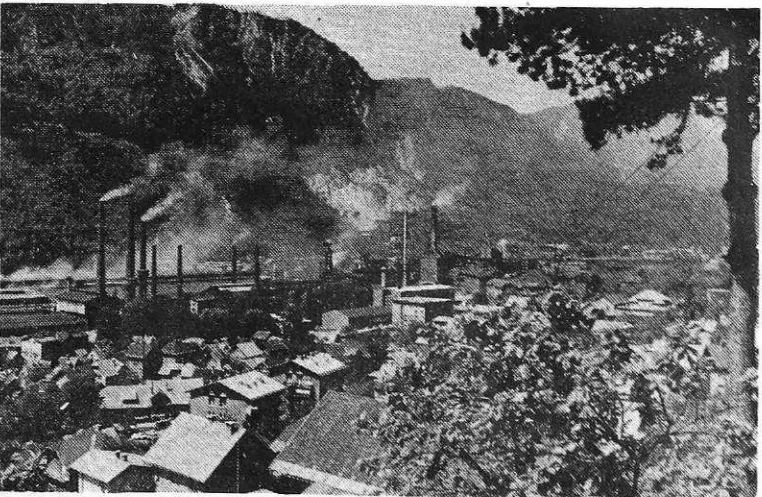
Naši ljudje morajo obvladati vso gasilsko taktiko in strategijo. Poznamo morajo vse gasilsko orodje, rešilno opremo, vse obvezilni material in obvladati morajo tudi nudenje prve pomoči, da bi lahko pomagali pone srečnim v primeru kakšne nesreče. Obvladati morajo vse gasilske aparate, vse stabilne gasilske naprave, tako avtomatske kot polavtomatske. Dobro morajo poznati vse obrate, nevarne objekte, industrijske kanale, dostope na žerjave in strehe, skladišča, trafo postaje, ulice in podobno. Vedeti morajo, kje so hidranti in odvzemališča vode na področju naše občine od Rodin do tromeje, da bi v primeru požara ali kake druge nesreče lahko čim hitreje ukrepali. Gasili in reševali pa smo tudi že v Avstriji in Italiji. Skratka, treba je biti strojničnik, reševalec in obvladati je treba prvo pomoč. Prav zaradi tega imamo izpite in preverjanje znanja na vsake tri mesece.

Trenutno nam primanjkuje enajst ljudi in če pride do kakšne večje katastrofe, ne vem, kako bomo reševali.

Tudi strojni park je dotrajan. Vsi avtomobili, razen nove Magirus avtomatske lestve, so stari 15 do 20 let, čakamo pa nov gasilski avto za intervencije, ki je že naročen.

Jože je do sedaj opravljal razne dolžnosti v svojem poklicu. Zadnjih nekaj let se ukvarja s preventivno dejavnostjo, pred tem pa je bil laborant zaščitnih sredstev. Preventivna služba se je v zadnjih nekaj letih zelo uveljavila tako v Železarni kot na območju cele občine. Ima namen, da usposobi ljudi, da znajo sami pogasiti začetne požare, zato tudi organizirajo razna predavanja o požarni varnosti v delovnih organizacijah, temeljnih organizacijah in na šolah. Lansko leto je poslušalo taka predavanja preko 5000 učencev. Pripravili so jim filme s požarnovarstveno tematiko. Seznajali so jih z gasilskimi ročnimi aparati. Pa tudi praktični prikaz gašenja so imeli. Poučevali so jih, kako naj ravnaajo, katere telefonske številke naj kličejo v primeru požara.

Pogled na našo železarno (Foto I. Kučina)

CPSI IN UREDNIŠTVO V NOVIH PROSTORIH

Delavce temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti ter dopisnike in sodelavce Železarnja obveščamo, da smo se preselili v nove delovne prostore, v prejšnjo stavbo IBM, vhod pri vratih signalni blok, oziroma pri kaverjih.

Vse telefonske številke na centru za proučevanje samoupravljanja in informiranje, kakor tudi na uredništvu Železarnja so ostale nespremenjene, razen številke tajnice centra, ki ima številko internega telefona 951.

UKREPI ZA IZBOLJŠANJE TEHNOLOŠKE IN DELOVNE DISCIPLINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

terije, ki jih že dolgo časa poznamo, saj natančno vemo, kaj je prav in kaj narobe.

Trdno smo prepričani, da te nudne razmere, ki že mejijo na kritičnost, še nimajo take razsežnosti, da bi razlagali izredno stanje, kar bi pomenilo diskvalifikacijo samoupravljanja in sploh postavilo pod vprašaj celotni samoupravni sistem in njegov mehanizem v Železarni. Zato so tudi navedeni ukrepi v skladu s samoupravnimi splošnimi akti s posebnim poudarkom na odgovornosti. Odgovornost pa ne zadeva samo neposredne vodje dela (delovodja, vodja oddelka, vodja odseka), ampak tudi vse nadaljnje delavce v lestvici, katerih pooblastila so čedalje širša, zato je njihova odgovornost tudi čedalje večja. Povsem zmotno je stališče, da se odgovornost oziroma odgovornost samo za tisto, kar vemo. Če smo z opustitvijo storili kakšno dejanje, za katero smo odgovorni, kljub temu da nečesa ne vemo, odgovarjamo tudi zanj.

Neodgovornost, ki je opisana, je prišla do stanja, v katerem se moramo dogovoriti za enotno in konkretno akcijo vseh samoupravnih, političnih in vodstvenih struktur, v katerih moramo izpostaviti vprašanje odgovornosti posameznikov in presekati z ustaljeno prakso objektiviziranja vseh napak in negativnih pojavov.

SKLEPI

PODROČJE TEHNOLOŠKE DISCIPLINE

1. V predelavo ni mogoče vzeti neokladrirane materiala, kar je pomembno predvsem za TOZD, ki finalizirajo naše izdelke. V skrajnih primerih je mogoče to le v dogovoru s TKR in prodajnim sektorjem, kjer se oceni posledice odstopanja od tehnologije na kvaliteto za določenega naročnika.

2. Uzakoniti je treba odgovornosti in pravice tehnologov v proizvodnji. V primerih, kjer se lahko že vnaprej oceni, da ni pogojev za kvaliteto predelave jekla, oziroma, da bi predelava v nenormalnih pogojih pomenila že namerno škodo, mora tehnolog v dogovoru z vodjo TOZD ukrepati, proizvodnjo ustaviti ali spremeniti program.

3. Dosednji izvesti penaliziranje v primeru odstopanja od kvalitete tudi med temeljnimi organizacijami v skladu s samoupravnim sporazumom. Za nekatere temeljne organizacije je to že uzakonjeno, za ostale je postopek klasifikacije kvalitete v teku.

4. Zunanje in interne reklamacije rešuje TKR v sodelovanju s TOZD, drugih poti ni in predstavljajo kršenje delovne discipline. Ta ukrep je nujen, ker pomenijo reklamacije povratno informacijo iz tržišča in osnove za dopolnitev tehnologije v Železarni.

5. Uvajanje nove proizvodnje oziroma proizvodov ter tozadavni razgovori s potencialnimi kupci morajo biti usklajeni s TKR. Isto velja tudi za nabavo osnovnih surovin in drugega repro materiala za proizvodnjo.

6. Tehnologi TOZD so dolžni mesečno, najkasneje do petega v mesecu dostaviti TKR redno poročilo o problematiki predelave v preteklem mesecu. Iz poročila mora biti razvidna problematika metalurškega značaja, kakor tudi problematika, ki je nastala kot posledica neustreznega stanja proizvodnih naprav in kar je lahko vplivalo tudi na kvaliteto finalnega izdelka, oziroma ekonomiko proizvodnje.

7. TKR mora vrednotiti poročila tehnologov in na osnovi njihovega dela dati tudi oceno o strokovnosti, vestnosti pri delu itd., kar bi naj bilo osnova vodji TOZD za nadaljevanje ukrepe, nagrajevanje ali penaliziranje.

8. Uvajanje novih oz. spremembe obstoječih tehnoloških poti so dovoljene, da ne rečemo večkrat tudi nujne, predvsem kot posledica dopolnitve strokovnega znanja.

Spremembo tehnološke poti lahko da tudi tehnolog v temeljni organizaciji, vendar je pred spremembo potrebna verifikacija s strani TKR za oceno eventualnih posledic na kvaliteto.

9. V primeru okvar na proizvodnih napravah, kjer izpad posameznih strojnih delov lahko vpliva tudi na kvaliteto ali ekonomske kazalce proizvodnje (na primer edger na blumingu), mora tehnolog obvestiti TKR. Tako proizvodnjo je potrebno posebej evidentirati, ker so sicer vsake nadaljnje analize, potrebne za izboljšanje kvalitete, odveč. Se več, predstavljajo zavajanje odgovornih strokovnjakov pri sprejemanju ukrepov poslovne politike.

10. Potrebno je povezati strokovno odgovornost tehnologov s TKR, konkretno z raziskovalnim oddelkom. Tehnologi morajo biti sestavni del tima, ki oblikuje proizvodnjo v posameznih TOZD. Razhajanje v stališčih, predvsem pa neprizadevnost, nista sprejemljivi.

11. V zapisniku kvalitete konference bodo redno objavljena odstopanja od osnovnih tehnoloških

poti, kar naj bo osnova za sprejemanje ustreznih ukrepov v TOZD.

12. Vse kalkulacije novih proizvodov, ali kalkulacije povezane s spremembami tehnoloških poti, morajo biti izdelane v sodelovanju s TKR.

13. Oprema materiala naročnikom mora biti v skladu z zahtevami naročila. V primeru odstopanj je potrebna konzultacija z naročnikom ob sodelovanju TKR.

14. Izdelava in predelava jekla v temeljnih organizacijah mora biti v skladu z internimi standardi (regulativi). Za to so odgovorni delovodja na izmen, asistent in tehnolog. Namerno odstopanje naj se obravnava kot hujša kršitev delovne discipline.

PODROČJE DELOVNE DISCIPLINE

1. Vodje temeljnih organizacij morajo preveriti pooblastila za izdajo izstopnih dovoljenj med delovnim časom. Število pooblaščenec je treba izenačiti s pooblastili podpisnikov čkov.

2. Neposredni vodje dela so odgovorni za predčasno odhajanje z dela, če to ni zabeleženo v dninski knjigi.

3. Evidentiranje prisotnosti na delu (vođenje dninske knjige) mora biti sprotno, dnevno.

4. Dopust mora biti vnaprej odobren. Dopust je možno koristiti samo na cele dneve. Doprine ure je možno koristiti samo po štiri ure skupaj.

5. Čas za odmor med delovnim časom je namenjen počitku in malici, zato ga ni mogoče koristiti v druge namene.

6. Otežkočeni dodatek se priznava samo v skladu s samoupravnim splošnim aktom, v mejnih primerih pa s soglasjem vodje TOZD sproti dnevno.

7. Delo se opravlja do konca dneva, delavci lahko zapustijo delovno področje 10 minut prej. Vsak TOZD, v kolikor to že nima določeno, naj določi čas, ki je potreben za pospravljanje in za umivanje.

8. Pri izvozu iz Železarn oz. TOZD mora biti vse orodje stalno popisano na posebni kartici, vpisane morajo biti tudi osebe, ki se peljejo kot sopotniki.

9. Za vsak avto je treba voditi knjigo prevoženih kilometrov.

10. Vstop z osebnimi avtomobili je dovoljen samo takrat, kadar delavec Železarn odpelje material na podlagi izvoznice. Vstop zaradi opravljanja malih uslug v mehaničnih delavnicah temeljnih organizacij ni dovoljen.

11. Izvoz lesa je dovoljen samo enkrat tedensko od 12. do 14. ure pri glavnih vratarjih.

12. Za vzdrževanje ograj je odgo-

vorna temeljna organizacija, na območju katere je ograja.

13. Sektor novogradenj mora proučiti in izdelati načrt varnostnih ograj, s prednostjo ograje za starim IBM, ob progi Jesenice-Bohinj.

14. Vse temeljne organizacije so dolžne nadaljevati začeto akcijo izpeljave odškodninske odgovornosti za povzročeno škodo na sredstvih.

ROK ZA IZVAJANJE UKREPOV JE 1. JUNIJ 1981

Za kršenje navedenih ukrepov, ki imajo svojo kvalifikacijo v nespoštovanju, neizpolnjevanju, nevestnosti, nepravčnosti in malomarnosti pri izpolnjevanju zaupanih delovnih in drugih obveznosti in nalog s področja tehnološke in delovne discipline, prekoračitev ali zloraba pooblastil, predstavljajo hujšo kršitev predvsem po 1. in 7. točki 172. člena pravilnika o delovnih razmerjih, ne izključujejo pa tudi drugih hujših kršitev delovnih obveznosti iz navedene pravne norme. Posamezne specifičnosti bodo našle svojo pravno podreditev v ostalih določilih in zato jih tu dosledno ne navajamo. Kontrolo nad izvajanjem ukrepov prevzamejo vodstva TOZD in posebne službe v delovnih skupnostih skupnih služb: finančna inšpekcija, splošna varnostna služba, TKR, inventurna komisija, gradbeni oddelek.

Prepričani smo, da bodo navedeni ukrepi, če bodo spoštovani, pripeljali k izboljšanju stanja. Verjetno pa bo potrebno izdelati še nekaj navodil in dopolnil, ki naj bi ne bila komplicirana, ampak naj bi pojasnjevala nekatera odprta vprašanja in dopolnjevala zgraditev učinkovitega sistema reda, discipline in odgovornosti.

Dogovoriti bi se morali, da se za delavce, ki imajo pooblastila, pred disciplinsko komisijo izrekajo strožji ukrepi in se pri teh delavcih disciplinska komisija ne zateka k opominu in javnemu opominu. Prav tako bo potrebno ukrepe razložiti tudi glede izvajanja nekaterih postavk. Ne glede na to pa bomo za uresničitev in boljše razumevanje te problematike za neposredne vodje dela, pa tudi ostale, ki so v lestvici nad njimi, organizirali posebni seminar, na katerem jih bomo seznanili z normativno postavitevjo navedene problematike in izvajanjem ukrepov, ki iz te sledijo.

Če hočemo, da bo navedeni predlog uresničen, moramo takoj pristopiti k delu in vse kar je v sklepih navedeno, opraviti do 1. junija letos. Za izvršitev priprav so odgovorni vodje TOZD in delovnih skupnosti ter vodje sektorjev.

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KOLEK

RAZPORED DEŽURNIH ŽELEZARNE

OD 8. DO VKLJUČNO 14. JUNIJA

8. junija, VLADIMIR OBLAK, vodja TOZD Strojne delavnice, Jesenice, Titova 1 a, štev. telefona 81-727,

9. junija, STANKO ČOP, vodja invest. razvoja, Žirovnica 90 a, štev. telefona 89-438,

10. junija, FRANC GASSER, vodja TOZD Profilarna, Žirovnica, Moste 22 b,

11. junija, FRANC RAVNIHAR, vodja TOZD Valjarna žice in profilov, Lipce 7 a,

12. junija, SAŠO JEZERŠEK, vodja TOZD HV Bela, Jesenice, Titova 3, štev. telefona 82-789,

13. junija, JOŽE OSVALD, vodja TOZD Livarna, Rateče 21, štev. telefona 88-771 (pri Butinar),

14. junija, JERNEJ HOČEVAR, vodja prodajnega oddelka, Jesenice, Kejžarjeva 38, štev. telefona 81-118.

V času dežurstva je dežurni v sobi vodje splošnega sektorja štev. 19, štev. tel. 601.

Dežurstvo je na delovni dan od 15. do 7. ure zjutraj, dežurni je od 15. do 19. ure dosegljiv doma, od 19. do 7. ure zjutraj pa v Železarni.

V prostih sobotah, nedeljah in praznikih pa od 7. do 19. ure dosegljiv doma in od 19. do 7. ure zjutraj v Železarni.

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 8. 6.	PETER SEKLOČA	SAŠO DOLINAR
TOREK – 9. 6.	JANEZ ARH	IVAN MEŽIK
SREDA – 10. 6.	FRANCI NOVAK	DUŠAN BAK
ČETRTEK – 11. 6.	ZDENKO CUND	MARJAN PINTAR
PETEK – 12. 6.	IVAN SLAMNIK	MARJAN ERMAN
SOBOTA – 13. 6.	STANE ERZEN	IVO LEBAN
NEDELJA – 14. 6.	MARJAN TRONTELJ	IGOR LOGAR

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni: od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa: od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni: od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa: od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanje št. 5 v upravni stavbi TOZD.Vzdrževanje.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 8. do 13. junija bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldne: II. obratna ambulanta – dr. Janez Rešman in III. obratna ambulanta – dr. Želimir Cesarec,
popoldne: I. obratna ambulanta – dr. Janez Zaletel in IV. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle.

V soboto, 13. junija, samo dopoldne: I. obratna ambulanta – dr. Janez Zaletel in IV. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle.

Dispanzer za borce: IV. obratna ambulanta – dr. Nada Jensterle.

ZOBNE AMBULANTE:
Dopoldne: I. zobna ambulanta – v. dent. Viktor Stražišar.

Za Železarno v torek, 9. junija in v četrtek, 11. junija, od 13. do 19. ure.

Druge zobne ambulante – dr. Alojz Smolej, bo od 8. do 22. junija zaprta.

DELAVCEM IN UPOKOJENCEM TOZD ŽIČARNA

Obveščamo vse sodelavce in upokojenke, da je odhod avtobusa za izlet v Benetke, ki ga organizira IO OOS TOZD Žičarna, 13. junija ob 6. uri izpred železniške postaje.

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbena prehrana z dne 30. 5. 1981 in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih

OBJAVLJAMO

prosta dela oz. naloge za določen čas 6 mesecev

II. natakar šifra 9107 D-3 1 oseba

Pogoji: Gostinska šola – natakar.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni na kadrovski sektor železarn Jesenice z oznako za TOZD Družbena prehrana.

Po sklepu odbora za delovna razmerja delovne skupnosti KO-FI z dne 29. 5. 1981

OBJAVLJAMO

prosta dela oz. naloge v sektorju nabave:

a) vodilni skladiščnik za rezervne dele šifra 5250 D-4 12 ktg. 1 oseba
b) vodilni prevzemalec R 3 šifra 5293 D-4 13 ktg. 1 oseba

POGOJI:

pod a)

- tehnična srednja šola strojne smeri
- tečaj za skladiščnike
- pasivno znanje nemškega in angleškega jezika ter
- 2 leti delovnih izkušenj

pod b)

- tehnična srednja šola strojne smeri
- tečaj za skladiščnika
- pasivno znanje nemškega ali angleškega jezika ter
- 2 leti delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni po objavi na kadrovski sektor železarn Jesenice, z oznako »za delovno skupnost KO-FI«.

Posebne prijavnice dobite pri kadrovskih ali v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

1. SEJA ODBORA ZA SPLOŠNE ZADEVE PRI DS ŽELEZARNE

V sredo, 27. maja, se je na prvi seji sestal odbor za splošne zadeve v naslednji sestavi: Bogomir Svetina – predsednik, Stane Gradišnik – podpredsednik, Jože Vrhunc, Stanko Podobnik, Karel Jančič, Dragica Hlastan, Bogdan Smolej, Branko Pagon, Jani Gregorič, Janez Vilman in Vinko Skumavec – člani odbora.

Dnevni red seje je bil običajen: pregled sklepov prejšnje seje – zadnje v prejšnjem mandatu, odobritev službenih potovanj v tujino, poročila o opravljenih službenih potovanjih in ocene ter tekoče zadeve.

Sklepi, ki so jih sprejeli člani odbora v prejšnjem mandatu, so realizirani. Poročilo o uresničevanju pristojnosti tega odbora bo pripravljen do ene izmed naslednjih sej.

V nadaljevanju so člani odbora razpravljali o predlogih za službena potovanja v tujino in vsa potrdili. Službena potovanja v tujino so bila odobrena naslednjim sodelavcem:

- Predsedniku poslovnega odbora v Vzhodno in Zahodno Nemčijo, kamor potuje v okviru poslov za izgradnjo nove Jeklarne 2.
- Borisu Pesjaku, vodju FRS, v Zahodno Nemčijo, kamor potuje zaradi najetja deviznega kredita pri LHB Frankfurt.
- Klemenu Hribarju in Jožu Arhu v Vzhodno Nemčijo, kjer bosta obiskala železarno VEB Maxhütte Unterwelbom in opravila razgovore v zvezi s pripravo triletnega programa raziskav na področju izdelave in preiskave avtomatskih jekel.

- Ladu Sketu, vodju TOZD Plavž, v Romunijo, kjer se bo udeležil 25. konference SEV.
- Alešu Lagoja na Madžarsko, kjer se bo udeležil druge mednarodne konference Clean Steel, na kateri bodo sodelovali vodilni strokovnjaki s področja metalurgije z vsega sveta.

Člani odbora pa so odobrili tudi službena potovanja z avtom Železarne na relaciji, Jesenice–Sarajevo–Nikišić–Beograd–Smederevo–Jesenice Antonu Koselju, Jožu Starcu in Jožu Kramarju v času od 7. do 13. junija.

Pod tretjo točko – poročila o opravljenih službenih potovanjih in ocene – člani odbora niso dobili gradiva v obravnavo. Glede na to, da je bilo na zadnji seji odbora odobrenih precej službenih potovanj, so sklenili, da je treba potna poročila redno dostavljati, prav tako tudi ocene, ki jih mora pripravljati podpredsednik poslovnega odbora.

Pod točko razno so člani odbora najprej obravnavali vloge in prošnje posameznih društev in organizacij in sprejeli ustrezne sklepe.

Obravnavali so tudi spremembe in dopolnitve navodila za uvedbo novih vstopnih in izstopnih dokumentov in spremembe potrdili.

Odbor za splošne zadeve je pooblastil člane odbora Bogomirja Svetina, Karla Jančiča, Branka Pagona in Janija Gregoriča, da v izjemno nujnih primerih preučijo

predloge za službena potovanja v tujino in dajo soglasje za potovanje, o katerem bo na prvi naslednji seji sprejel odbor ustrezen sklep.

Sklenili so tudi, da bodo seje odbora vsak prvi ponedeljek v mesecu ob 12.30 ali 13. uri.

Pri obravnavi načinov in metod dela odbora za splošne zadeve so člani odbora sklenili, da je potrebno opozoriti vse vodje TOZD in sektorjev, da odboru predložijo samo take predloge za službena potovanja v tujino, ki bodo zajemale konkretne naloge in urnike potovanja.

Do ene izmed prihodnjih sej je treba izdelati tudi pregled oziroma analizo službenih potovanj v tujino glede na njihovo uspešnost.

Odbor je vzel na znanje tudi pregled ukrepov za izboljšanje delovne in tehnološke discipline v Železarni, ki jih je obravnaval delavski svet Železarne.

Z. V.

TOZD Jeklovlek

KONSTITUANTNA SEJA DELAVSKEGA SVETA

V sredo, 12. maja, je namestnik predsednika DS Ignac Smole sklical konstituantno sejo. Na poredlog izvršnega odbora osnovne organizacije zveze sindikatov so izvolili delovno predsedstvo in verificacijsko komisijo. Poročilo o izidu volitev je podal predsednik volilne komisije, ki je poudaril skladnost kandidatnih list z zakonom. V volilnem imeniku je bilo vpisanih 158 volilcev, pravico do glasovanja je imelo 156 volilcev, glasovalo pa je 128 volilcev ali 82 %.

Po tem, ko je verificacijska komisija na podlagi potrdil o izvolitvi in prisotnosti delegatov ugotovila sklepčnost delavskega sveta, je v odsotnosti predsednika DS poročal o delovanju delavskega sveta v prejšnji mandatni dobi njegov namestnik Ignac Smole. Poudaril je, da je bilo minulo mandatno obdobje zelo živahno tako na področju samoupravljanja, kjer smo dosegli velik napredek, zlasti za nadaljnji razvoj in krepitev samoupravnih odnosov in uspešno zaključeni gospodarski načrt v zadnjem letu, predvsem kot rezultat stabilizacijskih prizadevanj.

Kritično je ocenil delo z mladino in menil, da bi bilo potrebno večje in bolj aktivno sodelovanje.

Vodja TOZD Berti Brun je menil, da je bila aktivnost SDS v minulem mandatnem obdobju večja, saj so osnova samoupravnega delovanja in odločanja ter krepitev delegatskih odnosov. Med drugim je poudaril tudi uspešnost izvršilnih organov DS, zlasti pri uresničevanju sklepov. Menil je, da čas zahteva še večjo aktivnost delegatov, v DS Železarne, SDS in v DS TOZD. Manj zadovoljni pa smo, je menil, z obravnavanjem sklepov DS TOZD v DS Železarni in njegovih izvršilnih organov, zlasti še v nekaterih službah.

Na predlog osnovne organizacije sindikata je DS z javnim glasovanjem izvolil za novega predsednika delavskega sveta Janeza Židana, za namestnika pa Antona Noča.

Novoizvoljeni predsednik se je navzočim zahvalil za zaupano nalogo, ki ne bo lahka. Apelira na delegate, da se seji redno in pripravljeno udeležujejo, ker le na ta način bosta delo in sodelovanje uspešna.

V nadaljevanju seje so izvolili izvršilne organe delavskega sveta TOZD in predsednike ter njihove namestnike, in sicer:

- Odbor za LO in družbeno samozashito: predsednik Janko Rupar, namestnik: Milojko Rajakovič.
- odbor za delovna razmerja: predsednik Anton Noč, namestnik Francka Bertič.

- odbor za gospodarstvo: predsednik: Stane Horvat, namestnik Dragica Kavčič.

Na seji so imenovali še komisijo za uveljavljanje zakona o združenem delu in komisijo za ugotavljanje škode.

Med drugim je delavski svet obravnaval sporazum o temeljih plana elektro gospodarstva SR Slovenije za obdobje 1981–1985, upošteval pripombe Železarne in sporazum potrdil.

Obravnavali so tudi samoupravni sporazum o povezovanju v skupnost za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje izdelovalcev in uporabnikov jekla Jugoslavije, ga potrdili in za delegata v skupnost imenoval Vasilija Komana.

delavski svet je soglašal s predlogom izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, da se seminarja za delegate DS, ki ga organizira klub samoupravljalcev, udeleži deset delegatov.

V. L.

1. SEJA ODBORA ZA LO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

V petek, 15. maja, je predsednik odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozashito Janko Rupar sklical 1. sejo v novem mandatnem obdobju.

Najprej je predsednik v uvodnih besedah poudaril pomen akcije NNNP 1980–1981.

Odbor je v nadaljevanju pregledal sestav odbora in komiteja za LO in družbeno samozashito in zaradi nekaterih kadrovskih sprememb sklenil, da funkcijo poveljnika civilne zaštite prevzame Stane Rev. Zadolžil ga je, da na osnovi navodil in predpisov referata za LO organizira enoto CZ po ekipah.

Odbor je v okviru akcije NNNP 1980–1981 sklenil, da se pregleda dokumentacija in oceni stanje pripravljenosti in obrambne sposobnosti v TOZD Jeklovlek.

Ugotovili so, da se dejavnost odbora in komiteja med seboj prepletata, oziroma v izjemnih situacijah kadrovske in organizacijske dopolnjujeta. Zakona, ki bi urejal ta vprašanja, še ni.

V. L.

Železarski globus

LIBIJA

Pri izbiri postopka za izdelavo železove gobe v libijski železarni Misurata, ki jo bodo sedaj pričeli graditi, je prišlo do precejšnjega preseñenja. Medtem ko je do nedavnega vse kazalo, da bo izbran mehiški HyL postopek, je prišlo ob končni odločitvi do nepričakovane spremembe in izbran je Korfov Midrex postopek. Predstavnik mehiškega HyL je povedal, da so bile z libijske strani postavljene zahteve za določene spremembe v pogodbi, ki jih ni bilo mogoče sprejeti. Tako so zdaj podpisane vse pogodbe za železarno, ki bo letno izdelala 1,1 milij. ton železove gobe in 1,26 milij. ton surovega jekla. Glavni delež pri dobavi imata dva konzorcija, in sicer vodi enega zahodnonemški Korf in drugega avstrijska VOEST-Alpine. V dveh jeklarnah bo obratovalo šest 90-tonskih obločnih električnih peči in po dve napravi za kontinuirno vlivanje gredic in slabov.

V. L.

V konstrukcijski delavnici (Foto S. Kokalj)

TOZD Valjarna debele pločevine

2. SEJA DELAVSKEGA SVETA

V petek, 29. maja, je predsednik delavskega sveta TOZD Valjarna debele pločevine Jože Plemelj sklical drugo sejo. Pri pregledu izvrševanja sklepov zadnje seje so ugotovili, da so bili vsi sklepi realizirani.

V nadaljevanju so obravnavali samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodek in dela sklada skupne porabe v DO Železarne Jesenice in se z njim strinjali s pripombama, DA je potrebno povečati osnovni osebni dohodek na račun znižanja raznih dodatkov in da je doba 20 let dela v Železarni za pridobitev osebnega dohodka iz naslova solidarnosti v primeru razporeditve delavca k delovnim nalogam, ki so nižje vrednotene, prevelika. Delegata pri delavskem svetu Železarne so zadovoljili, da pripombi izneseta na seji DS Železarne.

Obravnavali so predlog poslovnega odbora Železarne, da se povečajo bruto osebni dohodki na uro

za 10 % in z njim soglašali. V zvezi s tem so tudi ugotovili, da so v TOZD Valjarna Debele pločevine v poprečju zelo nizke kategorije.

Tako je ob vsakem procentnem povečanju osebnih dohodkov v TOZD v še večjem zaostanku za poprečnim osebnim dohodkom v Železarni. Zato so zahtevali, da se čim prej izvede vrednotenje kataloga del in opravil, ker bo katalog prinesel kvalitetnejše vrednotenje dela v temeljni organizaciji.

Delegati so bili tudi mnenja, da je treba takrat, kadar sta povečanje osebnega dohodka pogojevala rast cen in padanje standarda, osebni dohodek povečati vsem enako v dinarskem in ne v procentnem iznosu, tako kot je to sedaj.

IS

1. SEJA ODBORA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Na konstituantni seji odbora samoupravne delavske kontrole TOZD Valjarna debele pločevine, ki je bila v četrtek, 28. maja, so najprej obravnavali poročilo volilne komisije. Ugotovili so, da so volitve potekale v redu in da so bili izvoljeni vsi predlagani kandidati.

Na predlog osnovne organizacije sindikata so za predsednika odbora samoupravne delavske kontrole soglasno izvolili Janka Bernika, za namestnika pa Zofijo Skumavec.

V nadaljevanju seje so poslušali poročilo prejšnjega predsednika odbora o delu odbora v mandatnem obdobju 1979–81 in nanj niso imeli pripomb.

Pri pregledu sklepov samoupravnih organov je novi predsednik seznanil odbor, da je bila v času od izvolitve od konstituantne seje odbora samoupravne delavske kontrole samo seja delavskega sveta temeljne organizacije. Sklepi, ki so jih sprejeli na tej seji, so bili v celoti realizirani. Delegati so bili seznanjeni z dopisom SEO, ki obravnava nadurno delo in ure za manjkajoče za leto 1980. Ugotovili so, da je v TOZD Valjarna debele pločevine kljub pomanjkanju delavcev in težavam v proizvodnji uspelo zmanjšati število nadurn in ur za manjkajoče. Ugotovili so tudi, da v nekaterih oddelkih, predvsem v DTOP, število nadur ne sme biti omejeno.

Ponovno so opozorili delovodje, da dosledno izvajajo sklep, da pri pisanju ur pri nadurnem in rednem delu ni mogoče pisati več ur, kot jih je zaposleni opravil.

Pri obravnavi poslovnega poročila za prvo tromesečje je odbor ugotovil, da je razprava o poslovnem poročilu po samoupravnih delovnih skupinah in v samoupravnih organih

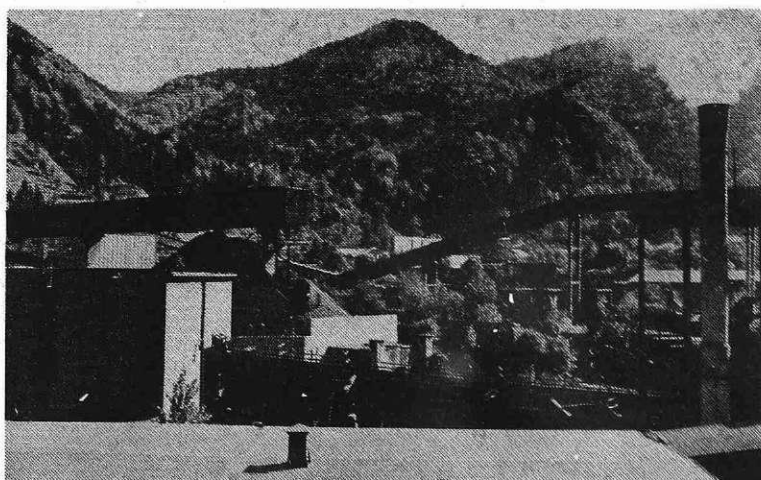
1. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Prva seja odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Valjarna debele pločevine je bila v četrtek, 28. maja. Pri pregledu sklepov so ugotovili, da so bili vsi sklepi izvršeni, razen tistih, ki so v izvajanju. Na znanje so vzeli poročilo o odsotnosti z dela za mesec april. V tem mesecu je bila odsotnost 790 dni ali 20,81 %, od tega je bilo 367 dni ali 9,67 % rednih letnih dopustov in 298 dni ali 7,85 % bolezenske odsotnosti. Neupravičenih izostankov je bilo 16 dni ali 0,42 %.

Zaradi izredno kritične situacije, ki je posledica pomanjkanja delavcev, je odbor sprejel sklep, da zahteva od kadrovskega sektorja, da se ta situacija, ki še posebej velja za oddelek OTOP, reši, ker bo v nasprotnem primeru onemogočeno normalno delo.

Na razpisano interno objavo za dela in opravila »strojnik odbrizgovne naprave« so se prijavili štiri kandidati. Odbor je obravnaval vse prijave in soglasno sprejel sklep, da se na objavljenih dela in opravila razporedi Jože Dobravec.

IS

Aglomeracija (Foto I. Kučina)

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

OB ROB ŠPORTNIH PRIREDITEV V MESECU MLADOSTI

V mesecu maju, mesecu mladosti, se po vsej domovini organizirajo različne športne prireditve mladim. Tako kot drugod je tudi v naši občini občinska konferenca ZSMS organizirala različna srečanja. Vendar pa je potrebno povedati, da ne najboljše. Z zelo malo truda bi bile športne igre lahko še mnogo bolj prijetne. Ob dobri organizaciji bi

bilo potrebno že pred dnevom tekmovanja v posamezni panogi imeti natančen razpored tekem, ne pa, da šele pred tekmovanjem organizator sprašuje, koliko ekip bo nastopilo in potem izvede žrebanje.

Začelo se je z malim nogometom in to kar obetavno, toda žal le samo začelo. To je bilo edino tekmovanje, na katerem so bile razobešene tudi zastave.

Pred pričetkom je vse prisotne pozdravil predstavnik OK ZSMS Jesenice. Potem pa so se pričele slabosti. Žrebanje parov brez vodij posameznih ekip, nastop aktivnih igralcev (posebej velja to za mali nogomet, kjer so nastopali igralci iz prvega moštva NK Jesenice pod imenom TOZD HV Jesenice, čeprav niso bili vsi igralci iz te TOZD, po-

dobno je bilo tudi pri odbojki), ni bilo starostne meje itd. Vse take in podobne napake so se ponavljale tudi pri ostalih panogah. Če se taka tekmovanja organizirajo v mesecu mladosti, potem naj na teh tekmovanjih nastopajo mladinci in mladinke in to taki, ki niso aktivni v posameznih klubih. Mladi, ki aktivno nastopajo v različnih panogah, imajo dovolj športnega udejstvovanja in športnega užitka in naj bi ob takih priložnostih prepustili mesto ostalim, ki priložnosti, da pomerijo svoje športno znanje, nimajo veliko.

Tekmovanja bi se lahko organizirala tudi mnogo bolj svečano in zanimivo tudi za gledalce (lahko bi uredili ozvočenje, tablo z rezultati itd.). Skratka organizator bi moral o tem dobro razmisliti, saj bi s temi dodatki in z mnogo boljše organizacijo še bolj pridobili na množičnosti športne rekreacije med mladinci in mladinkami.

L. B.

RAZPIS

Na osnovi sklepa koordinacijskega sveta ZSMS Železarnice

RAZPISUJEMO

v okviru občinskega tekmovanja kovinarjev interno tekmovanje mladim kovinarjem iz železarnice Jesenice v naslednjih panogah: kovinostugar, brusilec, rezkalec, orodjar, strojni ključavničar, kovač, plamenski varilec, varilec REL, varilec MAG, varilec TIG, livar in avtomehaničar Diesel.

Tekmovanje bo od 15. do 25. junija. Natančen rok tekmovanja in mesta bomo določili po zaključnem razpisu.

Prijavo za udeležbo na tekmovanju pošljite najkasneje do 5. junija na tajništvo TOZD Vzdrževanje.

Vsi tekmovalci - mladi kovinarji prejmejo za sodelovanje simbolično praktično nagrado, najboljše trije v vsaki panogi pa poleg nagrade še posebno diplomu.

KS ZSMS Železarnice

V komandni kabini težke proge na Javorniku (Foto I. Kučina)

IZ OO ZSMS KS ŽIROVNICA

Tako kot vsako leto na dan mladosti smo tudi letos sprejeli v mladinske vrste nove člane. V petek, 22. maja, so se v razredu COŠ Gorenjski odred Žirovnica zbrali sedmošolci, mentor mladinske organizacije na šoli in člani OO ZSMS Žirovnica. Mentor mladinske organizacije na šoli je prebral naloge vsakega mladince. Sledil je kratek kulturni program. Predsednik OO ZSMS KS Žirovnica jih je povabil k sodelovanju in aktivnosti, da bodo tako koristili sebi in družbi.

V soboto, 23. maja, se je nekaj mladim udeležilo pohoda na Pristavo. Skupaj z vojniki smo odšli v Završnico, do Valvasorja in od tam na Pristavo. Na Pristavi smo sledili kulturnemu programu in bili veseli priznanja za vestno delo, ki ga je dobil predsednik naše OO ZSMS Jani Malý.

V ponedeljek, 25. maja, je bil pohod po poteh Kokrskega odreda. Zjutraj smo sprejeli ljubljanske gimnazijce in se skupaj udeležili pohoda. Ob 13. uri je bil kulturni program, k spomeniku Dragoljuba Milovanovića pa smo položili venec. Renata Fuhs

MLADE V KS SAVA VABIMO K SODELOVANJU

Če rad igraš nogomet, košarko, odbojko ali pa sodeluješ na kulturnem področju, pridi kak petek ob 18. uri v hišo, kjer domuje KS Sava, Trg Toneta Čufarja 2. V kletni sobi te bodo čakali že aktivni mladinci in mladinke in te vključili v delo. Če se boš vabilu odzval, boš spoznal še več novih prijateljev iz KS Sava in ne bo ti žal. Pridi!

Mladinci in mladinke
KS Sava

ZAHVALA

OK ZSMS Jesenice se zahvaljuje vsem TOZD in občanom, ki so kakorkoli prispevali, da je bila proslava ob dnevu mladosti 23. maja uspešno izvedena.

Se posebno se zahvaljuje naslednjim delovnim organizacijam in posameznikom: Železarni Jesenice, Gradincu TOZD ING, Elimu, Gorenjki in vsem nastopajočim.

OK ZSMS JESENICE

IDEJNOPOLITIČNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE MLADIH

Pri občinski konferenci ZSMS Jesenice deluje tudi komisija za idejnopolitično izobraževanje. V svojem programu dela ima tudi organizacijo seminarjev za referente za idejnopolitično delo v osnovnih organizacijah ZSMS. To je področje, kjer se v OO ZSMS vse premalo naredi in ki se mu posveča premalo pozornosti. To je pogojeno z neizkušenostjo in pomanjkljivim delom v osnovnih organizacijah. Izobraževalne oblike so večkrat namenjene »vodstvenemu kadru«, ne pa članstvu. Opaža se tudi, da OO ZSMS nimajo dovolj konkretne pomoči.

O vsem tem bo govora na seminarju za referente za idejnopolitično delo, ki ga bo 20. junija organizirala komisija za IPD pri OK ZSMS Jesenice.

Poleg teme, namenjene izključno nalogam referentov v OO ZSMS, bodo mladi aktivisti poslušali še naslednje teme:

- aktualni problemi občine Jesenice in Jugoslavije,
- metode dela ZSMS in o širšem komuniciranju,
- vloga in naloge ZSMS in ostalih družbenopolitičnih organizacij.

Pri tem računamo na pomoč osnovnih organizacij zveze komunistov in zveze sindikatov v TOZD, zlasti za ta seminar.

Naloga OO ZSMS je, da referenta pošljejo na seminar in potem od njega zahtevajo, da pridobljeno znanje posreduje vsemu članstvu v OO ZSMS.

DANES PIONIR — JUTRI MLADINEC

Kot vsako leto je tudi letos potekala akcija sprejema pionirjev v ZSMS. V sedmih razredih osnovnih šol jeseniške občine je ZSMS pridobila okoli 400 novih članov.

OK ZSMS je preko konference mladim o vzgoji in izobraževanju predhodno organiziral predavanja za vse sedmošolce - bodoče člane ZSMS. Predavanja so imeli aktivni mladinci, ki so bodočim članom ZSMS orisali zgodovino mladinskih organizacij in SKOJ. Spregovorili so o pravicah in dolžnostih člana ZSMS ter o vlogi in nalogah ZSMS, o oblikah in metodah dela OO ZSMS, zlasti v osnovnih in v srednjih šolah.

Ob sprejemih so se zvrstile številne slovesnosti, nekeje pa so se sprejema udeležili tudi člani ZZB

NOV, katerim mladi vedno radi prisluhnejo.

Nekaj utrinkov iz sprejemov:

- učenci OŠ P. Stražišar so bili v članstvo sprejeti ob pohodu na Pristavo;
- novosprejetim mladincem so v OŠ Tone Čufar cicipani pripravili prisrčen program, osmošolci so jim čestitali in jim izročili značke, izkaznice in nageljčke, slovesno pogostitev pa je pripravila šola;
- v OŠ Gorenjskega odreda so si po slovesnosti ogledali še film o pionirski delovni brigadi;
- slovesnosti pa so ravno tako potekale tudi v OŠ Jeseniško-bohinjski odred v Kranjski gori, 16. december v Mojstrani, v OŠ P. Voranc in OŠ Karavanških kurirjev NOB Koroška bela.

LOKALNE MLADINSKE DELOVNE AKCIJE

Z lokalnimi mladinskimi delovnimi akcijami v jeseniški občini bomo nadaljevali tudi v mesecih juniju in juliju. Srednješolcem, zlasti dijakom CSS je dobro poznano (saj so sodelovali), kaj in kje se je dosedaj delalo v okviru prostovoljnih akcij. V aprilu in maju so lokalne mladinske delovne akcije potekale predvsem na enkratnih letnih delih pri vzdrževanju gorskih ali ostalih cest. Na cesti v Piškovce je ostalo delo še za eno akcijo, ki bo v juniju. Potrebno je izkopati še nekaj sto metrov občestnega jarka. Center srednjih šol je že opravil svoje »brigadirske obveze«, sedaj bodo na vrsti še učenci železarskega izobraževalnega centra in šole za zdravstvene delavce. Dokončno se mora urediti cesta na Pristavo.

V soboto, 6. junija, se bodo doslej evidentirani brigadirji udeležili lokalne MDA - popravila ceste v jeseniške rovtve, 13. junija pa bo

lokalna MDA v KS Kranjska gora - Rateče. Brigadirji bodo čistili Zelence, ob tem pa bodo tudi brigadne konference MDB Jože Gregorčič-Gorenjc in MDB Jeseniško-bohinjski odred.

Center za MDA pri OK ZSMS Jesenice in klub brigadirjev ponovno obveščata in vabita mladince jeseniške občine, da se udeležijo republiške ali zvezne delovne akcije, in sicer:

- republiška MDA KRAS - brigada Jože Gregorčič-Gorenjc od 9. do 30. avgusta,
- zvezna MDA BAR - brigada Jeseniško-bohinjski odred od 2. do 130. avgusta.

Evidenčne liste dobite pri predsednikih OO ZSMS ali na OK ZSMS Jesenice, Titova 86. Učenci v gospodarstvu so v primeru udeležbe na MDA oproščeni prakse oz. imajo pravico udeležbe na akciji po družbenem dogovoru v SR Sloveniji.

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje ...

Tito

BIOLOŠKO OROŽJE

2. pri diverzantskem napadu
 - prostori (sobe, sejne dvorane itd.), kjer zasedajo politična vodstva, štabi in poveljstva OS
 - gledališke, športne in kino dvorane
 - železniške in avtobusne postaje
 - kuhinje in skladišča hrane
 - izviri in vodni objekti

SREDSTVA ZA UPORABO IN NAČINI UPORABE BIOLOŠKEGA OROŽJA

Osnovni in najbolj učinkovit način uporabe bioloških agensov je njihova disperzija (v obliki aerosolov) v prizemnih plasteh atmosfere. Ko z aerosoli pridejo biološki agensi v organizem prek dihalnih organov in v glavnem poškodujejo pljuča, kar pomeni najtežjo obliko določene bolezni. Razen tega se aerosoli iz ozračja usedajo na živila, predmete, rastline in jih okužijo.

Za uporabo (razprševanje) bioloških agensov lahko napadalec uporabi različna sredstva:

1. v napadu na odprtem prostoru
 - letala (helikopterje, balone) z različnimi pribori za razprševanje
 - eksplozivna sredstva (letalske bombe, artilerijske granate, rakete)
2. v diverzantskem napadu
 - različni mali zabojčki, kontejnerji
 - škatle v obliki sprejev itd.

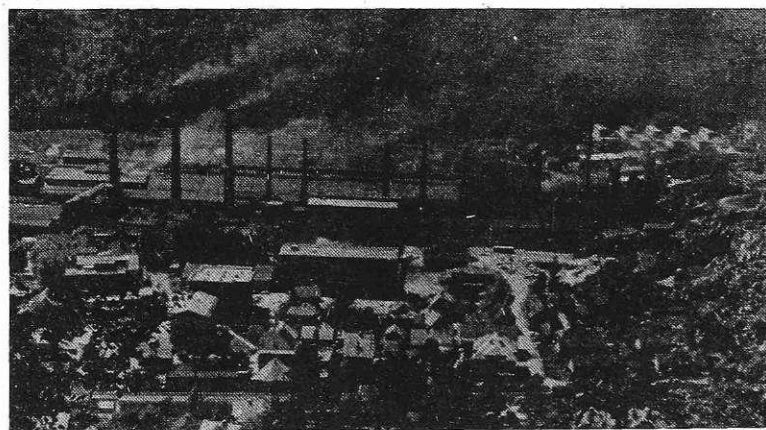
ODKRIVANJE BIOLOŠKIH AGENSOV (BIOLOŠKA DETEKCIJA)

Metode odkrivanja bioloških agensov lahko razdelimo v dve skupini:

1. organoleptične (subjektivne) t.j. odkrivanje biološkega napada s pomočjo čutil. Uporabo biološkega orožja spremljajo karakteristični pojavi, in sicer:
 - zamolke eksplozije letalskih bomb, raket in granat s pojavom dima (megle)
 - meglena sled, ki jo puščajo letala ali rakete
 - metanje raznih škatel, zabojčkov ipd. iz letal, helikopterjev ali balonov. V teh škatlah je lahko mrčes, glodalci in druge živali, ki širijo najrazličnejše nalezljive bolezni
 - nenadni simptomi nekakšne bolezni pri večjem številu ljudi ali živali.
2. Objektivne metode pomenijo izkoriščanje tehničnih sredstev (posebnih detektorjev in laboratorijev) za odkrivanje in identifikacijo mikroorganizmov.

ZAŠČITA PRED DELOVANJEM BIOLOŠKEGA OROŽJA

- a) preventivni ukrepi
 - redna osebna higiena
 - higiena v okolju, kjer živijo ljudje in živali
 - ustvarjanje imunitete pri ljudeh in živalih (cepljenje)
- b) tehnični ukrepi, ki fizično preprečujejo biološkim agensom vstop v človeški organizem (uporabo zaščitnih sredstev za zaščito dihalnih organov in kože)
- c) zdravljenje, s čimer zmanjšamo izgube obolelih ljudi in živali ter preprečujemo širjenje nalezljivih bolezni.

Naša dolina (Foto S. Kokalj)

OBVESTILO INVALIDOM ŽELEZARNE

Aktiv invalidov železarnice Jesenice obvešča vse svoje člane, da bo letošnje srečanje invalidov SOZD Slovenske železarnice v RIBNEM pri BLEDU 20. junija. Organizatorji srečanja so AKTIV VERIGE skupaj z aktivom PLAMENA KROPA in TOVILOM Ljubljana.

Organizator je pripravil bogat kulturni in športni program. Dopoldne si bomo ogledali DRAŽGOŠE in položili venec ob spomeniku, ob povratku pa še KROPO in kovaški muzej. Po kosilu bo popoldne zabavni del srečanja, ki ga bo povezovala gledališka delavka MARJETA BOLE-VRABEC. Mnenja smo, naj bi se tega srečanja udeležilo čim več naših članov in njihovih svojcev. Ker je rok za prijavo zelo kratak, do 6. junija, pozivamo, da se čim prej prijavite pri naslednjih tovarših:

- JAVORNIK - ALOJZ MARKEL, telefon 717
- BELA - IZIDOR ZUPAN, telefon 879
- JESENICE - DARKO MLINARIČ, telefon 696
- HVZ JESENICE - MARINKA PREŽELJ, telefon 523

Cena kosila je 1.700 din in je vanj vračunan tudi ves jedilni pribor, ki vam ostane v trajno last z napisom SREČANJA. Ob vpisu vsak član prispeva 50,00 din, svojci pa 100,00 dinarjev. Ostale stroške do polne cene kosila in za avtobusni prevoz plača naš AKTIV.

Odhod avtobusov bo izpred ČUFARJA 20. junija ob 7.15, z vsemi postanki na vseh postajah.

Bone za kosilo in značke srečanja bodo udeleženci dobili v avtobusu.

Bodite točni!

KONSTITUANTNA SEJA DELAVSKEGA SVETA

Delavski svet TOZD Strojne delavnice je na svoji konstituantni seji 15. maja imenoval člane posameznih odborov, ki delujejo pri delavskem svetu temeljne organizacije. Poleg tega pa je sprejel določene sklepe še o nekaterih drugih zadevah.

Na seji je bilo podano tudi poročilo predsednika delavskega sveta in vodje TOZD o delu v preteklem letu. V zvezi s tem poročilom so govorili tudi o predčasnih prekinitvah dela na dan pred 1. majem, zaradi česar so člani delavskega sveta predlagali, da naj bi prihodnje leto na ta dan organizirali osrednjo proslavo v počastitev praznika dela. Ugotovljeno je bilo — prav tako v zvezi s poročilom

— da je zaradi težav pri prevozu materiala iz različnih lokacij čimprej treba preskrbeti dvotonski kamion, s katerim bo razpolagala dopoldanska dnina vseh osem ur. Dalje: da je v poročilo o nedovršeni proizvodnji treba vnesti tudi evidenco izvršenih ur za posamezne delovne naloge ter da je treba pospešiti selitev materiala v skladišče na Javornik (okvirni rok je november 1981).

1. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Odbor za delovna razmerja TOZD Strojne delavnice je na svoji prvi seji 22. maja sklical prvo redno sejo odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Jeklarna in v razpravo predlagal pregled sklepov zadnje seje, delo in naloge odbora, kadrovske poročilo za mesec april 1981, premestitve in razporeditve delavcev in posamezne vloge.

Člani odbora so dva novoprijeta delavca razporedili na delovne naloge četrtega strugarja, enega pa na delovne naloge skladiščnika orodnih jekel. Enega delavca, ki je bil prej drugi orodjar, so premestili na delovne naloge prvega orodjarja, ključavničarja specialista na delovne naloge skupinovodje, prvega orodjarja na naloge orodjarja specialista, drugega ključavničarja na naloge prvega ključavničarja, četrtega elektrovarilca pa na naloge tretjega elektrovarilca. Sklenili so tudi, da mora personalka pripraviti do naslednje seje odbora spisek tistih delavcev v Strojnih delavnicah, ki se jim v mapo piše višja plačilna kategorija od tiste, za katero imajo odločbo.

Prošnje, ki jih je odbor obravnaval, so se, kot smo že omenili, nana-

šale predvsem na izredno plačano odsotnost. Šestim delavcem je odobrilo skupno enajst dni izredno plačane odsotnosti, za različne namene (sodelovanje na zveznem tekmovanju pevskih zborov, sodelovanje na tekmovanju kovinarjev v Valjevu, sodelovanje pri štafeti mladosti, sodelovanje na skupščini MDA BAR 1981). Prošnjo delavca, ki je predčasno zapustil TOZD na temelju sklepa disciplinske komisije, za ponovni sprejem v TOZD, pa je odbor zavrnil. Nekatero prošnjo bodo obravnavali na naslednjih sejah.

Na sestanku odbora za delovna razmerja je bilo razen tega govora še o usposabljanju pripravnikov, o predlogu invalidske komisije, nadomeščanju nekaterih delavcev ter še o nekaterih drugih zadevah.

BL

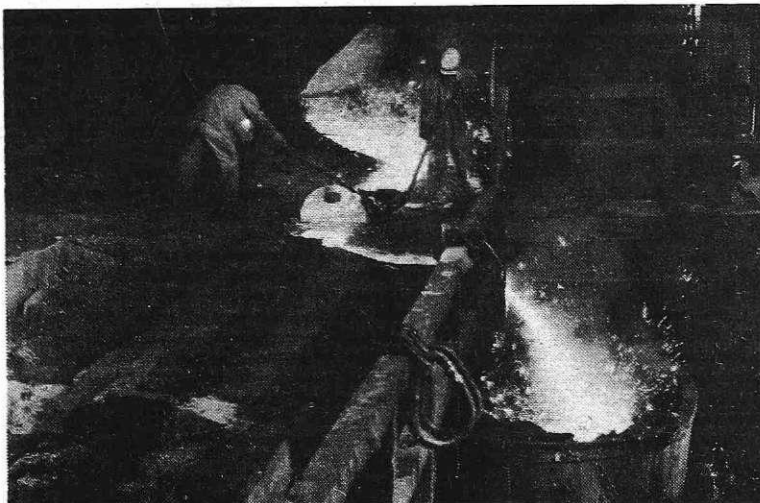
Delavski svet TOZD Strojne delavnice je potrdil tudi sporazum o temeljnih plana elektrogospodarstva SRS za obdobje 1981–1985, za delegata v skupnost za medsebojno plansko in poslovno sodelovanje uporabnikov računalnikov Jugoslavije pa je imenoval Vasilija Komana.

Obravnaval je tudi pritožbo nekega delavca na sklep skupne disciplinske komisije in ji ugodil v tem smislu, da se zadeva vrne skupni disciplinski komisiji v ponovno obravnavo, pri čemer delegati priporočajo, da le-ta določi najtežjo disciplinsko kazen pred izključitvijo. Vendar pa so se člani delavskega sveta tudi odločili, da v primeru, če bi ta delavec pred ponovno obravnavo storil enak disciplinski prekršek, potrjujejo izključitev iz temeljne organizacije.

Delegatom je bilo podano tudi pojasnilo, kdaj imajo pravico do sejnine v višini 50 dinarjev, obveščeni pa so bili tudi o tem, da bo v mesecu juniju organiziran seminar za posamezne člane delavskega sveta.

BL

Prebod na plavžu (Foto I. Kučina)

1. SEJA ODBORA ZA DELOVNA RAZMERJA

Namestnik predsednika odbora za delovna razmerja Bogdan Razinger je 22. maja sklical prvo redno sejo odbora za delovna razmerja pri DS TOZD Jeklarna in v razpravo predlagal pregled sklepov zadnje seje, delo in naloge odbora, kadrovske poročilo za mesec april 1981, premestitve in razporeditve delavcev in posamezne vloge.

Kadrovik je navzoče seznanil s pregledom zapisnika pretekle seje, kakor tudi s sklepi. Vsi sklepi prejšnje seje so izvršeni, razen sklepov, ki so daljšega značaja (zdravniški pregledi).

Odbor za delovna razmerja je v pretekli mandatni dobi imel 25 sej. Sestajal se je redno mesečno in po potrebi, v dneh od 20. do 25. v mesecu. Poprečna udeležba na sejah je bila 74,9% in vse seje so bile sklepne.

Med drugim je bil odbor seznanjen, da sedaj v TOZD Jeklarna dela 43 invalidov.

Odbor je v nadaljevanju sprejel naslednje sklepe in stališča:

— Odbor se bo redno sestajal vsak mesec, predvidoma v času od 20. do 25. v mesecu in po potrebi.

— Vse premestitve, oziroma raz-

poreditve delavcev veljajo z vsakim prvim v naslednjem mesecu, razen za novoprijete delavce z dnem nastopa dela in za delovne invalide, ki so po invalidski komisiji razporejeni na druga dela z dnem, ko se ponovno vrnejo na delo.

— Za vse novoprijete delavce se izstavijo odločbe o razporeditvi z datum sklepa seje pred razporeditvijo, kjer je bila takrat podana potreba po sprejetju novih delavcev za potrebe TOZD in je tozadevna odločba pravno usklajena. Na naslednji seji pa se razporeditev navede v zapisniku.

— Pooblastili so vodja TOZD, da lahko v nujnih in upravičenih slučajih odobri do tri dni neplačanega dopusta delavcem s tem, da o tem poroča na prvi naslednji seji odbora. Delavci morajo predhodno porabiti svoj redni letni dopust.

— Odločbe o razporeditvi se morajo vročati delavcem tekoče vsak mesec sproti.

Kadrovik je odbor seznanil s kadrovske problematiko v mesecu aprilu. Normativ v tem mesecu je bil 713, plan 690 in stalež 676 delavcev. Vse odsotnosti skupaj je bilo 2.793 dni ali 17,96%. V tem mesecu je bilo izkoriščenega 1.189 dni rednega letnega dopusta, medtem ko je bil plan 1.467 dni.

Sklenili so, da bodo v času šolskih počitnic sprejemali po 12 delavcev — dijakov, starih nad 18 let (moških) v redno delovno razmerje za določene čase.

Odbor je pregledal vloge za sprejem v TOZD Jeklarna in bil seznanjen s tem, da morajo biti delavci v TOZD Jeklarna zaradi posebnih pogojev dela obdobjno zdravniško pregledani. Delavci so dolžni opraviti zdravniški pregled.

B. K.

PREGLED SESTANKOV SDS

Konec minulega tedna so nas skupine dobesedno zasule z zapisniki. To je povsem razumljivo, saj naj bi se do konca maja (in pred sejmimi razpravami) končala razprava o osnutku samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in dela sklada skupne porabe. Tako tudi danes ne bomo objavili pregleda vseh zapisnikov, ki smo jih prejeli, pač pa predvsem tiste, iz katerih smo pripombe na omenjeni sporazum že izpisali, oziroma tiste, na katerih na ta sporazum ni bilo pripomb.

Sicer pa skupine veliko razpravljajo tudi o poslovanju v prvem četrtletju, ukrepih, ki naj bi prispevali k izboljšanju delovne in tehnološke discipline ter o novi organizaciji prehrane v kantinah, na katero so bile na sestankih SDS izrečene številne pripombe.

Iz TOZD PLAVŽ smo prejeli zapisnike SDS vodstvo TOZD, aglomeracija 1 ter plavž 3 in 4. Osrednja tema sestankov je bila razprava o zgoraj omenjenem sporazumu. SDS vodstvo TOZD je na sestanku predlagala, da naj se čimprej začne uresničevati predlog kadrovskega sektorja »za stabilizacijo delovne sile v toplotnicah«. SDS aglomeracija 1 pričakuje, da bi se dokončno uredilo vprašanje njihovih garderob (pričakujejo, da bodo iz njih izselili delavce tujih firm, tako da jih bodo lahko začeli zaklepati). Pripomba ima tudi na sestavo toplih in hladnih obrokov (v poletnih mesecih naj bi pri sestavi prišle v poštev tudi osvežilne pijače).

Iz TOZD JEKLARNA smo prejeli zapisnike SDS kamnolom »Trebež«, predelava topilniških odpadkov, SM peči 1, ponvično gospodarstvo 1, priprava FE-legur, elektropeči 3 in 4, BBC peči ter kontiniv 1 in 2. Tudi tu so skupine razpravljale predvsem o sporazumu o delitvi osebnih dohodkov. SDS SM peči 1 je predlagala, da naj bi se suha hrana ponovno delila tako kot poprej (da ne bi bila pakirana). Na sestanku SDS ponvično gospodarstvo 1 so snailke postavile vprašanje, zakaj se nobeni od njih ne dodeli »zdravstvenega oddiha« na morju. Tudi SDS elektropeči 3 in 4 ter BBC peči niso zadovoljne s pakiranim obrokom ter predlagajo, naj se ponovno uvede delitev hrane po starem načinu. Skupine so razen tega razpravljale tudi o proizvodnih rezultatih. Ugotovile so, da je dosti zastojev nepotrebnih. Problem predstavlja predvsem pravočasna dostava livnih voz, zaradi česar tudi garnitura ne more biti pravočasno postavljena, peči pa zato čakajo na sarž. Ponovitev na elektropeči 3 je zahteval, da naj se mu dodeli pomočnika, brez katerega dela že od 15. decembra lani. Na sestanku SDS kontiniv 1 in 2 je bilo veliko govora predvsem o naraščanju bolezenske in druge odsotnosti. SDS meni, da je potrebno poostriži kontrolo nad nekaterimi posamezniki, saj zaradi njihove odsotnosti trpe dobri delavci.

O omenjenem sporazumu ter o disciplinskih ukrepih je razpravljala tudi SDS modelno mizarstvo (skupaj z vodstvom TOZD) v TOZD LIVARNA.

Iz TOZD BLUMING ŠTEKEL smo prejeli zapisnike SDS bluming 1, 2, 3 in 4 ter adjustaža štekel 3 in adjustaža bluming 1. Obravnavale so sporazum o delitvi sredstev za osebne dohodke, na katerega pa niso imele pripomb. SDS bluming 3 se pritožuje, da sedanja organizacija nošenja malice po obratu ne odgovarja (problemi so z vračanjem denarja; ni jim všeč, da ne vedo za cene; krožniki so v prahu na stopnicah; v obrat nosijo »kove«, ki ne odležajo) in pravi, da bi morala biti malica organizirana tako, da bi vsak dobil to, kar si želi. Očitajo tudi, da je stranišče v obratu zanemarjeno, da v garderobi manjkajo pipe ter da imajo na razpolago samo nekaj uporabnih kopalnic.

SDS valjarna žice 1 (TOZD VALJARNA ŽICE) je, poleg omenjenega sporazuma in poslovnega poročila za prvo četrtletje, obravnavala tudi več zadev internega značaja. Zavrnila je, na primer, predlog o nagajevanju po izmenah v TOZD, ker delavci menijo, da je nemogoče zajeti vse vplive, ki so odločilni za dober ali slab rezultat dela posamezne izmene. Nadalje ugotavlja, da bolezenska odsotnost postaja že problematična, saj jim tudi sicer manjka delavcev, pa tudi disciplina glede

uporabe zaščitnih sredstev (čelad) je precej popustila. Oddelku za družbeni standard je predlagala, da naj razpravlja o možnosti povrnitve stroškov prevoza na delo z lokalnimi avtobusi.

V TOZD HLADNA VALJARNA BELA so SDS priprava dela-odprema, žarilnica 1 in 2, adjustaža 1 in 3 ter strojna adjustaža 1 in 3 razpravljale o omenjenem samoupravnem sporazumu, o poslovanju v prvem četrtletju ter o povečanju osebnih dohodkov za 10%. SDS priprava dela — odprema izraža bojazn, da jim bo v tretjem kvartalu manjkalo delavcev, kajti stanje z vložkom se izboljšuje, medtem ko stalež močno upada. Zato želi, da ji kadroviski sektor poda odgovor, kaj se na tem področju dela. SDS žarilnica 1 ugotavlja, da je za neuspešno poslovanje krivo predvsem pomanjkanje vložka. SDS adjustaža 1 in strojna adjustaža 1 sta v zvezi s poslovanjem predlagali vodstvu TOZD, da naj glede vložka bolj odločno nastopi pri nabavi službi, kajti po njihovem mnenju se delavci tudi zaradi pomanjkanja vložka prikrajšani pri osebnem dohodku, pa tudi tehnološka disciplina zavoljo tega upada. Nadalje menita, da bi morali, glede na količino izvoza, dobiti večjo količino polfabrikatov, s čimer bi se zmanjšali tudi stroški nerednega obratovanja. Vprašujeta tudi, odkod takšna izguba, ko pa so se pri proizvodnji MDM in nerjavnih jekel močno približali planirani proizvodnji. V zvezi z dopisom vodstva TOZD o popravilu sanitarij ter omaric v garderobi sta se SDS zavzeli za skupno odkrivanje in za kaznovanje (ali celo odstranitev iz TOZD) tistih posameznikov, ki nevestno ravnaajo z družbeno imovino. Med drugim sta predlagali tudi montažo sedežev na vseh linijah, zanimala pa sta se tudi, kdaj bo urejeno vprašanje oljenja na SSSL liniji. Pri obravnavanju poslovnega poročila za 1. kvartal na skupnem sestanku SDS adjustaža 3 in strojna adjustaža 3 so bile podane pripombe predvsem na visoko fluktuacijo delavcev in na nenehno pomanjkanje vložka. Odgovori na vprašanja, ki so jih delavci postavili na prejšnjih sestankih, članov SDS niso v celoti zadovoljili. Pritoževali pa so se tudi, da se katalog del in opravil, v katerem naj bi se realno ovrednotila teža in pogoji dela, ne more sestavljati v nedogled in menili, da bi morali odgovorni to delo že enkrat dokončati.

Tudi na skupnem sestanku SDS vodstvo TOZD, profilarna 1, in 3 ter predelava profilarne je osrednjo temo predstavljala razprava o sporazumu o osebnih dohodkih, precej pripomb pa je bilo izrečenih tudi na račun prehrane. Pravijo, da v temeljni organizaciji prejema obroke malice po novem načinu poskusno in da na delitev toplega obroka nimajo pripomb. Povsem neustrezna pa se jim zdi tako kvaliteta kot kvantiteta (glede kvantitete so mnenja sicer deljena: nekateri menijo, da je prepičel, drugi menijo, da ga je preveč) hladnega obroka. TOZD Družbena prehrana predlagajo, da preide spet na star način delitve hladnega obroka, kar bi prispevalo tako k zmanjšanju stroškov na račun embalaranja, kot tudi k temu, da bi bili obroki bolj pestri.

O poslovanju v prvem četrtletju ter o sporazumu o osebnih dohodkih so razpravljale tudi SDS hladna predelava 2 ter brusilnica 1 in 2 v TOZD JEKLOVLEK. SDS hladna predelava 2 ugotavlja, da je TOZD Jeklovlek v prvem četrtletju dobro poslovala ter dosegla vrsto vzpodbudnih rezultatov. SDS brusilnica 1 se tudi strinja s takšno oceno, čeprav ugotavlja, da je brusilnica nekoliko zaostala za planom. Izrečenih je bilo več pripomb na račun kvalitete vložka (prokrom), ki ga dobijo iz valjarne žice (ovalnost, velika poraba brusilnih koluti). Tudi ta SDS je imela precej pripomb na slabo kvaliteto hrane v kantinah na Javorniku. SDS brusilnica 2 pa je razpravljala tudi o reorganizaciji dnin oziroma o prehodu iz troizmenskega dela na dvoizmensko delo brusilnice.

V TOZD VRATNI PODBOJI so delavci obeh dnin na ločenih sestankih razpravljali o sporazumu o osebnih dohodkih, o povečanju osebnih dohodkov za 10 odstotkov, o prehrani ter o prevozu z lokalnimi avtobusi. Obe dnini se pritožujeta nad prehrano. Delavci prve dnine pa poleg tega vprašujejo, kakšno so možnosti za nabavo hrane v drugih kantinah in kakšna bo kvaliteta hladnih malic v poletnih mesecih. Obe dnini pa tudi vprašujeta: »Kako bo urejen prevoz z mestnim avtobusom?«

Sporazum ter poslovanje v 1. kvartalu so imele na dnevnem redu tudi SDS strugarja 1 in 2, orodjarna 1, ključavničarji strojev ter strugarja valjev Javornik in Bela (TOZD STROJNE DELAVNICE). Pripomb ni bilo. SDS orodjarna 1 ter ključavničarji strojev sta se seznanili tudi z različno

obratno problematiko (prevozi na Javornik, vnovčenje oziroma poraba novih bonov za prehrano). Med drugim je bilo govora tudi o tem, če je prav, da se delavcu, ki nadomešča drugega delavca, piše v dninski list višja kategorija. SDS sta na to vprašanje dali pritrdilni odgovor.

Iz TOZD REMONTNE DELAVNICE smo prejeli zapisnike SDS instalacija 1, elektrodelavnica, elektrožerjavni, delavnica elektrostrojev 1 in 2, tesarji, mizarji, zidarji, plastika ter RTA 4 in 5. Vse so obravnavale sporazum o delitvi osebnih dohodkov, nekatere pa še druge zadeve (disciplinski ukrepi, malica). V zvezi s disciplino SDS instalacija 1 pripominja, da bi morali vsi delavci malicati v Železarni. Pritožuje pa se tudi, da streha nad garderobo instalaterjev na Beli močno pušča. SDS elektrodelavnica in elektrožerjavni sta obravnavali med drugim tudi dnevni red seje delavskega sveta. Zaustavili sta se pri vprašanju povečanja normativa v RTA in opozarjata, da se je tudi v njihovi delavnici oziroma v obratu povečal obseg dela, pa zato še ne postavljajo zahteve po povečanju normativa. Tudi člani SDS delavnice elektrostrojev 1 so proti povečanju normativa v RTA in predlagajo, da naj bi rešitev poiskali v reorganizaciji znotraj svojega obrata. SDS delavnica elektrostrojev 2 pa je v okviru razprave o poslovanju v 1. kvartalu opozorila na pomanjkanje lakirane bakrene žice. Delavci pravijo, da to lahko privede do zastojev v proizvodnji, ker jih ovira pri rednem popravilu elektromotorjev in prosijo odgovorne, da naj ukrepajo pri nabavi. V zvezi z ukrepi, ki naj bi izboljšali disciplino, pa so predlagali, da naj bi bilo dopuščeno koristiti tudi samo dve uri dopusta. Trdijo, da vodijo točno evidenco o porabljenih urah in da takšen dopust uporabljajo samo v nujnih primerih ter žele, da bi tako tudi ostalo. Pri vprašanju spremembe normativa v RTA se je ustavila tudi SDS tesarji. Ta skupina pravi, da ni proti znižanju normativa v GRD samo v primeru, če bi se popravila kvalifikacijska struktura v vseh delavnicah GRD. SDS mizarji je imela pripombe na deljenje pakirane hrane. Meni namreč, da bi bilo bolje dnevno pripraviti narezek, kajti mesni izdelki v polivinilastih vrečkah tako po barvi kot po okusu niso najbolj v redu. SDS zidarji v zapisniku med drugim omenja, da se strinja z znižanjem normativa za dve osebi v njihovi skupini, če se izboljša kvalifikacijska struktura skupine. Podobno stališče ima tudi SDS plastika, kjer naj bi prišlo do zmanjšanja normativa za enega delavca — vulkanizerja. SDS RTA 5 je na sestanku predlagala, da naj bi se osebni dohodek povečal vsem v enakem znesku.

Tudi na sestankih SDS vzdrževanje jeklarne 1 in 2, vzdrževanje Jesenice 1 in 2 ter vzdrževanje Bela 1 in 4 (TOZD VZDRŽEVANJE) je osrednjo temo sestankov predstavljala razprava o sporazumu o delitvi sredstev za osebne dohodke, na nekaterih pa je bilo govora tudi o disciplinskih ukrepih. SDS vzdrževanje Bela pa je po razdoru opozorila tudi na pomanjkanje vode v garderobi ter na probleme s kadri, ki se utedejo pojaviti v poletnih mesecih. Vprašujejo namreč, kdo jih bo nadomeščal v času dopustov, ko pa že s sedanjim sestavom delavcev s težavo premagujejo ovire in probleme v zvezi z delom. Pravijo tudi, da bi bilo treba zanje nabaviti lasten poltovorni avtomobil, ker ga potrebujejo zaradi številnih voženj in uslug, ki jih morajo opraviti. Ob tem pa posebej opozarjajo, da morajo na dežurno vozilo čakati tudi po več ur.

Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in dela sklada skupne porabe je bil osrednja tema razprave tudi na sestankih SDS parne naprave 3 in 4 ter PIV energije 1 v TOZD ENERGETIKA. Posamezni člani SDS parne naprave 3 so pod razno postavili več vprašanj oziroma predlogov. Zanimalo jih je, na primer, zakaj so tarifne postavke na kotlu IV in TBG 3 izenačene, ko pa je za TBG 3 treba imeti še dodaten izpit. Dalje: zakaj dodatek dopusta za delo v turnusu ni 19 + 3 ampak 18 + 4. Omenjeno je bilo tudi, da bi bilo treba sanitarije popraviti, nekdo pa je vpraševal, zakaj pri volitvah na kandidatni listi ni več kandidatov. SDS parne naprave 4 se je prav tako obregnila ob sanitarije (»Mišljenja so, da so bile boljše že leta 1906«), pa tudi ob kvaliteto malice. Vprašujejo se, kako je mogoče, da je v drugih delovnih organizacijah malica veliko boljše in poleg tega še občutno cenejša. Saj ne moreš dan na dan jesti iz tetrapaka, pravijo, hkrati pa trdijo, da je bil prejšnji način delitve malice boljši.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Božidar Lakota

KONFERENCA DELEGACIJ ZA ZBOR ZDRUŽENEGA DELA

V sredo, 27. maja, je bila v Železarni seja konference delegacij za zbor združenega dela, katere se je poleg delegatov udeležil podpredsednik poslovnega odbora Železarni Boris Bregant. Na seji so obravnavali gradivo za 37. sejo zbora združenega dela skupščine občine Jesenice.

Delegati so največ časa posvetili analizi poslovnih rezultatov s področja materialne in nematerialne proizvodnje v letu 1980 in v prvih treh mesecih letošnjega leta. Podrobno obrazložitev v zvezi s tem je podal podpredsednik poslovnega odbora Boris Bregant. Najprej je navzoče seznanil s poslovnimi rezultati za preteklo leto. Uvodoma je dejal, da je iz analize poslovnih rezultatov materialne in nematerialne proizvodnje za preteklo leto ugotovljeno, da je bilo v letu 1980 poleg nekaterih pozitivnih pokazateljev prisotno tudi pomembno odstopanje od načrtanih planskih ciljev, kar je posledica slabših rezultatov pri ekonomičnosti poslovanja, delitvi družbenega prihodka in dohodka ter manjšega obsega fizične proizvodnje. Iz analize izhaja, da nismo dosegli planiranih ciljev za preteklo leto pri družbenem proizvodu, čistem dohodku in akumulaciji, presegli pa smo dovoljeno maso, namenjeno za osebni dohodek in celotno porabo, kar je prav tako poslabšalo akumulativno sposobnost gospodarstva. Ker v letu 1980 nismo realizirali planiranih ciljev na področju zunanjetrgovinske menjave (nižji izvoz od planiranega) in smo zaradi tega poslabšali pokritje uvoza z izvozom, je nujno realizirati planirane cilje za leto 1981.

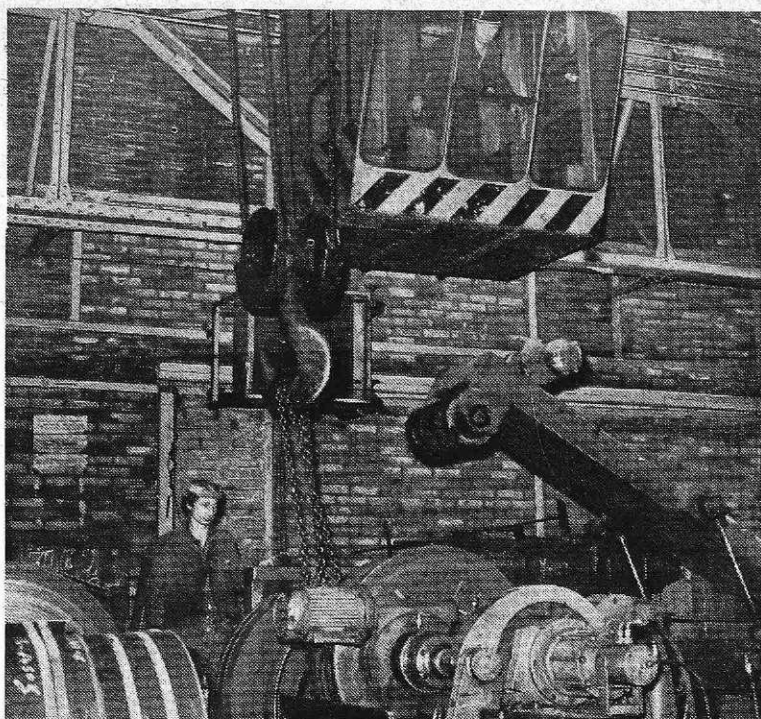
V nadaljevanju je povedal, da je gospodarstvo občine Jesenice v letu 1980 doseglo razmeroma skromne finančne rezultate. Nizka rast nekaterih kategorij poslovnega rezultata je povzročila, da je jeseniško gospodarstvo zaostalo za rezultati v regiji in v SR Sloveniji. Značilnost lanskega leta gospodarjenja je bil izredno visok porast cen za surovine, reprodukcij material in energije ter hkrati tudi cen gotovih izdelkov in storitev. Za minulo leto je tudi značilno, da je bil močno zavrž uvoz, kar je vplivalo na manjšo rast fizičnega obsega proizvodnje, zmanjšanje zaposlovanja in v zvezi s tem tudi na nizko rast celotnega prihodka, dohodka in sredstev akumulacije.

Slabše izpolnjevanje rezultatov gospodarjenja pa je predvsem povzročilo nedoseganje letnega plana občine, hkrati pa se je v primerjavi z letom 1979 poslabšala struktura celotnega prihodka in dohodka.

Za prvo tromesečje letošnjega leta, je poudaril tov. Bregant, je treba največ pozornosti nameniti lastnim zmogljivostim na področju pridobivanja reprodukcijskega materiala ter iskati vse možnosti pri pridobivanju deviznih sredstev.

Konferenca delegacij je predlagala, da Železarni Jesenice ne bi smeli prikazovati ločeno v pregledih o poslovnih rezultatih, saj je sestavni del gospodarstva v občini Jesenice. Treba je prikazati samo tiste, ki odstopajo od povprečja.

Pri obravnavanju predloga odloka o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka v občini Jesenice so

V profilarni (Foto I. Kučina)

KONFERENCA DELEGACIJ SIS ZA KULTURO O GRADIVU ZA 12. SEJO SKUPŠČINE

V četrtek, 28. maja, je bila 13. seja konference delegacij SIS za kulturo, na kateri so delegati obravnavali gradivo za 12. sejo skupščine kulturne skupnosti. Konferenca delegacij je k posameznim točkam dnevnega reda sprejela naslednja stališča, predloge in pripombe:

Potrditev zapisnika 11. seje skupščine in pregled izvrševanja sklepov

Konferenca delegacij je zapisnik 11. seje skupščine potrdila in pozitivno ocenila predlog zazidalnega načrta kulturnega doma na Jesenicah. Delo okrog priprav za izgradnjo kulturnega doma je torej spet zaživel.

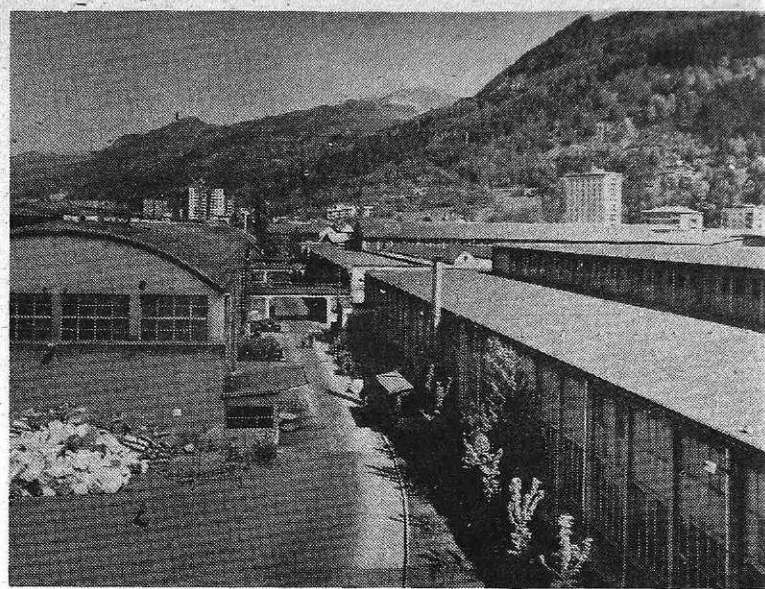
Poročilo o izvršenem programu in porabljenih sredstvih skupnosti za leto 1980

Pri pregledu poročila o izvršenem programu in porabljenih sredstvih skupnosti v preteklem letu so delegati ugotovili, da so najemnine za prostore za kulturno dejavnost previsoke in predstavljajo oviro za nadaljnji razvoj kulturne dejavnosti

navzoči menili, da je treba poudariti tudi dolgoročne cilje na področju izobraževanja.

Konferenca delegacij se je strinjala tudi s spremenjenim predlogom družbenega dogovora o izgradnji Muzeja ljudske revolucije v Ljubljani.

Dragica Medja

Hladna valjarna Jesenice (Foto I. Kučina)

NESKLEPČNA TUDI KONFERENCA DELEGACIJ ZA SIS ZA SOCIALNO SKRBTSTVO

Na konferenci delegacij, ki je bila v sredo, 27. maja, je bilo prisotnih devet delegatov in sicer: iz TOZD Plavž, Valjarna žice in profilov, Hladna valjarna Bela, Hladna valjarna Jesenice, Elektrode, Strojne delavnice, Družbena prehrana in iz delovne skupnosti za ekonomiko, TKR in novogradnje (2 delegata).

Delegati so najprej kritično ocenili dejavnost delegacij in delegatov. V razpravi so navajali vrsto vzrokov za vedno manjšo aktivnost delegatov in delegacij: nezainteresiranost delegatov za delo, kopičenje več funkcij pri istih ljudeh, preobsežno gradivo in brez povzetkov, prepozno dostavljeno gradivo, izmenska delo (4+1), pomanjkanje povratnih informacij na samoupravnih delovnih skupinah. Menili so tudi, da strokovne službe in poslovni odbor v železarni Jesenice premalo sodelujejo pri delu konference delegacij. Sindikat bi moral razvijati delegatsko zavest delegatov in že sedaj evidentirati možne kandidate za delegate, ki bodo izvoljeni prihodnje leto spomladi. Predlagali so tudi, da bi se ob začetku novega mandata prihodnje leto sestali na prvi seji delegati sedanega in novega mandatnega obdobja.

V nadaljevanju so pregledali gradivo za 13. sejo skupščine skupnosti socialnega skrbstva in delegirali delegate za to sejo.

Pregled sklepov in potrditev zapisnika 12. seje skupščine skupnosti socialnega varstva

Konferenca delegacij je ugotovila, da so bile pripombe, ki so jih sprejeli na prejšnji seji, upoštevane. Poleg tega je konferenca delegacij opozorila, da bo verjetno potrebno spremeniti tudi nekatera zakonska določila, ki urejajo višine preživnin. Če bomo nadaljevali s takimi kriteriji za določitev višine preživnine, bodo preživnine kmalu večje kot osebni dohodki.

Srednjeročni plan skupnosti socialnega skrbstva Jesenice za obdobje 1981-1985

Konferenca delegacij je srednjeročne usmeritve skupnosti socialnega skrbstva potrdila. Podprla pa je tudi prizadevanja za izboljšanje pogojev varstva oskrbovancev ter uvajanje novih oblik pomoči ostarelim občanom (opredeljeno v 12. členu). Z izvajanjem teh oblik pomoči je treba čimprej začeti.

Izhodišča za sklepanje samoupravnih sporazumov o svobodni menjavi dela za obdobje 1981 do 1985 s splošnimi socialnimi zavodi in zavodi za usposabljanje, ki opravljajo storitve za uporabnike skupnosti socialnega skrbstva Jesenice

Konferenca delegacij je menila, da so navedena izhodišča dobra osnova za sestavljanje samoupravnih spo-

razumov o svobodni menjavi dela in niso imeli pripomb.

Samoupravni sporazum o svobodni menjavi dela doma upoko-jencev dr. Franceta Berglja Jesenice za obdobje 1981-1985

V zvezi s to točko je konferenca delegacij predlagala naslednje: v prvi alineji 2. člena je treba črtati besedo tropostelnih, ker v nadaljevanju tropostelne sobe niso več omenjene, niti ni izračunanih cen zanje.

Treba je uskladiti 4. in 6. člen glede zmogljivosti zavoda. Pri členu 8 je treba pri 2. točki dati obrazložitev za 73% povečanje drugih materialnih stroškov glede na leto 1980. Pri členu 12 je treba natančneje opredeliti, katere račune občinska skupnost socialnega skrbstva Jesenice poravnava zavodu doma upoko-jencev na Jesenicah.

Družbeni dogovor o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SRS

Omenjeni družbeni dogovor je konferenca delegacij sprejela s pripombo, da je treba pri nalogah občinskih skupnosti socialnega skrbstva dodati: mnenje skupnosti socialnega skrbstva pri graditvi stanovanj v stolpnih in blokih o ustreznosti stanovanjskih objektov za ostarele in invalide.

Samoupravni sporazum o ustanovitvi skupnosti socialnega varstva Jesenice

Konferenca delegacij je v zvezi s 35. členom ugotovila, da doslej še nismo oblikovali skupne službe za samoupravne interesne skupnosti. Zato predlaga, da jo je treba čimprej oblikovati.

Ob koncu je bila konferenca delegacij seznanjena še z najvažnejšimi podatki iz gradiva za 15. sejo skupščine Slovenije in ni imela pripomb.

Pod točko delegatske vprašanja je delegat iz temeljne organizacije Hladna valjarna Bela skladno s predlogi sodelavcev vprašal, zakaj je nek sodelavec - invalid izgubil pravico do invalidskega dodatka in zakaj ni bil realiziran sklep odbora za stanovanjsko gospodarstvo pri delavskem svetu Železarni v zvezi z njegovim sodelavcem.

Konferenca delegacij je sklenila, da je treba v zvezi s tem dobiti odgovor na kadroveskem sektorju in tudi priporočila, da se za tega sodelavca uresniči sklep ustreznega odbora.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje Zdenka Vrtačnik

Železarski globus

AVSTRALIJA

V avstralskih rudnikih železove rude so leta 1980 nakopali 97 milij. ton te železarske surovine, kar je v primerjavi z letom 1979 šest milij. ton ali 6% več. Izvozili so je 82 milij. ton in s tem postali največji izvoznik železove rude na svetu.

BELGIJA

Železarna Tubemeuse v Liege je pred kratkim sklenila s odgovornimi zunanjetrgovinskimi organi v Sovjetski zvezi pogodbo o dobavi 500.000 ton brezšivnih cevi s premerom 146 do 340 mm in dolžine 15 do 35 m za potrebe sovjetske nafne industrije. Po tej pogodbi bodo dobavo celotne količine izvedli v obdobjih petih let, s pričetkom v drugi polovici leta 1982.

NESKLEPČNA KONFERENCA DELEGACIJ ZA SPIZ

V torek, 26. maja, je bila sklicana 12. seja konference delegacij za skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Konferenca se je udeležilo le šest delegatov, in sicer iz temeljnih organizacij Valjarna bluming štel, Valjarne debele pločevine, Hladne valjarne Bela, Energetika in delovnih skupnosti za KSI in ekonomiko, TKR in novogradnje. Sklenili so, da bodo kljub nesklepčnosti pregledali posredovano gradivo za 12. sejo zbora delegatov enote SPIZ in delegirali delegate na to sejo. K posameznim točkam dnevnega reda so imeli naslednje predloge, pripombe in stališča:

Nadaljnje izpolnjevanje samoupravne ureditve pokojninskega in invalidskega zavarovanja v statutu skupnosti

Delegati so predlagali, naj bi poleg novega osnutka statuta dobili delegati v obravnavo še kratko obrazložitev sprememb glede na prejšnji statut. Menili so, da bi tak način moral postati stalna praksa za vsa gradiva, ki so posredovana v odločanje.

V zvezi z mandatno dobo predsednika skupščine SPIZ in predsednika zbora delegatov enote SPIZ Jesenice so delegati zavzeli stališče, naj bi mandatna doba trajala štiri leta z možnostjo ponovne izvolitve. Poleg tega pa so tudi predlagali, da bi bilo potrebno razmisliti o mandatni dobi članov delegacij, saj bi bilo verjetno smotnejše, če bi njihova mandatna doba trajala dve leti z možnostjo ponovne izvolitve. Na ta način bi izboljšali aktivnost delegacij in preprečili sedaj pogosto nesklepčnost sej delegacij.

Delegati so tudi predlagali, naj sestavljalci sprememb statuta skušajo čimbolj zadržati sistem širše družbene solidarnosti.

Gmotni položaj upoko-jencev v letu 1981 in predlog za uskladi-tev pokojnin med letom

Delegati so pregledali gradivo in so se strinjali s predlogom, da se

pokojnine s 1. julijem 1981 povečajo za 5%.

Družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Jesenice

Delegati so ugotovili, da so omejeni družbeni dogovori že obravnavali in sprejeli brez pripomb delavski sveti TOZD in delovnih skupnosti v Železarni, zato niso imeli pripomb.

Delitev sredstev za rekreativno dejavnost upoko-jencev v družinski upoko-jencev

Delegati so se strinjali s predlagano delitvijo sredstev za rekreativno dejavnost upoko-jencev.

Poročilo o delu senata invalidske komisije Jesenice za občino Jesenice

Delegati so pregledali poročilo o delu senata invalidske komisije na Jesenicah za občino Jesenice in ga sprejeli s pripombo, da je treba paziti na neupravičene zahteve za invalidnino.

Pod točko razno so delegati ugotovili, da so v jeseniški občini težave z lokacijo za gradnjo stanovanj za upoko-jence. Zato so predlagali, da bi sredstva (če ne bo možno graditi teh stanovanj) namenili za dom dr. Franceta Berglja.

Ker je bilo prisotnih le šest delegatov, so sklenili, da se 12. sejo zbora delegatov enote SPIZ, udeležijo vsi prisotni delegati.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje Zdenka VRTAČNIK

Teze in problematika za dopolnitev in spremembo samoupravnega sporazuma o ustanovitvi kulturne skupnosti Jesenice po zakonu o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti

Konferenca delegacij je ugotovila, da iz priloženega gradiva ni razvidno, kdo je sestavljalec teh izhodišč in predlagala, da se to obrazloži na seji skupščine.

Seznam spomenikov in spominskih obeležij v občini Jesenice

Izdelan seznam spomenikov in spominskih obeležij v naši občini je konferenca delegacij pozitivno ocenila. Predlagala je kulturni skupnosti, naj bi s turističnim društvom in občinskim odborom ZZZB NOV Jesenice na podlagi tega seznama izdelala ustrezen turistični vodnik.

Seminar za delegate obeh zborov skupščine kulturne skupnosti Jesenice

Predlagani rok za seminar (sredi junija letos) je po mnenju konference delegacij neustrezen, saj se mandatna doba za delegate že izteka. Seminar naj bo prihodnje leto, tako da bi se ga udeležili novopredlagani kandidati za člane delegacij v naslednjem mandatnem obdobju. Program seminarja je ustrezen.

Ob koncu se je konferenca delegacij delegirala še delegate, ki se bodo udeležili 12. seje skupščine kulturne skupnosti Jesenice.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje Zdenka Vrtačnik

OSNUTEK PLANA KULTURNE SKUPNOSTI ZA OBDOBJE 1981-1985 V RAZPRAVI

Na redni seji obeh zborov skupščine Kulturne skupnosti Jesenice, ki sta dosegla obvezno, to je minimalno sklepčnost šele po polurnem čakanju, so med drugim sprejeli osnutek plana Kulturne skupnosti Jesenice za obdobje 1981-1985, o katerem bo do konca junija v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih tekla javna razprava.

Na seji so poleg potrjevanja zapisnika zadnje seje in pregleda izvrševanja sklepov poslušali poročilo predsednika Marjana Jemca o delu izvršnega odbora med obema sejmama, obravnavali poročilo o izvršenem programu in porabljenih sredstvih skupnosti v letu 1980, že omenjeni osnutek, teze in problematiko za dopolnitev in spremembo samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Kulturne skupnosti Jesenice na osnovi zakona o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti in se dogovorili za seminar za delegate obeh zborov skupščine. Beseda pa je tekla tudi o seznamu spomenikov in spominskih obeležij v občini Jesenice, ki so ga delegati dobili v vrednost in spodbudo, da ga v okviru organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti pregledajo, dopolnijo in aktualizirajo.

KAKOVOSTNI IN KOLIČINSKI NAPREDEK V LETU 1980

Iz poročila o izvršenem programu kulturne skupnosti za leto 1980 je razvidno, da je bil na nekaterih področjih kulturne dejavnosti v občini dosežen kakovostni napredek, količinski pa na vseh področjih. Kot subjektivni ocenjevalci bi morda ob tem lahko le rekli, da tiči vzrok, da ta napredek ni bil zaznaven še bolj, še v premajhni koordiniranosti in usklajenosti kulturnih prireditelj in manifestacij, pa najbrž tudi v še nezadostni prebujenosti kulturnih potreb in interesov. Sicer pa je bil na vseh področjih letni program uresničen, na nekaterih še pomembno presežen.

Občinska knjižnica je s svojimi oddelki in podružnicami lanske leto povečala knjižni fond za 2404 nove knjige in presegla načrt nakupa za 659 knjig. Bralcev so imeli 6192 ali 85 več kot leto poprej, izposodili pa so 61.742 knjig, oziroma 3.258 manj, kot so načrtovali. V lanskem letu so pridobili nove prostore za krajevne knjižnice na Plavzu, Blejski Dobravi in v obnovljenem domu v Ratečah. V knjižnicah jeseniške občine so lanske leto izposodili 2,2 knjigi na prebivalca, kar pomeni 83 % knjižnega fonda.

V lanskem letu, navaja poročilo, je izšla četrta knjiga zbornika Jelko in ljudje v nakladi 3500 izvodov, ki jo je kritika dobro ocenila, kar pomeni, da je uredniški odbor dobro opravil svoje delo. S 1. januarjem letos je vse administrativne naloge uredniškega odbora prevzela delovna skupnost kulturne skupnosti. Doslej je bilo prodanih 500 izvodov četrte knjige zbornika.

Lansko leto je kulturni klub pri DPD Svoboda Tone Cufar Jesenice pripravil in uredil tudi šest številčkov LISTOV, kulturno umetniške priloge tednika Železar, ki jo financirajo delavci TOZD in delovnih skupnosti jeseniške železarnice. Listi izhajajo v isti nakladi kot Železar in sicer 10.400 izvodov.

Lep napredek je v lanskem letu doseglo amatersko gledališče Tone Cufar v pogledu kvalitete in povečanja interesa za gledališko kulturo. Imeli so pet premier, kolikor so jih načrtovali, s 64 ponovitvami doma in na gostovanjih, kar je šest predstav manj, kot so načrtovali. Vse predstave si je ogledalo 14.227 ljudi ali poprečno 220 na predstavu. To se je odražalo tudi v tem, da je gledališče povečalo lasten dohodek skoraj dvakrat.

Na področju varstva kulturne dediščine je tehnični muzej Železarnice nadaljeval z geološkim kartiranjem Juljskih Alp, ki bo zaključeno letos. Muzej se je obogatil z paleontološko zbirko, ki jo je predstavil na dveh razstavah. Skupaj z Gorenjskim muzejem Kranj so postavili tudi razstavo Tito na Gorenjskem.

Odbor za muzej delavskega gibanja je v lanskem letu pripravil načrte in predračun za nadaljnjo obnovo Kosove graščine in zbiral potrebna sredstva. Poročilo navaja, da končna namembnost stavbe še ni opredeljena.

Zavod za spomeniško varstvo Kranj je v lanskem letu končal restavratska dela v Kosovi graščini in obravnaval 50 zadev s področja varstva in ukrepov za varstvo spomenikov. Izdelali so dokumentacijo za grobove, grobišča, spomenike NOB in ljudske revolucije na območju občine, razen lokacije Obranca, Jerebikovec in krajevne skupnosti Dovje - Mojstrana. Dokumentacija obsega izmere spomenikov, fotodokumentacijo in opis stanja. Žal pa so dela na Liznekovi hiši v Kranjski gori zastala, izdelan pa je bil načrt električnih instalacij s predračunom in nova okna. V

Mostah pri Žirovnici so bile opravljene sondeže in odkriti staroslovanski grobovi s pridatki. Delavci zavoda so sodelovali pri arheoloških delih na Ajdnu.

Zgodovinski arhiv Ljubljana z enoto v Kranju je pregledal gradivo pri občinskih družbenopolitičnih organizacijah Jesenice in izdelal pisna navodila za izločanje gradiva. Potrdili so predloge nekaterih organizacij za izločanje nepomembnega arhiva in strokovno ter tehnično pregledali gradiva bivših okrajnih ljudskih odborov za obdobje 1955 do 1963. Za tisk pa so pripravili vodnik po fondih in zbirkah, ki jih hranijo v arhivskem skladišču na Jesenicah.

Gorenjski muzej v Kranju je v lanskem letu nadaljeval z raziskavo zgodovine političnih organizacij med NOB na Gorenjskem, ki so jo financirale vse kulturne skupnosti Gorenjske. Pripravil je potujočo razstavo Tito na Gorenjskem in nadaljeval z iskovanjem na Ajdnu. V akciji so brezplačno sodelovali tudi delavci TOZD Hladna valjarna Jesenice in TOZD Žičarna. Najdišče je dokumentirano, najdeni predmeti pa shranjeni v muzeju.

Prešernova in Finžgarjeva rojstna hiša sta imeli manj obiska kot leta 1979 in zato tudi manjši dohodek. Obisk v obeh hišah je v upadanju in je lani dosegel v Prešernovi hiši 27.046, v Finžgarjevi pa 3.834 obiskovalcev.

Program kulturne zamenjave izvajala Zveza kulturnih organizacij Jesenice. Lani so bila štiri srečanja s pobrateni občini in 14 srečanj z zamejskimi Slovenci.

Poročilo ugotavlja, da filmski program kinematografskega podjetja ni bil boljši kot prejšnja leta, kulturna skupnost pa je z namenskimi sredstvi omogočila predvajanje petih mladinskih filmov in noveletni filmski program za najmlajše.

Kulturna skupnost na srednji glasbeni šoli štipendira dve štipendistki.

Zveza kulturnih organizacij občine združuje dvajset društev oziroma skupin, ki so organizirane kot društva, zveza pa je tudi sama organizator občinskih in področnih srečanj. Skupaj so društva, skupine in ZKO v lanskem letu izvedle 830 prireditve ali 118 več, kot je bilo načrtovanih. Ob tem pa poročilo poudarja, da je v poročilo vključenih tudi več prireditelj, ki so bolj sama sebi namen. Prijetno so osvežili kulturno ponudbo tudi filmski večeri v organizaciji filmskega kluba ODEON. Tudi organizacija glasbene mladine je presegla načrtovani program. Žal razen za koncertno dejavnost ni podatkov o številu obiskovalcev. Razen tega pa bi kazalo nekatere prireditve bolj specifikirati (razstavno dejavnost, likovne kolonije).

Lokalna radijska postaja Triglav Jesenice, ki je v lanskem letu prejela od kulturne skupnosti 108.026,00 din, je po sprejeti programski shemi imitirala 39 ur kulturnega programa. Tedensko je vključevala literarni prispevek, petkovno kulturno oddajo, koledar važnejših dogodkov in oddajo Mi pa nismo se uklonili, ki jo delno financira kulturna skupnost. Skupno je objavila okrog 500 obvestil s področja kulture. Del sredstev za to je po samoupravnem sporazumu dala tudi Kulturna skupnost Radovljica.

Delegati, delovni ljudje in občani so bili o dejavnostih kulturne skupnosti obveščeni prek Železarnice, lokalne radijske postaje, posebnega biltena in Uradnega vestnika Gorenjske, poleg seveda pisnega delegatskega gradiva.

Delovanje organov skupnosti in strokovne službe je potekalo po programu, ki ga je sprejela skupščina. V lanskem letu se edino ni sestel odbor samoupravne delavske kontrole.

Poročilo ugotavlja, da je na sejah skupščine postala problematična sklepčnost, posebno v zboru uporabnikov. Funkcijo in naloge delegacije za skupščino Kulturne skupnosti Slovenije je opravljal izvršni odbor kulturne skupnosti občine.

V lanskem letu je Kulturna skupnost Jesenice, vključno s prenešenimi sredstvi iz leta 1979 in s prispevki za idejne načrte kulturnega doma, oblikovala 20.798.826,85 din prihodka, od tega za Kulturno skupnost Slovenije 10.475.000,00 din, ostalo pa za izvajalce kulturnih programov v občini in za službo skupnosti. Med največje porabnike sodijo občinska knjižnica (1.460.604,40 din), ZKO Jesenice (1.423.923,00 din) in amatersko gledališče Tone Cufar (1.257.532,00 din).

V razpravi, ki je sledila, je bilo rečeno, da bo potrebno mnogo več pri-

zadevanj za dvig in napredek bralne kulture, čeprav nivoja ni moč presojati samo po izposojenih knjigah v občinski knjižnici in podružnicah, kajti tu so še šolske in strokovne knjižnice in različne zbirke, na katere so naročeni občani. V tem pogledu bi bila potrebna ustrezna študija, na osnovi katere bi lahko še natančneje dvigali bralno kulturo v občini.

Mnogo več prizadevanj v občini bo potrebnih tudi za vzgojo mladih gledaliških igralcev in še več pozornosti nameniti vzgoji gledališkega občinstva, pri čemer je prve korake že naredilo amatersko gledališče Tone Cufar.

Na področju varstva kulturne dediščine je bilo sicer narejenega precej, vendar pa je že prava kulturna sramota, da v šestih letih nismo uspeli obnoviti Liznekove hiše v Kranjski gori, pri čemer gre prav gotovo tudi za premajhno zainteresiranost krajevnih skupnosti Kranjske gora. Ob predvidenem združevanju sredstev vseh gorenjskih občin za muzej revolucije v Begunjah, ki bo vključeval tudi delavsko gibanje, je bilo rečeno, se bo potrebno v občini čim prej preudarno odločiti za namembnost Kosove graščine, v katero je bilo vloženih že precej sredstev.

Glede filmskega programa oziroma dejavnosti, je bilo v razpravi poudarjeno, bi morali oživiti prizadevanja, da uveljavimo samoupravni sporazum o programski dejavnosti in filmski vzgoji. Delegati občine v skupščini Kulturne skupnosti Slovenije bi morali zahtevati, da se tudi v slovenski in jugoslovanski distribucijski politiki dosledno uveljavljajo delegatski sistem, kajti človek ima pri tem nemalokrat občutek, da je le-ta v rokah spekulantov, ki spekulirajo z okusom gledalcev.

Konferenca delegacij SIS za kulturo Železarnice je menila, da so zelo visoke najemnine za kulturne prostore, kar seveda zažira sredstva, za redno dejavnost in da bi bilo potrebno ob BUSP Jesenice zahtevati, da uredi ogrevanje v gledališki dvorani na Jesenicah, ki ni najboljše in je precej kritik gledalcev oziroma obiskovalcev in amaterskih delavcev gledališča zaradi hladne dvorane in delovnih prostorov v zimskem času.

OSNUTEK PLANA ZA OBDOBJE 1981-1985

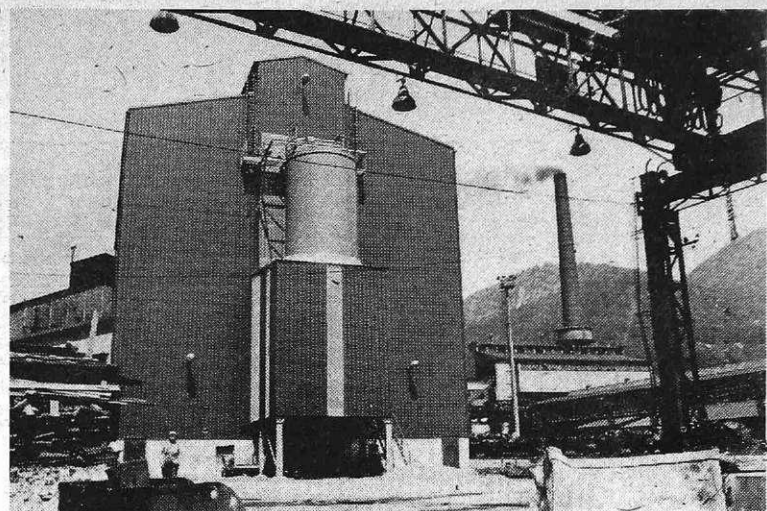
Delegati obeh zborov so menili, da je osnutek plana Kulturne skupnosti Jesenice za obdobje 1981-1985 zrel za javno razpravo v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih in opredelili, da bo razprava trajala do konca meseca junija. Pri tem so menili, da bodo delegacije kot nosilke javne razprave morale le-to dobro organizirati in v razpravo zajeti čim več delovnih ljudi in občanov.

V prvem delu plan vsebuje globalno oceno uresničevanja temeljev plana v obdobju 1976-1980, ki je nedvomno dober uvod in osnova za opredeljevanje programa razvoja kulturne dejavnosti v občini v tem srednjeročnem obdobju.

Plan skupnosti za obdobje 1981 do 1985 v splošnih usmeritvah navaja, da bomo v občini ob upoštevanju rezultatov gospodarjenja v občini, v tem srednjeročnem obdobju:

- posvetili poglavito skrb kulturni vzgoji prebivalstva in spodbujanju kulturnih potreb in interesov,
- pridobivanju čim večjega števila delovnih ljudi in občanov v kulturno ustvarjalno in poustvarjalno dejavnost,
- hitreje razvijali prednostna področja: knjižničarstvo in založništvo, varstvo kulturne dediščine, razvoj amaterskih društev in kadrov, medrepubliško sodelovanje in sodelovanje s Slovenci v zamejstvu,
- bolj razvijali in podpirali tiste dejavnosti, ki vključujejo več delovnih ljudi in občanov,
- razvijali množičnost in omogočili še večjo dostopnost kulturnih vrednot delavcem in občanom,
- skrbeli za smotno izrabo obstoječih zmogljivosti,
- vložili vse napore v postopno zagotavljanje našemu razvoju primerno svobodno menjavo dela,
- skupaj s Kulturno skupnostjo Slovenije določili enotne osnove meril, normativov in standardov za posamezne kulturne dejavnosti,
- zagotovili, da bo o programih odločal čim širši krog delovnih ljudi in občanov,
- zagotavljali sredstva za dogovorjene programe ali storitve,
- prek izvajalcev opravljati naloge s področja LO in družbene samozasčite,
- v povezavi z drugimi kulturnimi skupnostmi na Gorenjskem reševati skupne naloge.

V nadaljevanju osnutek plana opredeljuje uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v kulturi in uresničevanje delegatskih odnosov; kulturno vzgojo in dostopnost kulturnih vrednot; prednostne kulturne dejavnosti, vključevanje v program Kulturne skupnosti Slovenije; prostorske zmogljivosti v kulturi in usmeritve ter razvoj po konkretnih dejavnostih na osnovi že sprejetega samoupravnega sporazuma o temeljih plana Kulturne skupnosti Jesenice za obdobje 1981-1985.

Nove odpraševalne naprave čakajo na priključek (Foto I. Kučina)

DOPOLNITVE IN SPREMEMBE SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Služba kulturne skupnosti je delegatom predložila izhodišča za usklajevanje aktov kulturne skupnosti z zakonom o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti. Seveda pa bo pri tem potrebno upoštevati tudi druge zakone in programska izhodišča ter izkušnje v dosedanjem delovanju kulturne skupnosti.

Delegati na izhodišča niso imeli pripomb, naročili pa so strokovni službi skupnosti, da na osnovi teh izhodišč pripravi osnutek ustreznih dopolnil in sprememb samoupravnih dokumentov skupnosti.

SEZNAM SPOMENIKOV IN SPOMINSKIH OBELEŽIJ

Delegati so zelo ugodno ocenili prizadevanja Zavoda za spomeniško varstvo Kranj, ki je predložil seznam zavarovanih kulturnih spomenikov in spominskih obeležij v občini Jesenice, ki vsebuje:

- arheološke spomenike in območja,
- etnološke spomenike in območja,
- umetnostne spomenike,

- zgodovinske spomenike, kamor so uvrščeni tudi vsi spomeniki in spominska obeležja socialistične revolucije in narodnoosvobodilne borbe,

- tehniške spomenike in
- memorialne spomenike.

Delegat zavoda za spomeniško varstvo je ob tem dejal, da bi seznam morali pregledati po krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela ter ga ustrezno dopolniti še posebno, ker je v seznamu nekaj že zastarelih podatkov. Pri tem je tudi opozoril, da ne bi kazalo preveč obeleževati arheoloških spomenikov in območij, ker se že pojavljajo divja odkopavanja in to najbolj zaznavno na žirovniškem območju. Seveda bi pri tem morali biti bolj budni tudi delavci in krajevni skupnosti in povzročitelje prijaviti, kajti gre za splošno družbeno lastnino in zgodovinsko bogatstvo.

Delegatom obeh zborov je bil predložen tudi predlog o odločitvi za seminar za delegate, oziroma člane delegacij za oba zbora z oblikovanjem programom. Delegati so soglašali, da se seminar izvede v mesecu juniju v organizaciji delavske univerze Viktor Stražisar Jesenice. Pri tem pa poudarili, da bodo potrebna večja prizadevanja v organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih, da bodo seminarji tudi dobro obiskani.

REFERENDUM ZA SAMOPRISPEVEK V OBČINI 28. JUNIJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

- za dograditev manjkajočih šolskih in vzgojnovarstvenih prostorov v osnovni šoli 16. december v Mojstrani, to je učilnic, igralnic, garderobe, kuhinje in za zamenjavo strešne kritine.

Skupna predračunska vrednost programa, za katerega se bodo namenila sredstva, zbrana s samoprispevkom, znaša po sedanjih ocenah 125.900.000 din in bodo v celoti zbrana s samoprispevkom v višini 120.000.000 din in prispevkom izobraževalne skupnosti občin v višini 5.900.000 din.

Samoprispevek se uvaža za obdobje petih let, in sicer od 1. avgusta 1981 do 31. junija 1986. Po ugodnem izidu referenduma ga bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju občine Jesenice v višini 1,5 % od naslednjih osnov:

1. Delovni ljudje in občani, ki prejema osebne dohodke iz delovnega razmerja v združenem delu oziroma nadomestil, delavci pri zasebnih delodajalcih, prejemniki pokojnin ter občani od priložnostnih dohodkov, od katerih se plačuje davek po odbitku, in sicer od neto prejemkov;

2. Delovni ljudje in občani od dohodka kmetijske dejavnosti v višini 1,5 % od katastrskega dohodka in 1,5 % od dohodka, ki ga dajejo gozdovi;

3. Delovni ljudje in občani, ki samostojno opravljajo obrtne in druge gospodarske dejavnosti ter intelektualne storitve od čistega dohodka, ki pomeni davčno osnovo.

Samoprispevek pa se ne plačuje od družbene denarne pomoči, invalidnin, pokojnin z varstvenim dodatkom, otroškega dodatka, štipendij učencev in študentov ter od nagrad, ki jih prejema učenci v gospodarstvu. Poleg tega pa bodo prispevka oproščeni še:

- delovni ljudje in občani, katerih osebni dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnine ne presega z zakonom določenega zajemčenega osebnega dohodka iz preteklega leta, ali če znesek ne presega 65 % zajemčenega osebnega dohodka na družinskega člana (zajemčen osebni dohodek za letošnje leto znaša 5.100,00 dinarjev);
- delovni ljudje in občani, ki imajo dohodek od kmetijstva, če letni katastrski dohodek od obdelovalnih površin ne presega 1.500,00

dinarjev. Ta olajšava pa ne velja na dohodek od gozdov.

S samoprispevkom zbrana sredstva se bodo izključno uporabljala namensko, to je za gradnjo že navedenih objektov in del. Nad tem bo vodil nadzor izvršni odbor občinske izobraževalne skupnosti, za izvajanje del in uporabo s samoprispevkom zbranega denarja pa gradbeni odbor, ki ga bosta imenovali skupščina občine in skupščina izobraževalne skupnosti in v katerem bodo predstavniki vseh krajevnih skupnosti občine Jesenice.

Kakor je našim delovnim ljudem in občanom že znano iz našega prvega samoprispevka, od osebnih dohodkov iz delovnega razmerja, od pokojnin in od dohodkov, od katerih se plačuje po odbitku, samoprispevek obračunava in odteguje pri izplačilu izplačevalca. Od ostalih dohodkov pa samoprispevek odmerja in izterjuje uprava za družbene prihodke občine Jesenice.

Na referendumu, ki bo, kakor smo že zapisali, 28. junija, imajo pravico glasovanja vsi občani občine Jesenice, ki so vpisani v splošnem volilnem seznamu in občani, ki so v delovnem razmerju, pa še nimajo volilne pravice za volitve v skupščino družbenopolitičnih skupnosti.

Najbrž ob vsem tem in ob tem, kar smo v našem glasilu že napisali v zvezi s pripravami na referendum za drugi samoprispevek v naši železarski občini, ni kaj dodati. Po izjemno dobrem izidu referenduma za prvi občinski samoprispevek pred petimi leti lahko pričakujemo, da bodo tudi tokrat naši delovni ljudje in občani dokazali svojo družbeno zavest, še predvsem, ker je očitno, da s sedanjim samoprispevkom v občini želimo kar najbolj izenačiti pogoje vzgoje in izobraževanja vsem učencem v jeseniški občini. Sprito težke gospodarske situacije, ki jo poleg lastnih težav pogosto tudi razmere v svetu in gradnja nove elektrojeklarnje v Železarni, je nedvomno samoprispevek delovnih ljudi in občanov edina pot, da v krajšem času dosežemo kar najbolj izenačene pogoje vzgoje in izobraževanja v občini. To pa je tudi naša najboljša nalozba za uspešen nadaljnji razvoj naše občine in družbene skupnosti nasploh.

SEMENJ V BISTRICI

Stražarja sem prosila, naj pred vrata privede moža, da mu oddam plašč. Moledujem in stokam, kako ga bo ponoči zeblo, ker je samo v srajci.

Saj bi rad, a ne smem, se mi je opravičeval in dozdevalo se mi je, da govori, kot da bi se opravičeval tudi pred svojo vestjo. Strogo je prepovedano, je rekel bolj strmežljivo kot vojaško. Obupana sem tekla okoli zopora in klicala: Rudi, Rudi, oglasi se! Plašč sem ti prinesla in cigarete. Nihče se ni oglašil. Okna so bila nena, zidovi hladno odbijajoči. Nikdar nisem zvedela, ali me je slišal. Še enkrat sem poskusila pri stražarju. S strahom je prijel plašč in se hitrih korakov izgubil. Ko se je vrnil, je dejal: Oddal sem mu, samo lepo vas prosim, tega nikomur ne povejte, sicer bom za to dobiti kaznovan. Pogledala sem ga in glej, kako se človeško srce v trenutku spremeni: še pred nekaj minutami sem v tem vojak gledala sovražnika, zdaj pa se mi je celo zasmilil. Od samega strahu, ker je storil kaznivo dejanje, je posivel v obraz. Kaznivo po vojaških paragrafi, toda humano po vesti in človeški morali.

Ob sedmih zvečer so prišli še pome. Kako sem se prestrašila, ko sem vstopila v zaporniško sobo v Kosovi graščini! Ženske so ječale, kot bi umirale. Na vseh so se poznali svedli mučenja. Srce mi je trepetalo kot list ob rahlem vetriču. Kaj, to me čaka? Bom čez nekaj ur tudi jaz njim podobna? Že sem se videla pred zasliševalci in mučitelji. V mislih sem reševala vprašanje: O čem vse me bodo spraševali? Jjim je znano, da so k nam v hišo hodili partizani Polde Stražisar, Ciril Triler-Ciro, Franc Jerovšek-Vasja, Franc Klinar in drugi. Povezali smo jih, kadar so bili razhajani. Pri nas je bila javka za zveze med illegali in aktivisti OF na terenu in partizanskimi skupinami v Karavankah in na Mežakli. Mož je bil organizacijsko povezan s Hruščani, s katerimi je delal pri prometu v železarni. Zbiral je material, hrano in denar za zaprte aktiviste in njihove družine. Spominjam se, da sta k nam po denar za OF prihajala Alojz Čelenski in neki čevljar, ki je za partizane izdeloval čevlje. Čevljar je bil zaposlen v kurilnici pri prometu v železarni, k nam pa je prihajal po usnje, ki so nam ga prinašali aktivisti OF. Ko so ga aretirali, je izdal nas in vse sodelavce v železarni.

Na gestapu na Jesenicah so me spraševali, kam je mož zahajal, kdo je prihajal k nam, kdo so naši prijatelji in podobno. Vprašali so me, kakšno je moje mnenje o komunizmu. Ne morem vam povedati, kakšno je moje mnenje, ker ga nikoli nisem jedla, prav tako vam ne morem povedati, kaj je komunizem, ker o tem nimam pojma. Nobene tovrstne knjige nisem prebrala, v Rusiji nisem bila, v nobeni taki ali podobni organizaciji nisem sodelovala.

Kaj prida niso vedeli o najinem delu. Vprašanja so bila bolj splošna, zato me z nobenim niso spravili v zadrego. Vsak hip pa sem s strahom pričakovala, kdaj me bodo upraskali, ali vem, kje je Ferdo Kravanja. Toda na Kravanja so jeseniški gestapovci že pozabili, ali pa ti, ki so

bili na Jesenicah, zanj sploh nikoli niso slišali.

S pomočjo tolmača sta me zasliševala Heinz Liencke in Leopold Bruck. Ker jima moji odgovori niso bili pogodu, sta menila, da potrebujem zdravila za poživitev spomina in daru govora. Kot bi v gostilni poklical natakario, tako hladnokrvno je Liencke poklical mučitelje, ki so mi ugrlodejo čez glavo, me zgrabili kot mesarji žival v klanici, mi pritisnili glavo na zaboj za drva in udrihali z biči po nogah, po rokah. Biči so mi rezali pleča, zobje so mi škalepetali, iz nosa in ust je curkalo kri, iz oči solze. Bič se mi je ovil okoli zapestja in ura na roki se je razdrobila na koščke. V mislih sem se iz kljubovalnosti in edinega možnega maševanja zaklela, da bom odšel govorila še manj.

Barabe! Niso vedeli, da sem možu nesla površnik v zapor in da vem, kje je. Oni pa so kot norci med bičanjem kričali in tulili: »Boš povedala, kje je mož? V partizane je šel, kajne, ti pa trmoglavo molčiš kot gluhonema. Povej, s kom sta imela zveze!«

Če bi me med mučenjem videl stražar, ki je možu odnesel površnik v zaporniško sobo, bi mi bil večno hvaležen. Nisem izdala ne njega, ne koga drugega.

Dvaindvajsetega julija so nas ženske iz Kosove graščine spravili v autobus. Ustavili smo se pred Kovačovo hišo, iz katere so pripeljali moške in jih natlačili v naš autobus. Med njimi je bil tudi moj mož. Ko me je zagledal, je segel v žep, izvel kel košček kruha in mi ga na moje nepopisno začudenje potisnil v roko. Danes niti pest zlata ne bi odtelala vrednosti darila. Ne zato, ker bi bila tako ali bolj kot mož potrebna koščka kruha, marveč zato, ker sem ga dobila v takšnih okoliščinah. Roka, ki mi je dala kruh, je bila vsa črna in zatečena. Obešali so ga za roke in tepli po podplatih. Zrla sem v njegov izmučen in iznakažen obraz, ki je še vedno seval odločnost in ponos. Utrnilo se mi je radostno spoznanje, da ga niso zlomili, to pa je bilo v tistih trenutkih zame najvažnejše. Čutila sem, da si še nikdar v srcih nisva bila tako blizu kot tedaj v autobusu, ki nas je v Jesenice peljal v begunjske zapore.

Se enkrat sva se srečala v begunjskem zaporu. Mimogrede mi je ob skretanju šepnil: »Korajna bodi, vojne bo kmalu konec.«

Pet dni po prihodu v Begunje so na dva tovrnjaka, pokrita s ponjavo, naložili Hruščane in Jeseničane, pozno popoldne pa so pripeljali trupla nazaj, vendar zapornice tega nismo videle in za zločin na Belem polju nismo zvedele prvi dan. Da se je z našimi možmi in sinovi nekaj zgodilo, smo ugotovile brez posebne modrosti. Vsak dan smo jih skozi linico v sobi opazovale, ko so se šli zjutraj umivati. Natanko po zaporniškem redu in pod stražo. Petega jutra pa jih ni bilo več, naslednjega dne tudi ne. Tedaj je med nas tresla resnica. Vse so postrelili na Belem polju!

Petindvajset let sem bila stara, ko sem postala vdova s štiriletnim sinom Vladimirom in šestletno hčerko Branko. Ko so me aretirali, sta bila otroka pri moji mami, ko pa so me izgnali v Avstrijo, je sin živel pri moji hčerki pa pri moževi mami.

Rudolf Likovič se je rodil 11. aprila 1914 na Jesenicah. Ko so ga ustrelili, je bil star 28 let. Njegov oče Rudolf, ki je umrl leta 1929 in zapustil ženi sedem otrok, je bil uskokoz

v naprednem delavsko-prosvetnem društvu Svoboda, katero so v glavnem vodili komunisti. Sin se je oklenil očetovih nazorov. Od štirinajstega leta naprej je bil član kovinarske godbe. V železarni je bil strojevodja tovarniške lokomotive, njegov premikač pa je bil Ciril Triler-Ciro, ki je že jeseni 1941 odšel v partizane.

Med zaporniki, ki so morali na begunjskem vrtu pokopati žrtve z Belega polja, je bil tudi Jeseničan Alojz Pukšič. Ta je Dori Likovič povedal, da je bil njen mož zvezan z Dominikom Kermeljem, zato se seznanimo še s tem talcem.

Dominik Kermelj je bil doma iz Spodnjih Pirnič pri Ljubljani. V tej delavski družini so bili trije bratje. Dominikov brat Franci je septembra 1941 padel na Selu pri Vodicah; bil je borec Rašiške čete. V haki se je namreč šest borcev te čete zateklo na Kristanov kozolec, dvojnik. Zaradi izdaje Kristanovega Franceta so zjutraj nemški policisti napadli speče borce, tri ubili, tri pa ujeli.

Dominik se je izučil za vodovodnega inštalaterja, nato pa prišel zaradi dela na Jesenice. Marca 1937 je nastopil službo v konstrukcijski delavni železarni, stanoval pa je pri Steblaju v Podmežakli. Poročil je hčerko tovarniškega delavca Albina Jezerc.

To, da je dobro poznal kraje in ljudi pod Šmarno goro, je koristilo vodstvu OF. Tja do Ljubljane je nosil ilegalno pošto in vzdrževal zveze z aktivisti v raznih krajih na Gorenjskem.

Iz kartoteke železarne Jesenice je razvidno, da so ga zaprli 20. julija 1942. Nemci so ga v begunjsko zaporniško knjigo upisali pod napadnim priimkom Karmel in je pod tem priimkom tudi zapisan na letaku. Ustrelili so ga dvanajst dni pred tridesetim rojstnim dnevom.

V nedeljo, 26. julija, je šla Albina v Begunje. V naročju je nosila enoletnega sina Mirana, za roko pa je držala petletno hčerico Bogomilo. Upala je, da se bo uprava begunjskih zaporov usmili mater s tako majhnima otrokoma in ji dovolila snidenje z možem. Toda Nemci o kakem obisku niso hoteli ničesar slišati in so tisto nedeljo vse obiskovalce naglani ven na cesto, ker so vedeli, da bodo mnogi zaporniki naslednjega dne ustreljeni.

Dominik Kermelj je sodil v vrsto tihih in skromnih delavcev Osvobodilne fronte, katerim so voditelji narodnosvobodilnega boja lahko popolnoma zaupali. Nikoli niso rekli ne morem, ne upam, bojim se za družino. Brez takih ljudi ne bi nikoli zmagali. O njih ne moremo veliko pisati, ker so priče mrtve, lahko smo jim le večno hvaležni.

Glede gestapovskih zaporov na Jesenicah moram pojasniti tole: Hruščanke so mi večinoma rekly: »Na Jesenicah sem bila zaprta v stari šoli... Jeseničanke: »Bila sem zaprta v Kosovi graščini... Gre pa za eno in isto stavbo in namerno sem uporabljal enkrat to, drugič drugo ime za ta zapor. Kaj je pravilno? Delavci tehničnega muzeja železarne Jesenice so mi na to vprašanje takole odgovorili:

»Niti eno niti drugo, lahko pa oboje. Kosova graščina je ime, ki se vse bolj uporablja. Stavba je dobila ime po enem izmed lastnikov, po Francišku Pavlu Kosu, ki je leta 1823 graščino prezidal in obnovil, da je dobila takšno podobo, kakršno ima danes. Sicer pa prvotno stavbo omenja že Valvasor, vendar so jo od njegovih časov naprej še večkrat preobnavljali. Prav tako kakor hiša, se je po Kosu imenovala tudi polje pod cesto pod graščino, kjer je bilo potem vse do pred nekaj leti pokopališče, zdaj pa je spominski park. Danes mimo graščine vodi Kosova ulica.

(SE NADALJUJE)

»Z ranjenim, če nimate zdravnika, lahko pridete bližje. V našo hosto. Poznam kraj, ki je skoraj varen. Če bosta prihajala k hiši ponoči, sta lahko brez skrbi. Še to moram povedati: bila sem pri zdravniku in se zlagala, da sosed noče v dolino, pa me zanima, če bi mu lahko pomagal. Dal mi je prašek in mazilo.«

Da je ni zdravnik spregledal, je s strahom pomislil Nanko. Takšno dekle ne zna lagati.

»Zdravnika zelo dobro poznaš?« je s strahom obotavljivo vprašal Nanko.

»Zelo dobro,« je pokimala Breda. »Star znanec naše hiše.«

No, morda ni nevarno, se je tolažil Nanko. Sicer pa, kar partizani počno, vse lahko postane prekleto nevarno.

»Lepše obleke nisi mogel dobiti?« se je žalostno nakremžila Breda. Znova je zardela. »Veš, partizane sem si predstavljala kot postavne fante, lepo oblečene. Pred davnimi leti sem videla 'divjega lovca'. Kak fant. Še zdaj ga imam v spominu.«

Seveda, Breda si zamišlja partizane še lepše, kot si jih je zamišljala sam. Njega je privlačil boj, orožje, želel je zmago. Vendar so ga bolj kot obleke zanimali razni kovinski mehanizmi. Vajenec bi rad dal obleko za samokres. Med vsemi skojevci v Zagorju je najbolj vneto zbiral orožje. Lahko bi dobil tudi uniformo iz stare jugoslovanske vojske. Vojaki, ki so bili ob razsulu dovolj blizu doma, so jih prinesli s sabo, potlej prebarvali na temno in porabili za delovno obleko. Ampak Breda najbrž misli na častniško uniformo ali celo tako kot jih je videla v zgodovinskih filmih.

Vse to pa mu ni pomagalo, da Bredinih besed ne bi občutil kot nekaj očitek. Vsaj obžalovanje dekleta, ki ga je tako lepo sprejela. »Uniformo še težje dobiš kot puško. Orožje ranjeni Nemec še odvrže, vendar se priplazi do svojih, da ga potlej odvedejo na varno,« je hudo žalosten rekel Nanko.

Zagledala se je v njegov obraz. Kot bi tudi ona čutila bolečino. »Nič ne očitam, Nanko. Le povedala sem ti, kaj sem pričakovala. Ne zmeni se, kaj brblja mlada prismuka.«

VINKO TRINKAUS

(ODLOMEK IZ ROMANA)

UPORNIKI

11

Saj ji ni zameril, vendar — bolelo je vseeno. V njenih očeh bi rad veljal za junaka. In če je želela, tudi za lepo oblečenega partizana. Hotela ga je odobrovoljiti, zato je silila, naj pripoveduje o bojih. Nikomur drugemu ta trenutke ne bi raje ustregel. Ko pa je opisal nekaj bojev, se mu je zadelo, kot bi jedel otrobe. Pripovedovati ni znal. Nobenih dolgih zgodb. Kratko, ostro, tudi če je skelelo. In če bi bilo mogoče — zabavno, s posmehom.

»Ne vem, sem te hudo žalila ali ne znaš pripovedovati, kaj si doživel. Mimo tega kar ti pripoveduješ, vem, da je bilo drugače. Bolj junaško. Če bi polovico toliko doživela kot ti, kako bi znala pripovedovati,« se je navduševala Breda.

Bi, bi, se je strinjal Nanko. Poznal je kramljače, ki so znali boj, ki so se ga udeležili, vsakič opisati nekoliko lepše. Iz njihovih ust se je po nekaj pripovedih izcimila zgodba, ki jo je strme poslušal.

Začelo se je mračiti in Breda mu je žalostna rekla, da mora v hišo, kjer bodo pripravili, kaj potrebuje. Prinesel pa mu bo oče. Nje, tako ji je zabičal, ponoči ne izpusti iz hiše. Zaradi nenapovedanega obiska katerega od sosedov je pa tudi bolje, če ne pride v hišo.

»Če bom prišel drugič prej, bodi kje spodaj, da ti bom lahko zažvižgal ali pomahal. K hiši podnevi ne bom prihajal.«

Breda je že stopila nekaj korakov, ko je obstala. V zadregi je naglo rekla:

»Pregovori ranjenega, da prideta bliže. Tako bomo lahko več skupaj. Strašno rada bi bila s partizani.«

Nasmehnila se mu je, pomahala in stekla.

Gledal je za njo, kako lahkotno je skakljala navzdol. Čeprav v obraz nežna, krhka, je bila v resnici gibka in močna. Zdej, ko ni več občutil zadrege zaradi slabe obleke, ko je mislil le nanjo, se mu je zadelo še lepša. Ni bila lepota, vendar zanj — najlepša.

Tiho si je poživžgaval, na trenutke prenehal, da je lahko prisluhnil. Čut, ki se mu je v gozdu izostril, ga je opozoril na človeka. Gledal je navzdol in kmalu razločil postavo. Po gibih je sodil, da je to stari Makovec. Zadihan ga je hrupno pozdravil. Roko pa mu je stisnil še močnejše kot prvič.

Zvalil se je v listje in začel pripovedovati, kaj je novega. Bil je tudi v Zagorju. Precej policistov. Zasedli so šolo, zjutraj vadijo na strelišču in čakajo povelje, da bi se poglajali za partizani.

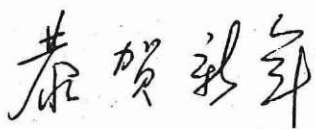
»Nanko, povej mi odkrito: se res bojiš, da vas Nemci vse pobijejo? Gledal sem jih dopoldne, kako so korakali. In kakšno orožje! Strojnice, vsi nove puške. Vi pa, ne zameri, slabo ste oboroženi. Kot sem slišal, večina mladih, ki še vojaščino ni odslužila. Se res nič ne bojiš?«

Nanko se je razposajeno zarežal. Drugi so namigovali, trepetali, Makovec je vprašal odkrito. Zato mu bo tudi odkrito odgovoril.

»Zelo se bojimo, kadar ugrejemo po nas z vsem orožjem. Tudi bežimo. Večkrat kot jurišamo. Ampak strah zgrižemo! Ne damo se. Vsi pa vemo: kmalu bomo jurišali. Vsi pa smo prepričani — zadnji bodo bežali Nemci!«

(nadaljevanje)

ANICA AŽMAN

KAM, KITAJSKA

9

Komunisti so rešili glavnino svoje armade, pridobili kmečke množice v osrednji Kitajski z delitvijo zemlje in začeli v severnem Jenanu graditi komunistični družbeni red. 1937. leta je ob ponovnem napadu Japonske na Kitajsko prišlo do sprave med komunisti in Kuomintangom. Ustanovili so enotno fronto z geslom: »Boj proti Japonskemu okupatorju«. Skupne akcije Kuomintanga in komunistov so kmalu prenehale in prišlo je do obojestranskega nezaupanja in medsebojnih spopadov.

S kapitulacijo japonskih sil in z zaključkom druge svetovne vojne bojev na Kitajskem še ni bilo konec. Revolucionarne sile so se med državljansko vojno tako okrepile, da so leta 1949 do kraja premagala kuomintangške čete, katerih ostanki so se umaknili na otok Tajvan — Formozo. Še pred koncem zadnjih bojev je bila v Pekingu prvega oktobra 1949. leta svečano razglašena Ljudska republika Kitajska. Kitajsko ljudstvo je bilo naposled rešeno vojnega pustošenja in se je lahko z vsemi silami lotilo obnove in vsestranskega revolucionarnega preoblikovanja domovine.

V Nankingu smo si ogledali prostore, kjer so bili pogovori med Kuomintangom in delegacijo komunistične partije

Kitajske — med Čangkajškom in Ču En Lajem in dobil značko Ču En Laja.

V nekdanji vili gospe Čangkajšek smo bili na kosilu. To je prekrasna in slikovita stavba v kitajskem slogu, ki je sedaj preurejena v hotel. Pokažejo vse prostore, ki so bogato opremljeni.

V Nankingu smo si ogledali še zoološki vrt. Posebno pozornost smo bili na medveda Pando, ki je spal. To je zelo redka žival in jih živi le še okrog 1000 v gorskih gozdovih jugovzhodne Kitajske. Redki so tudi divji konji, ki živijo v notranjosti Mongolije in Sinkiang.

Prekrasna večerna zarja se je kopala v jezeru Črni zmaj. Družbo so ji delale ribice in race. Jezero je precej veliko, meri 440 hektarov in ima pet otokov.

Obisk v Nankingu je bil končan. Oddali smo prtljago in se spet pripravili za pot. Peljali smo se z vlakom v Shanghai, v provinci Kiangsu. »Kovčke gor, kovčke dol.« Pri vsaki taki selitvi smo malo nervozni. Kaj, če kdo kaj pozabi? Ali so vsi kovčki? Ena od potnic se celo spotakne in pade. »Oj, moja vaza,« zavpije. Kaj, če prinese domov namesto vaze, črepič? Tako se je zgodilo meni. Kupila sem lepo steklenico s kitajskim žganjem. Steklenica je ostala, žganje pa so »popile« obleke in razglednice, ki so bile v kovčku. Še danes ga »okušam«, ko sestavljam potopis.

Smo že v vlaku. Peljemo se v drugem razredu, za katerega smo imeli rezervirano mesto. Sedeli smo po dva in dva, vmes pa je bila mizica.

V tretjem razredu je bilo nabito polno Kitajcev. Dvakrat sem poskušala iti v drug vagon, pa ni mi uspelo. Na oknih so bile zavese, na mizicah pa cvetlični lončki. Zelo prijazna sprevodnica nam je od časa do časa postregla z vročim čajem. Vlak drvi — štirinajst dolgih vagonov ima kompozicija. Mimo nas beže travniki, pusta polja, tople grede, hišice, tovarne in kolone kolesarjev. Vlak se ustavlja samo na večjih postajah. Sprevodnica je držala pri odprtih vratih loparček s številko dve, kar pomeni, da je vagon drugega razreda. Kje smo, nisem znala

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

Družbenopolitični zbor OS Radovljica je na 27. ločeni seji 27. maja obravnavala teze o razvojnih možnostih turističnega gospodarstva na območju Bleda s posebnim ozirom na razvoj gostinstva in infrastrukture. Teze je predložil in obravnavo izvršni svet OS po predhodni razpravi in zbiranju podatkov. Razen tega so delegati obravnavali tudi osnutek resolucije 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije.

Izvršni svet OS Radovljica je na 145. seji 26. maja obravnaval pravilnike o delu in organizaciji upravnih organov in predlog družbenega dogovora o načinu zagotavljanja in usmeritve družbenih sredstev za nadomeščanje dela drobnoprodajnih cen osnovnih živil v letu 1981. S pripombami so sprejeli predlog k družbenemu dogovoru o izvajanju politike na področju splošne porabe na ravni občin SRS v letu 1981. Potrdili so tudi oceno prihodkov občinskega proračuna ob enotni davčni politiki in izterjatve davkov. Sprejeli so predlog sklepa o potrditvi zaključnega računa davkov občanov za leto 1980, ki so ga posredovali v potrditev vsem trem zborom občinske skupščine na skupnem zasedanju 27. maja.

Dan mladosti so mladi v radovljiški občini počastili s številnimi prireditvami in srečanji. Osrednja praznična svečanost je bila 22. maja v Bohinjski Bistrici, ki jo je organizirala OK SZDL Radovljica. Dopoldne so učenci sedmih razredov osnovnih šol skupinsko obiskali muzej Tomaža Godca, na športnih igriščih pri osnovni šoli dr. Janez Mencinger pa so bila različna tekmovanja. V domu Joža Ažmana so pripravili osrednjo kulturno prireditev, na kateri so sprejeli 460 pionirjev v ZSMS, najuspešnejšim tekmovalcem pa so podarili pokale in priznanja OK ZSMS. Slavje so sklenili z zabavnim programom in mladinskim plesom.

Predsedstvo občinskega sveta ZSS Radovljica je na 32. seji 25. maja obravnavalo in potrdilo poročilo sveta za pridobivanje in razporejanje dohodka ter primerjalne pregledne razvoda del in nalog v združenem delu. Udeleženci seje so bili seznanjeni z informacijo o razvoju in gospodarski problematiki delovne organizacije Živilski kombinat Zito, ki jo je pripravila posebna delovna skupina. Beseda je tekla tudi o poročilu izvršnega sveta občinske skupščine Radovljica.

Predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je na 27. seji konec maja razčlenilo uspešnost sklepne vaje letošnje akcije NNPP in izreklo pohvalne ocene vsem sodelujočim krajevnim odborom ZZB NOV. Na seji so ocenili tudi potek in vsebino opravljenih volilno programskih skupščin po krajevnih organizacijah ZZB NOV, za katere je bila značilna velika udeležba in enotna obsodba sovražnih dejavnosti na Kosovu, velika pripravljenost za izvajanje politike ZKJ in odločno nadaljevanje Titove poti. Sprejeli so predlog domicilnega odbora Prešernove brigade za dodelitev domicila v občini Radovljica ter obravnavali predloge kadrovske komisije za podelitev priznanj medobčinskega sveta ZZB NOV Gorenjske.

Volilna komisija pri predsedstvu OK SZDL Radovljica je organizirala inštruktažno posvetovanje za vse evidencičarje v KS in OZD in predsednike koordinacijskih odborov za pripravo volitev in kadrovska vprašanja pri OK SZDL v vseh 20 KS v občini. Udeleženci so bili seznanjeni z navodili o izpolnjevanju evidenčnih listov, potekom evidentiranja možnih kandidatov, hranjenjem evidenčne dokumentacije ter vsebinskimi vprašanji kadrovanja v pripravah na volitve delegatov v skupščine druž-

benopolitičnih skupnosti in SIS. Dogovorili so se tudi o pošiljanju zbirnih poročil, o nastavljanju enotne evidence opravljenega evidentiranja in drugih nalogah po sprejetem rokovniku. Ugotovili so, da sindikati v OZD še niso povsod ustanovili koordinacijskih teles, zato je postopek evidentiranja že v zastojanju, kar bo potrebno takoj odpraviti.

V počastitev 40-letnice OF in vstaje so 24. maja na Kamnjah v Bohinju pripravili svečanosti, na kateri so odkrili na gasilskem domu spominsko ploščo kurirski postaji G-27, ki je delovala med NOB na Ventijah in Pod Luknjo. Sočasno so odkrili ploščo tudi na Malejevi hiši na Loškem rovtu v spomin na revolucionarja in predvojnega komunisto Janeza Maleja, za katerim je 1932. leta na poti v Sovjetsko zvezo za vedno izgubljena vsaka sled. Ploščo so odkrili tudi na Zlanu, ki so jo posvetili spominu Franca Podlipnika, prvemu bohinskemu talcu ustreljenemu 9. avgusta 1941. leta.

Posebna delovna skupina izvršnega sveta OS Radovljica je pripravila teze k programu reorganizacije turističnega gospodarstva na območju Bleda in Pokljuke. V ta namen je izvršni svet imenoval tudi šestčlanski koordinacijski odbor za izvedbo reorganizacije. Predlog programa je izvršni svet že sprejel, potrdil pa ga je tudi družbenopolitični zbor OS, ki je sklenil, da se posreduje v razpravo v delavske svete vseh turistično gostinskih organizacij.

Komisija za odlikovanja in priznanja pri občinski skupščini Radovljica je na seji prejšnji teden pregledala osnutek novega odloka o priznanjih občine Radovljica, ki naj bi ga sprejela skupščina namesto dosedanjih dveh odlokov o priznanjih. Ta dva sta dokaj pomanjkljiva, ker ne določata, oz. razmejujeja posameznih občinskih priznanj, pogojev in načina podeljevanja. Osnutek novega odloka je komisija posredovala v razpravo vsem občinskim družbenopolitičnim organizacijam, končno oceno pa bo pred sprejetjem dalo predsedstvo OK SZDL.

Na vsakoletnem tekmovanju enot prve pomoči, ki ga je v nedeljo, 24. maja, pripravil občinski štab civilne zaščite Radovljica v sodelovanju s sekretariatom za ljudsko obrambo OS, je na radovljiškem kopališču nastopilo 31 ekip iz KS in 20 iz delovnih organizacij. Prvo mesto je dosegla ekipa Iskre Otoče, drugo mesto pa si delijo ekipe KS Gorje, Murka Lesce in SGP Gorenjc Radovljica. Vse ekipe so pokazale opazen napredek v oskrbi in negi poškodovancev, saj so se več mesecev dobro pripravljale in usposabljale. Skoda, ker si vaje ni ogledalo več občanov, čeprav je bila v nedeljo dopoldne.

Izvršni odbor skupnosti otroškega varstva Radovljica je na zadnji majski seji sprejel program nalog v akciji NNPP, ocenil predlog finančnega načrta skupnosti za 1981. leto ter sprejel predlog osnov in meril za svobodno menjavo dela za opravljanje vzgojnovarstvenih dejavnosti v občini. Razpravljali so tudi o bistvenih postavkah srednjeročnega plana skupnosti otroškega varstva za obdobje 1981-1985 ter o programskih smernicah in financiranju vzgojno-varstvene organizacije Radovljica in njenem poslovnem rezultatu za prvo četrtletje 1981.

Po sklepu izvršnega sveta OS Radovljica je izrečeno soglasje k sporazumu, da bo v času od 15. junija do 15. septembra veljal enotni delovni čas trgovin, banke, PTT in informacijskih pisarn na Bledu od 7. do 21. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 11. ure.

Kmetijsko posestvo Blata, na Bledu, ki spada pod KŽK Kranj - kooperacija Radovljica, bodo zaradi dotrajanosti hlevov in drugih objektov letos začeli obnavljati. Obnovili bodo hleve, zgradili gnojne jame sodobno molzišče, kjer bo prostora za 180 krav molznic. Naložba bo veljala okoli 50 milijonov din, ki jih bodo združevali v okviru občine, kombinata, Ljubljanske banke in zavarovalnice Triglav.

Delavci leške Verige so bili v prvem četrtletju 1981 dokaj uspešni v gospodarjenju, kar pričajo podatki, da so prodali za 69 % več svojih izdelkov in izvozili za 58 % več kot v enakem obdobju lani. Izgubo so zaznamovali le v TOZD Sidrne verige, katere izdelki gredo v prodajo bolj proti koncu leta. Osebnih dohodkov zaposlenih so bili za 23 % nad lanskoletnim poprečjem.

Kljub precejšnjim težavam pri nabavi uvoznega materiala za proizvodnjo natančnih urnih mehanizmov in pomanjkanju deviz je 350-članski kolektiv Iskre TOZD Mehanizmi Lipnica prve štiri mesece 1981 sklenil s spodbudnimi rezultati. Od januarja do konca aprila so povečali proizvodnjo za 34 % nad lanskoletno in 10 % nad planirano za letoš. Osebnih dohodkov so zvišali za okoli 19 %, tako da znaša njihovo poprečje že blizu devet tisoč din.

Ceprav so imele vse svetovno znane tovarne smuči v zadnji zimski sezoni veliko težav s prodajo svojih izdelkov v ZDA, pa je Elanu Begunje to uspelo celo povečati. Delež Elana v prodaji alpskih smuči na ameriškem tržišču je bil v sezoni 1977/1978 večji za 0,9 %, v sezoni 1978/79 za 1,8 %, v sezoni 1979/80 za 3,5 % in v zadnji sezoni 1980/81 celo za 5,7 %. V Elanu upajo, da bo prihodnja zima v ZDA boljša kot minula in da se bo tamkajšnje tržišče smuči spet ustalilo.

Delavska univerza Radovljica je konec maja organizirala seminar za usposabljanje delegatov v skupščine občinskih zborov in SIS, ki je bil tokrat namenjen samo delegatom iz Verige Lesce. V juniju bo še nekaj dodatnih seminarjev za tiste delegate, ki se niso udeležili usposabljanja v preteklih dveh letih. Teh je v občini še nekaj nad tretjino.

V hotelu Svoboda na Bledu je delavska univerza prejšnji teden organizirala celodnevni seminar za delegate delavskih svetov vseh TOZD in skupnih služb LIP Bled. Na programu so bile teme o delitvi celotnega prihodka, gospodarjenju v pogojih stabilizacije, izvoznih nalogah ter o metodologiji samoupravnih organov v združenem delu.

Mali vojni muzej in fotoklub Bohinjski sta pred kratkim postavila v domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici dokumentarno razstavo slik iz cikla Bohinjska Bistrica med obema vojnama. Prikazani so posnetki kraja, ljudi in raznih kulturnih, športnih in gasilskih dejavnosti in dogodkov.

V dvorani sindikalnega doma v Kropi je moški zbor KUD Stane Žagar - Plamen v soboto, 30. maja, zvečer ob 20-letnici ustanovitve priredil jubilejni koncert. Številnim prijateljem zbora, ki so napolnili dvorano, so se slavljenci predstavili s 17 ljudskimi umetnimi in partizanskimi pesmimi, ki sta jih besedno povezovala Alenka Bole-Vrabec in Janez Potočnik.

V dvorani zadržnega doma v Ribnem se je mladinska gledališka skupina DPD Svoboda Rudi Jedretič 23. maja predstavila prvič z mladinsko spevoigro Plesoč o osliček, ki jo je režirala Alenka Bole-Vrabec. S to zahtevno ameriško igro s pesmijo in plesi bodo mladi igralci nastopali tudi na odrih v drugih krajih občine, verjetno pa bodo gostovali še kje na Gorenjskem.

Razstavo »Kraji revolucije in NOB na Slovenskem« Borisa Kobeta, ki je bila v aprilu in maju prav v času avtorjeve smrti v Šivčevi hiši, si je ogledalo nad 800 obiskovalcev. To je letos največje število obiskovalcev v tem galerijskem prostoru, kar priča o velikem zanimanju za umetniško ustvarjalnost preminulega slikarja in arhitekta.

V počastitev meseca mladosti je vzgojnovarstvena organizacija Radovljica pripravila v Šivčevi hiši od 28. do 31. maja zanimivo razstavo otroških risb in ročnih del ter razstavo »Vzgojitelj in varuh ustvarjate«. Svoje izdelke so razstavljali najmlajši iz vseh vrtcev v občini.

ODKRITJE OBELEŽIJ IZ NOB V BOHINJU

Komisija kurirjev in vezistov pri občinskem odboru ZZB NOV Radovljica je ob pomoči krajevnega odbora ZB NOV in mladine Polje Bohinjskega v nedeljo, 24. maja, odkrila spominska obeležja na Kamnu, Poljah in Zlanu in tako poravnala svoj dolg do zgodovine NOB.

Že pred 24. majem smo vsi prebivalci Spodnje bohinske doline dobili brošuro Relejni kurirji Bohinja v NOB, v kateri je opisano veliko delo vseh treh relejnih postaj v Bohinju: G 2, G 27 in G 4. Opis postaj in pripovedovanje borcev so ilustrirali s slikami nekaterih padlih in živih borcev - kurirjev NOB ter s skicami kurirskih postaj in bivačev. Jutranje sonce nam je obetalo lep spomladanski dan. Že pred pričetkom uradnega dela proslave so bila vesela, pristrana in tovarišna srečanja z borci, ki so se med NOB borili tudi v Bohinju, ter borci, ki ta čas ne živijo v Bohinju ter domačini iz Bohinja. V slavnostnih govorih sta tov. Birk iz občinskega komiteja zveze

komunistov Radovljica in tov. Cerkovnik-Riko, komandir G 27 nazorno oživila zgodovino med obema vojnama in delo in vlogo kurirjev v NOB. Kulturni program so izvajali pevski zbor osnovne šole dr. Janez Mencinger in recitatorji DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice. Obeležje je odkril Jože Cerkovnik iz Savice in ga izročil mladim v varstvo. Po odkritju je predsednik občinskega odbora ZZB NOV Radovljica podelil kurirjem spominske značke. Po končanem programu je odšla izbrana delegacija s številnimi udeleženci na dom Janeza Maleja, ki se je leta 1922 vrnil iz ujetništva v Rusiji kot komunist pozneje je bil

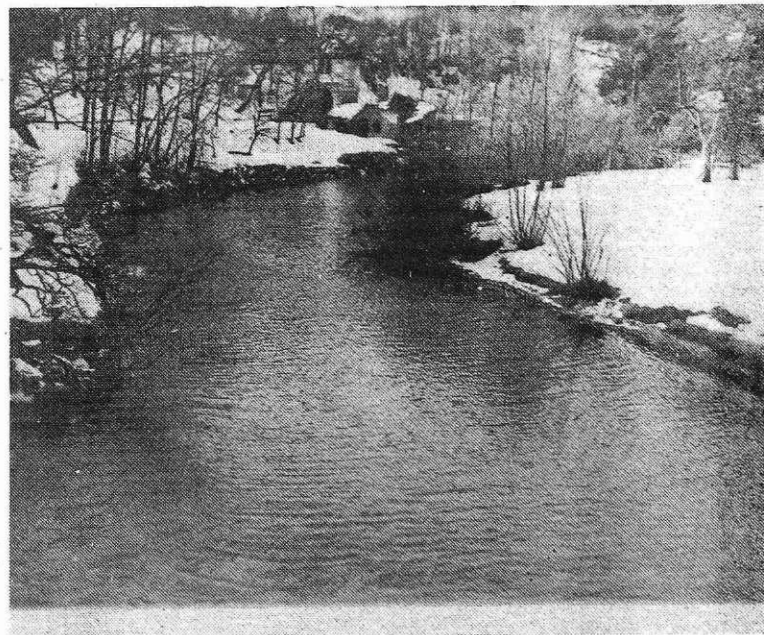
pogrešan. Na domu so mu odkrili spominsko ploščo. Ista delegacija je odšla še na Zlan in odkrila spominsko ploščo na domu Franca Podlipnika, prve žrtve iz Bohinja, ki je bil ustreljen kot talec leta 1941. Na obeh krajih so bile ob številni udeležbi izvršene krajše priložnostne slovesnosti. Po tem so vaščani nekdanje znane partizanske vasice Slap goste pogostili in jih povabili na svoje domove, kot je to bilo nekdanj.

Ta dan je bil za nas borce prijetna čustvena osvežitev spominov. O tem smo mnogo govorili še cel dan in v ponedeljek, ker takih srečanj je pri nas premalo. Prav je, da taka srečanja spremlja tudi mladina, na katero prenašamo svetle tradicije NOB. Lojze Soklič

V SOBOTO SREČANJE TEŽJIH INVALIDOV GORENJSKE

Društvo invalidov Jesenice bo v soboto, 6. junija, organiziralo sedmo tradicionalno srečanje težjih invalidov Gorenjske in osrednjo proslavo letošnjega mednarodnega leta invalidov z geslom »Popolno sodelovanje in enakost invalidov«.

Na srečanju in proslavi, ki bo v prostorih osnovne šole Tone Čufar na Jesenicah s pričetkom ob 15. uri, se bo zbralo okrog 300 težjih invalidov Gorenjske, članov društev invalidov in gostov. Po slavnostnem govoru bo sledil bogat kulturni program, ki ga bodo izvajali šoleki pevski zbor osnovne šole Tone Čufar, ženski pevski zbor Jesenice, moški pevski zbor Vintgar z Blejske Dobrave, folklorna skupina in zabavni ansambel Ivana Ruparja iz Škofje Loke.

Na sliki v ozadju se vidi stara kovačnica »FRŽINA« v Grabču, ki se je sesula. Ta stara kovačnica je spomeniško varstveno zaščitena, toda kaj pomagata zaščita in varstvo, če se niti ostreje ne vzdržuje. V ospredju je še čista reka Radovna, ki je nekoč dajala v Grabču pogonsko moč dvema kovačnicama, dvema žagama in dvema mlinoma. Danes teče rečna sila neizkoriščena skozi Grabče in še kje, ker te rečne brezplačne sile ne znamo izkoristiti. (Tekst in foto Jože Ambrožič)

Železarski globus

BANGLADEŠ

V tej azijski državi nameravajo zgraditi napravo, v kateri bodo letno izdelali 800.000 ton železove gobe. Obratovati bo pričela leta 1985. Pri financiranju in gradnji bo sodelovala tudi Indija, ki bo dobavila tudi potrebno železovo rudo. Do tega leta bodo tudi povečali zmogljivosti edine železarne v tej državi, ki obratuje v Chittagongu, s sedanjih 163.000 ton na 250.000 ton surovega jekla letno.

BRAZILIJA

Brazilski rudniki železove rude so v letu 1980 izvozili 77,4 milij. ton te železarske surovine, kar je za 244.000 ton več kot leta 1979 in doslej največja količina. Največ, 61,3 milij. ton, je bilo naloženo na ladje v pristanišču Tubarao, ki pripada največji brazilski rudarski družbi RCVRD.

ZA ULTRAZVOČNO RENTGENSKO APARATURO SO PRISPEVALI

V mesecu APRILU in maju so za nakup ULTRAZVOČNE RENTGENSKE APARATURE v jeseniški bolnici darovali:

- delavci kadrovskega sektorja Železarne 1.700,00 din, dodatno namesto venca na grob za Janeza Tušarja,
- delavci priprave dela Železarne 800,00 din, kot ostanek od zbranih sredstev za venec pokojnemu Janezu Rozmanu,
- Lojzka Šentveter, Travnova 20, Jesenice 200,00 din, v zahvalo za skrb in nego na ginekološkem oddelku jeseniške bolnišnice.

»Kamen na kamen palača...«, tako se postopno zbirajo tudi sredstva za nakup ultrazvočne rentgenske aparature v jeseniški bolnišnici, ki daje nove možnosti za odkrivanje bolezni.

Pridružite se tudi vi in prispevek namesto vencev in cvetja na grob pokojnim ali namesto drugih volil, čestitk in podobno nakazite na žiro račun: SPLOŠNA BOLNICA JESSENICE, št. 51530-603-31250 z navedbo: »namesto venca za tega in tega...«, darila in podobno.

Delavci Splošne bolnice Jesenice in uredništvo Železarja se zahvaljujejo za prispevke.

LETNA KONFERENCA DRUŠTVA UPOKOJENCEV JAVORNIK-KOROŠKA BELA

Več kot 130 članov društva upokojencev se je v soboto, 23. maja, udeležilo redne letne konference društva. Po uvodni besedi predsednika društva in po podanih poročilih o delu v letu 1980 in v prvih štirih mesecih letos so člani dokaj živahno posegali v razpravo.

Poročila so bila, glede na dejavnost društva v obdobju med konferencama, zelo pestra. Podrobneje so obravnavala dejavnost po posameznih področjih. Društvo upokojencev se lahko pohvali z zelo lepim napredkom v kulturno prosvetni dejavnosti, saj imajo kar štiri samostojne grupe, in sicer: moški pevski zbor, ženski oktet, folklorno grupo in instrumentalni kvintet Veseli upokojenci. Toda če se lahko pohvalimo z uspehi na kulturnem področju, pa tega ne moremo trditi za športno dejavnost. Sicer v posameznih panogah sodelujemo v tekmovanjih, toda tu se kaže vse premalo zavzetosti in resnega dela, takšnega, kot ga imamo na kulturnem področju. Zato v športno reativni dejavnosti ne dosegamo idnih rezultatov. Tekmujeemo bolj od geslom »važno je sodelovati« »zmagati«. Če bi bilo več zavzetosti, bi bilo, z upoštevanjem možnosti, ki jih imamo, tudi več zmag.

Razprava se je v glavnem razvijala v dveh smereh — povečanje življenjskih stroškov v letu 1980 in v prvih mesecih 1981 in povpišanje okojnin v istem času. V letu 1980 so namreč življenjski stroški povečali za več kot 40 %, pokojnine pa le za 22,2 %. Podražitev v letošnjem etu, predvsem zadnja podražitev nesa, pa so razkorak med pokojninami in povpišanimi življenjskimi stroški še povečala. V razpravi je ilo večkrat poudarjeno minulo elo, kar pa ni nič čudnega, saj so eseniški železarji, ti pa predstavljajo večino članstva v našem druvtvu, gradili nove zmogljivosti v železarni s sredstvi, zbranimi na ačun manjših osebnih dohodkov. ato tudi ni nič čudnega, da imamo na območju občine komaj 8 % osebnih upokojencev, ki imajo več kot 10.000,00 din pokojnine, pod 7.000,00 din pokojnine pa ima kar 43,7 % osebnih upokojencev. Lahko rečemo, da je poprečje za DU Javornik-Koroška Bela še bolj neugoden, pri čemer moramo računati predvsem na primere, ko s pokojnino živita dva.

Druga smer razprave je bila namenjena referendumu za samoprispevek za »adaptacijo šol na Koroški Beli in v Mojstrani. V razpravi je prevladovalo mnenje, da OK SZDL Jesenice ni upoštevala predloga izrečenega na sestankih, da bi upokojenci plačali 1 %, ostali pa 1,5 % samoprispevka. Upoštevan je bil samo predlog, da tisti, ki prejema varstveni dodatek, ne plačuje samoprispevka.

V razpravi je bilo tudi rečeno, da je bil tudi prispevek, ki ga plačujemo kot solidarnost za Črno goro, določen brez demokratične obravnave. Iz celotne razprave je bilo razvidno, da upokojenci živijo v prepričanju, da so bremena stabilizacije vse preveč na ramenih tistih, ki imajo nizke osebne dohodke in pokojnine. Prevladovalo je mnenje, da se vse premalo upošteva, da je generacija, ki je sedaj v pokouju, dala naši družbi veliko več, kot jim ta sedaj vrača. Dokaz za tako prepričanje je tudi

višina regresa, ki je za upokojence dvakrat do trikrat in celo večkrat manjši, kot za aktivne delavce, čeprav smo prav mi upokojenci s svojim delom ustvarili vse to. To naj bi in morajo upoštevati tisti, ki nam sedaj režejo »tanjšo ali debelejšo koso kruha«.

Vsi navzoči na konferenci so bili mnenja, da mora pokojnina hitreje slediti rasti osebnih dohodkov in seveda tudi podražitvam. Izrečen je bil tudi predlog da se pokojnina ne bi povečevala v odstotkih, ampak za določeno vsoto, ne glede na višino pokojnine. Povečanje v odstotkih namreč še bolj povečuje razkorak med pokojninami. Ta zahteva je bila dana že večkrat na članskih sestankih in je bila posredovana tudi Zvezi društev upokojencev Slovenije. Izrečeno je bilo tudi mnenje, da sindikati prehitro dajejo soglasje k raznim podražitvam, kajti prav ti bi morali bolj zaščititi tiste z nizkimi dohodki, morda tudi z opredelitvijo najnižjega in najvišjega osebnega dohodka, oziroma pokojnine. Seveda bi to moralo biti na realni osnovi, ne pa tako, da že tako velik razpon povečujemo z procentualnimi povpišanji.

Stane Torkar

USPEŠNO IZVEDEN SEMINAR ZA RVS V KS JAVORNIK-KOROŠKA BELA

Zveza rezervnih vojaških starešin občine Jesenice si vsestransko prizadeva, da bi okrepila organiziranost in učinkovitost krajevnih organizacij ZRVS, zlasti glede glavnih nalog zveze: aktivna udeležba v obrambnih pripravah družbe in v krepitvi družbene samozasčiite, nadaljnje splošno vojaško usposabljanje in idejnopoliitično izobraževanje svojih članov, razvijanje moralnopolitičnega lika in še večja družbena angažiranost celotnega članstva.

Zaradi nalog, ki jih nalaga zvezi RVS družba, si je treba še naprej prizadevati, da bi splošno vojaško usposobljenost in idejnopoliitično izobraževanje rezervnih vojaških starešin postalo trajni sestavni del njihove aktivnosti, stalna potreba in spodbuda za vsestranski razvoj lastne osebnosti. To je glavni pogoj za njihovo uspešno družbenopolitično angažiranje in prispevek k realizaciji zasnove SLO in družbeno samozasčiiti. Med mnogimi dejavnostmi, od katerih je odvisna pripravljenost oboroženih sil in drugih struk-

tur SLO za obrambo naše dežele, imata prvenstven pomen za uspešno izvajanje oboroženega boja in druga oblik odpora izurjenost in strokovna usposobljenost. Vse usposabljanje rezervnih vojaških starešin mora prispevati k oblikovanju vsestranskih ustvarjalnih osebnosti, ki bodo sposobne, da se prilagodijo in ustrezno delujejo tudi v najtežavnejših vojnih okoliščinah.

V letošnjem letu se je komisija za splošno vojaško usposabljanje in idejnopoliitično izobraževanje pri OK ZRVS Jesenice odločila za nekoliko spremenjen način reševanja taktičnih nalog in preverjanje znanja. Narejene so bile obsežne akcije, da se programi prilagodijo posameznim krajevnim organizacijam ZRVS. Spričo vseh teh okoliščin so se tudi rezervni vojaški starešine iz KO Javornik-Koroška Bela zbrali na rednem seminarju v petek, 29. maja, kjer so obširno obravnavali tri pomembne teme letošnjega programa.

Prvi del seminarja je vodil predsednik organizacije Božo Pančur. Obširno je spregovoril o varnostnih razmerah in trenutni politični situaciji doma in v svetu. Drugi del seminarja, v katerem je bila zajeta strokovna tema, je vodil Sašo Piber. Podal je celotno obrazložitev orientacije na zemljišču, karti in ravnane z busolo. O osnutku zakona o SLO in družbeni samozasčiiti je spregovoril Vinko Cerar. Velja poudariti, da so bili predavatelji izredno dobro pripravljeni in zato so bile teme tudi vsem razumljive, saj so bile podane na izredno strokovnem nivoju. Sicer pa bodo uspehi vidni v soboto, 6. junija, ko se bodo rezervni vojaški starešine zbrali na orientacijskem pohodu na Poljanah, kjer bo treba izdelati skico na karti in načrt za razporeditev enot in oviranje za primer helikopterskega desanta na območju krajevnih skupnosti Javornik-Koroška Bela in Blejska Dobrava. Izvedli bodo tudi streljanje s pištolo in zaključili letošnji strokovni program usposabljanja z družabnim srečanjem.

URH

SLOVENSKI ČEBELARJI NA KOROŠKEM SLAVILI

Celovec, 25. maja (SINDOK) — Slovenski čebelarji v Šmihelu nad Pliberkom so v nedeljo praznovali 60-letnico svojega društva. Nad praznjo, ki se je začela ob 10. uri dopoldne in je trajala do poznega popoldneva, so pokroviteljstvo prevzeli koroški deželni glavar Wagner, generalni konzulat SFRJ v Celovcu, pliberški župan Franc Mikusch, dr. Matevž Grlic in dipl. inž. Feliks Wieser.

Slavnostni govornik Luka Boročnik, ki je predsednik čebelarskega društva in ki mu je ob tej priliki koroška čebelarska zveza podelila zlato častno iglo, je v svojem govoru orisal lik ustanovitelja društva Vinca Pečnika in ga imenoval koroš-

kega Janšo, ki je s svojim pionirskim delom ogromno prispeval k razvoju čebelarstva na Koroškem. Stiri najst govornikov se je nato zvrstilo za govorniškim pultom in čestitalo društvu za uspešno delovanje, med njimi tudi zastopnik Koroške čebelarske zveze in predsednik Koroške kmetijske zbornice ter predstavniki pobratenih organizacij in predstavništva.

Skupno s Koroško čebelarsko zvezo je Slovensko čebelarsko društvo v Šmihelu organiziralo razstavo o čebelarstvu včeraj in danes, kulturni program pa so oblikovali kulturni delavci okoliških društev skupaj z zborom iz Zagorja ob Savi, medtem ko je Milka Hartman recitala nekaj svojih pesmi.

ZA ČISTE IN LEPSJE JESENICE

Eden dotrajanih avtomobilov, ki ga komisija za pregled urejenosti okolice ni niti opazila, je že več kot pol leta na parkirnem prostoru ob Ukovi vzhodno od čistilnice na Jesenicah ob glavni cesti. Prav bi bilo, da ga lastnik odstrani, če ne drugače, naj ga zreže v staro železo, ki ga železarni primanjkuje in ga je treba uvažati, če ne, pa naj to opravi kdo drug. (Tekst in foto B. Blenkuš)

KAJ ŠE KAZI OKOLICO V JESENIŠKI OBČINI

Skoraj vsi kraji Gorenjske so vključeni v tekmovanje v prizadevanju za urejeno okolico, ki ga že vrsto let pospešuje Gorenjska turistična zveza. Tudi letos v aprilu si je ogledala vse kraje komisija za varstvo okolja pri Gorenjski turistični zvezi, ki vodi to tekmovanje in vsem turističnim društvom na Gorenjskem sporočila pomanjkljivosti, ki jih je ugotovila v posameznih krajih. To z namenom, da bi se odpravile še tiste črne pike, ki kazijo našo okolico.

Tako je na področju krajevnih skupnosti Žirovnica priporočila naj bi obnovili leseno streho na obzidju pokopališča v Rodinah, odstranili odpadni material pri hiši Rada Prešerna in napis »Zimer freik«. Lepše naj bi se uredilo plakatiranje, v Rodinah naj bi namestili table z oznako kraja, v Žirovnici pa avtobusni vozni red. Na križišču stare ceste naj bi obnovili napis »Vrba«.

Na Jesenicah naj bi odstranili dotrajane avtomobile na Straži in pri Savskem mostu. Na Potokih je še vedno stara reklama »Zimer freik«. Urediti bi treba okolico vhoda v spominski park na Plavžu, prav tako okolico Kovinarja, očistiti strugo Ukova in Dobrnjaka, obnoviti reklamno tablo Dalmacija, vodstvo Železarne pa pisno zaprositi, naj poskrbi, da se bo očistilo obrežje Save ter potoka Javornik v dolžini, ki zajema Železarno.

V Planini pod Golico naj bi uredili skladišča hlodovine in odstranili odpadke pri vodnih izvirih.

Na področju Dovjega in Mojstrane bo treba očistiti strugo Mlince, Bistrice in Save, počivališče pri Savskem mostu, prostor okoli nekdanje železniške postaje, okolico tovarne Kovinske opreme, dvorišče in okolico nekdanje cementarne. Na

pokopališču na Dovjem naj bi zasuli jamo za smeti in namesto tega tja namestili kontejner. Urediti bo treba dvorišče, balnišče in ograje pri hotelu Triglav ter odlagališče materiala na Prodah in v Vatišču za gostiščem Kepa.

V Kranjski gori in okolici naj bi očistili strugo Save ob novi obvoznici, v Podkorenju pa strugo Krot-njeka. Med hotelom Lek in Pišenco naj odstranijo lesenjače in obnove ograjo, izpred hotela Alpina pa naj odstranijo dotrajan avto. Obnoviti je treba ograjo pri nekdanji železniški postaji v Martuljku in ograje ob glavni cesti. Ob novi cesti v Podkorenju je treba urediti in očistiti odlagališče materiala.

V Ratečah bo treba očistiti strugo potoka Trebiža, zemljišče bajerja ob poti v Planico, pri avtobusni postaji pa obnoviti ograjo.

Vse delovne organizacije in krajevne skupnosti bodo o teh pomanjkljivostih obvestili pisno, za vse prebivalce pa naj bo to prošnja in ponoven poziv, naj pomagajo, da se navedene pomanjkljivosti odpravijo in s tem prispevajo, da bo naše izrazito turistično področje, kjer tuji gostje dobe prvi vtis o nas, urejeno in čim boljše.

B. B.

RAZGOVOR V ZAGATI

Celovec, 26. maja (SINDOK) — Razgovori o manjšinskem vprašanju na koroški deželni ravni so z včerajšnjim skoraj štiriurnim razgovorom med zastopniki koroške deželne vlade in predstavniki koroških Slovencev zašli takorekoč v zagato. Medtem ko je po februarškem razgovoru kazalo, da so se v koroškem deželnem zboru zastopane stranke pripravljene pogajati brez pogojev o konkretnih vprašanjih, pa so na včerajšnjem razgovoru postavile v ospredje svojo zahtevo po vstopu slovenskih organizacij v manjšinske sosvete. Brez tega koraka koroške stranke, kakor vse kaže, niso pripravljene za razgovore o konkretnih vprašanjih, ki bi bila rešljiva tudi mimo spornega zakona o narodnih skupinah.

Na torkovem razgovoru, ki je trajal od treh popoldne do sedmih zvečer, so Zvezo slovenskih organizacij zastopali: predsednik dr. Franci Zwitter, tajnik dipl. inž. Feliks Wieser in šolski ravnatelj Franc Kukovica, Narodni svet koroških Slovencev pa: predsednik dr. Matevž Grlic, tajnik Jože Wakounig in učitelj Herbert Seher. Njihovi sogovorniki so bili: deželni glavar Leopold Wagner, namestnik deželnega glavarja Stefan Knafl in deželni svetnik dr. Mario Ferrari-Brunnenfeld ter direktor koroškega deželnega urada dr. Lobenstein.

Koroški Slovenci so šli na razgovore v pričakovanju, da bov smislu februarških zaključkov govora zgolj o konkretnih vprašanjih in so v ta namen predlagali, da bi se pogovarjali o predšolski vzgoji, o tekočih vprašanjih osnovnega šolstva in o glasbeni šoli. O teh vprašanjih je razgovor najprej dejansko tekla, vendar se je v nadaljevanju namestnik deželnega glavarja Knafl, za svojo stranko, nato pa še posebno deželni svetnik Ferrari v imenu svobodnjakov, postavil na stališče, da brez pripravljenosti koroških Slovencev za vstop v sosvete razgovori niso smiselni.

Temu stališču se je v izjavi po razgovoru v smislu tristranskega sporazuma pridružil tudi deželni glavar Wagner.

Kot je po razgovoru izjavil dr. Franci Zwitter, so bili koroški Slovenci razočarani nad izidom razgovora. »Razgovor februarja je kazal več odprtosti in pripravljenosti, stališča sedaj pa so bila brez dvoma bolj trda. Razgovor je sicer potekal

v mirnem vzdušju, vendar je razkorak med stališči še zelo velik. Najhujše pa je to, da je manjšina po teh razgovorih pod pritiskom, ali sosvete ali pa nič. Tak način dogovarjanja ne more biti pozitiven v demokratičnem svetu. Pod pritiskom se ne da pogovarjati. Tak razgovor ne bo služil zblizanju, temveč obstaja nevarnost, da se stališča samo še bolj zaostrijo, to pa ni ne v interesu manjšine ne večine.«

Tudi dr. Matevž Grlic je izrazil mnenje, da pritisk na manjšino ni pravilni pristop k reševanju odprtih problemov. Dejal je, da je bistveno, da so razgovori bili in da se bodo jeseni nadaljevali. Izrazil je tudi prepričanje, da nasprotja niso nepremostljiva, da pa morajo določeni pogoji biti izpolnjeni.

Deželni glavar je po razgovoru izjavil, da so stranke že z zakonom o narodnih skupinah izpolnile določene pogoje. Pripravljene pa so tudi spremeni določila zakona glede posvetov v tej smeri, da za zastopnike strank v sosvetu ne bi več veljal pogoj slovenske narodnosti. To bi po Wagnerjevem mnenju fiksiralo večjo pravico sodelovanja za politične stranke. S tem pa naj bi bil hkrati odpravljen strah, ki ga menda imajo Slovenci, da se znotraj sosvetov formira nekakšna »vlada poslušna skupina« Slovencev. Dejal je tudi, da ni namen, da bi reševanje manjšinskega problema prenesli na koroška tla, ker je pristojna zvezna vlada. Razen tega je poudaril, da mora vse, kar se bo zgodilo, biti v skladu z ustavo, da torej ni možna nekakšna »uslužnostna demokracija«.

PROSTOVOLJCI BORCI ZA SEVERNO MEJO SO ZBOROVALI

Število udeležencev na letnih občnih zborih zveze prostovoljcev borcev za severno mejo 1918/1919 vedno bolj upada, kar je sicer razumljivo spričo visoke starosti članov in tudi zaradi raznih bolezni, ki jih tarejo na stara leta. Tako se je občnega zbora, ki je bil 28. maja, udeležilo le še 22 članov, od še 37 živečih v jeseniški občini.

To pa nikakor ne pomeni, da se ostareli prostovoljci ne zanimajo za delo in razvoj organizacije, kateri pripadajo. Še vedno so trdno povezani med seboj, kar je bilo očitno tudi na občnem zboru, katerega so se udeležili tudi predstavniki občinske skupščine, občinskega odbora ZVB NOV in SZDL ter nekateri povabljeni posamezniki. Vabilu so se odzvali tudi predsednik republiškega odbora zveze prostovoljcev Lojze Ude in predstavnika občinskega odbora zveze iz Radovljice in s Primorske.

Iz poročila predsednika občinskega odbora Jožeta Stražarja je bilo razvidno, da je bilo sicer v zadnjih dveh letih nekaj pomembnih dogodkov tako za organizacijo kakor za članstvo, da se pa opaža upadanje aktivnosti, kar je seveda razumljivo, saj je poprečna starost članov več kot 83 let. V tem letu so umrli kar trije odborniki. Poudaril je pomemben dogodek za prostovoljce jeseniške občine, ko jim je skupščina občine Jesenice podelila domičilno listino lansko leto ob občinskem prazniku. Več je bilo raznih sestankov, katerim so vedno prisostvovali tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine, kar si ostareli prostovoljci štejejo v veliko čast.

Sledila je obširna razprava, v kateri so sodelovali tudi predsednik republiškega odbora zveze prostovoljcev Lojze Ude, predstavnik občinske skupščine tov. Jerala, občinskega odbora ZVB NOV Jože Ulčar, Franc Konobelj-Slovenko in drugi. Vsi so poudarjali zasluge prostovoljcev v bojih za našo severno mejo po prvi svetovni vojni in zagotavljali vso podporo organizaciji, da bi delo ne zamrlo in da to veliko dejanje ne bo šlo v pozabo.

Govorili so tudi o tem, da bi ne smeli v pozabo dogodki v času po prvi svetovni vojni, ki so bili tako odločilni za našo komaj rojeno Ju-

goslavijo. Govorili so tudi o ureditvi spominskega obeležja na rojstni hiši prostovoljca Janka Vilmana, ki je izgubil svoje življenje v boju s sovražnikom 10. januarja 1919. leta pri Področici na Koroškem in Karlu Šefmanu v Kranjski gori, komandantu po njem imenovane Šefmanove čete, čete prostovoljcev, ki je branila italijanski vojski prehod preko demarkacijske črte pri Ratečah in na Vršču.

Vladimir Gradnik, predsednik medobčinske organizacije prostovoljcev za primorske občine, je omenjal upadanje števila prostovoljcev in je menil, da se mora ohraniti vse gradivo, ki se nanaša na boje za našo severno mejo.

Navzoči so se spomnili tudi obletnice smrti tovariša Tita in šestih tovarišev, umrlih v zadnjih dveh letih in počastili njihov spomin z enominutnim molkom.

Na zboru so izvolili novi odbor, oziroma dopolnili starega, katerega predsednik bo še nadalje Jože Stražisar.

ss

ZAPIS IZ KRONIKE OSNOVNE ŠOLE 16. DECEMBER MOJSTRANA

Odločamo se o glasovanju za samoprispevek za dograditev šol na Koroški Beli in v Mojstrani. Pri tem razmišljamo o bodočnosti, o nadaljnjem razvoju. Govorimo o manjkajočih učilnicah, o neustreznih kuhinji, o večjem številu učencev, o celodnevni šoli... Vse to so stvari, ki jih moramo vedeti, da se bomo lažje odločili za napredek, za razvoj. Morda se bomo lažje odločili, če bomo spoznali tudi preteklost osnovne šole v Mojstrani, zato prelistajmo njeno kroniko.

PRVI ZAČETKI

V Mojstrani so pričeli poučevati pisanje in branje okoli leta 1830. Premožnejši ljudje so poiskali človeka, ki je otroke učil te veščine. To je bil Matija Lavtižar po domače Zupanov. Nekaj otrok je poučeval v Mojstrani pri Zmercu v zgornji hiši. To se ni bila redna šola. Ko je Matija Lavtižar poučevanje opustil, so poučevali pisanje in branje kaplani na Dovjem, nato so se učili orglar, cerkovnik in dijak med počitnicami.

LETO 1854

To leto štejemo za rojstno leto redne šole na Dovjem. Postavljen je bil prvi učitelj, ki je učil na Dovjem pri Blažiču. Do leta 1880 se je zamenjalo devet učiteljev, kar da slutiti, da pogoji dela niso bili ravno dobri. Tudi šolski razred se je preselil s kmetije pri Blažiču na kmetijo pri Čenku.

NOVA ŠOLA

Leta 1880 je prišel na Dovje učitelj, ki je doslej najdlje poučeval — kar 44 let. Ta mož je bil Franjo Jeglič. Bil je zelo vesten kronist. Njegova zasluga je, da poznamo zgodovino šole od vsega začetka.

Vaška srenja z Dovjega in Mojstrane je zbrala denar in zgradili so novo šolsko stavbo na Dovjem, ki še vedno stoji. Danes bi rekli, da so jo zgradili s samoprispevkom. Stroški izgradnje so znašali 5000 goldinarjev, 300 goldinarjev je prispeval deželni odbor za Kranjsko, 200 goldinarjev pa sam avstrijski cesar. Potemtakem so morali vaščani sami zbrati kar 4500 goldinarjev. Šola je bila zgrajena 1882 leta. Poučevali pa se je začelo v njej leto kasneje. Leta 1906 je šolski svet dokupil k šoli še 720 kv. m vrta. 1909. leta je šola dobila vodo iz vodovoda, 1928. leta pa elektriko.

TOMBOLA

Za dolgo obdobje od 1880 do prve svetovne vojne je morda zanimiva posebnost, da je šolski svet organiziral vsako leto tombolo, katere dobiček je šel v prid revnih otrok. Ti otroci so za ta denar dobili brezplačno vse potrebščine. Navadno je bila ta prireditev v mesecu februarju pri Zelezniku.

JAKOB ALJAŽ

Leta 1889 je prišel na Dovje Jakob Aljaž, ki ni bil samo župnik, temveč tudi okrajni šolski nadzornik. Kaj je Aljaž pomenil za prebivalce teh krajev in za Slovence nasploh, vemo. V tog sistem avstroogrške šole je Aljaž vnesel napredno miselnost in ljubezen do slovenske zemlje, še posebej pa ljubezen do gora in lepe slovenske pesmi.

Aljaž je umrl 1927. leta na Dovjem, kjer je tudi pokopan.

PRVA SVETOVNA VOJNA

Zaradi vojaštva, ki je bilo nastanjeno v šoli, je pouk potekal precej neredno. Med vojno je bilo v Mojstrani in na Dovjem precej vojaštva, ker so stražili železnico in gorske prelaze. Učenci so pod vodstvom učiteljev za te vojaške zbirali obleke, povojne in drug material — pa tudi denar. Vojne grozote so šle nekako tik mimo praga teh krajev, čutili so jih tisti, katerih svojci so padli za Avstroogrsko.

KRALJEVINA SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV (SHS)

Po razpadu habsburške monarhije nova država ni prinesla šoli ravno korenitih sprememb. Namesto rojstnih dni in godov Habsburžanov so poslej v šoli praznovali dneve Karadjordjevičev. Cerkev pa je tako ali tako imela v tedanji šoli zelo čvrste temelje. Vsako šolsko leto se je pričelo in končalo z mašo, verouk pa je bil glavni predmet. Kljub temu so

prišle določene spremembe. Praznovali so se obletnice slovenskih književnikov, npr.: Valentina Vodnika, Simona Jenka, Prešerna. Učitelji so ostali isti kot za časa Avstrije.

GOSPODINJSKA IN KMETIJSKA NADALJEVALNA ŠOLA

V šolskem letu 1933/34 je pričela z delom gospodinjska in kmetijska nadaljevalna šola. Pouk je bil dvakrat tedensko v popoldanskem in večernem času. Šola je obiskovala kmečka mladina. Učili so se sodobne živinoreje, novega sadjarstva, modernega gospodarstva in umnega gospodarjenja. Ob zaključku tega tečaja so navadno imeli veliko slovesnost in razstavo izdelkov ter priredkov.

Ta šola pomeni za razvoj kmetijstva v teh krajih gotovo pomemben prispevek.

PRED DRUGO SVETOVNO VOJNO

Šola je bila šestrazredna. Poučevalo je šest učiteljev, učencev pa je bilo okrog 200. Knjižnica je bila za tiste čase kar bogata, saj je obsegala 1025 zvezkov. Tudi stavba je bila v dobrem stanju. Z učili je bila šola dobro opremljena. Učenci so se v šoli naučili tudi veliko praktičnih stvari, npr.: čebelarjenja, cepljenja, izdelovanja raznih kmečkih orodij. Ukvarjali pa so se tudi s športno dejavnostjo.

ŠOLA MED OKUPACIJO

Med vojno je ostalo poslopje nepoškodovano. Ves čas okupacije je v šoli potekal pouk, le leta 1942, je en razred zasedla nemška vojaška policija.

Po okupaciji so ostali slovenski učitelji brezposelni. V juliju 1941. leta so prišli nemški učitelji, ki so bili iz današnje Avstrije. Poučevali so po trije in so se večkrat menjavali.

Večino šolskega arhiva, knjižnico v celoti in del učil so Nemci takoj odpeljali. Ustanovili so nemško knjižnico, ki pa je vsebovala le propagandno literaturo.

Ves pouk je bil v nemškem jeziku. Z mladino niso postopali grobo. Obisk je bil sorazmerno velik, uspeh pa ničev.

Učenci višjih razredov so načrtno bojkotirali nemške učitelje, saj so mnogi že delali za Osvobodilno fronto.

Nacistična propaganda je bila izredno močna. Poleg tečaja nemščine je okupator ustanovil svojo mladinsko organizacijo Hitlerjugend, v katero so bili prisiljeni vstopiti skoraj vsi. Mladino so pošiljali tudi na Koroško in v Nemčijo na obvezno delo k zagrimenim nacističnim družinam.

Kljub temu se je mladina držala odlično. Nikoli ni kazala hlapčevstva, ravno nasprotno.

Pred odhodom so Nemci požgali skoraj vse, ostala je le stavba in šolska kronika, razen tistega dela, ki so ga izpolnjevali med vojno.

V SVOBODI

Nemci so odšli iz teh krajev 7. maja 1945. Prišla je težko pričakovana svoboda. Delo v šoli je takoj prevzela Katarina Sorčič, ki je sama poučevala kar štiri razrede. Prvega septembra 1945. leta pa je šola pričela normalno delovati. V petih oddelkih je poučevalo pet učiteljev 185 učencev. Do leta 1950 je imela šola pet razredov, kasneje pa sedem ali osem. Za to obdobje je značilno, da je bilo v višjih razredih izredno majhno število otrok, ker je večina otrok obiskovala nižjo gimnazijo v Kranjski gori.

V povojnem času so bili pogoji dela zelo težki, saj se je v treh učilnicah in v prostoru gasilkega doma in pritličju kulturnega doma stiskalo kar od 250 do 300 otrok. Učenci so

telovali na dvorišču ali v razredih. Pouk se je odvijal v treh izmenah. Tudi učitelji so bili zelo obremenjeni, saj jih je bilo samo pet do šest.

NOVA ŠOLA V MOJSTRANI

Leta 1964 je bila zgrajena v Mojstrani nova šola, ki je postala popolna osemletka. S tem se je delo v mnogočem spremenilo. Zaposlenih je bilo več učiteljev na predmetni stopnji, ki so zagotavljali kvaliteten pouk in večjo razvejanost izvenšolskih dejavnosti. Leta 1969 je bila dodeljena ena učilnica vrtcu, kar pa je bila le začasna rešitev problema otroškega varstva.

ŠOLA DANES

Ima osem oddelkov in dva oddelka podaljšanega bivanja. Poleg tega deluje v okviru šole tudi en oddelk vrtca. Zaposlenih je 12 učiteljev, vzgojiteljica, varuhinja, dve čistilki, dve kuharici, hišnik, tajnica in ravnatelj. Učencev je 170 in 27 otrok v vrtcu.

Šola je že razvila nekatere elemente celodnevne šole, npr.: oddelke podaljšanega bivanja, veliko število interesnih dejavnosti, šolsko prehrano itd. Kljub temu se srečujemo s številnimi problemi, ki so predvsem prostorske narave.

Naša kuhinja je izredno majhna in ne ustreza niti higienskim, niti delovnim normativom. Sanitarne in druge inšpekcije vedno znova ugotavljajo, da je delo v takih pogojih nemogoče. Verjetno ni daleč čas, ko bomo morali z delovanjem kuhinje prenehati.

Drug velik problem je neustrezna konstrukcija strehe, ki pušča že od vsega začetka. Potrebna je kompletna zamenjava izolacijskih slojev ter zamenjava kritine. To so dela, ki so bila prenešana že iz prejšnjega srednjoročnega obdobja.

Šola nima nobenih stranskih ali skladiščnih prostorov, prav tako ne ustreznih garderob za učence, ki nimajo kam odlagati čevljev, oblek, dežnikov, copat...

Do leta 1985 se bo število otrok močno povečalo, ker se v Mojstrani gradijo novi bloki. Če ne bo dograditve šole, bomo morali preiti na dvoimenski pouk. V tem primeru o prehodu na celodnevno šolo ne moremo razmišljati.

V naši krajevni skupnosti je zajetih v predšolsko varstvo le 14% otrok, kar je daleč pod potrebami. Že vrsto let iščemo rešitev tega problema, vendar doslej neuspešno. Potrebno je zgraditi nov vrtec s tremi oddelki z možnostjo dozidave.

DRUGI SAMOPRISPEVEK ZA ŠOLSTVO

Z uvedbo drugega samoprispevka bi zbrali sredstva za rešitev vseh navedenih potreb v Mojstrani, pa tudi na Koroški Beli. Leta 1984 bo naša šola praznovala 130-letnico obstoja. Ta praznik bi najlepše proslavili z otvoritvijo vrtca in novega prizidka pri šoli.

Emil Brezavšček

BILA SEM NA IZLETU VARČEVALCEV

V torek, 26. maja, je Ljubljanska banka — temeljna banka Gorenjske, organizirala izlet varčevalcev v bolnico Franjo. Iz vsake pionirske hranilnice na Gorenjskem so se izleta udeležili trije varčevalci in mentor.

Ob 6.15 zjutraj smo se varčevalci z Jesenic v vlakom odpeljali v Kranj, kjer je bilo zborna mesto vseh varčevalcev z Gorenjske. Tam smo se razporedili v avtobuse (bili so trije) in se odpeljali proti Ljubljani in dalje do Bistre pri Vrhniki. V Bistri smo si ogledali tehnični muzej Slovenije, v katerem so razstavljene slike in desčice različnih vrst dreves in drevesni plodovi, nagačene živali, orožje, tkalski stroji, avtomobili, kolosa in podobno iz preteklosti.

Po ogledu muzeja smo pojedli malico, ki so jo pripravili delavci Ljubljanske banke, nato pa smo se odpeljali proti Idriji. V Idriji smo videli zapuščen rudnik živega srebra. Pot smo nadaljevali v Cerkno, kjer so nas v tamkajšnji novi osnovni šoli sprejeli varčevalci pionirske hranilnice in učenci, člani zgodovinskega krožka. Pokazali so nam razstavo starih hranilnih knjižic in starega denarja. Ti učenci so nas potem spremljali do nekdanje bolnice v Cerknem, kjer je danes muzej. Pred muzejem nam je vodja muzeja pripovedoval zanimivosti o partizanski bolnici Franji.

Po kosilu, ki je bilo v hotelu Eta v Cerknem, smo se odpeljali do bolnice Franje. Bolnica ima ime po dr. Franji, ki je bila med vojno upravna te bolnice. Bolnico sestavlja več barak: baraka za ranjence, za invalide, za operacije, za rentgen, za kuhanje, za shranjevanje zdravil, obvez, opornic, hrane, za kopanje in pranje, za zdravnice in za drugo osebe bolnice. V bolnici se je med vojno zdravilo več kot 500 težkih ranjencev. Bolnico so sovražniki tudi večkrat napadli, vendar je niso mogli uničiti.

UČENCI OBČANOM JESENIŠKE OBČINE

ŠOLA NA KOROŠKI BELI KLIČE PO OBNOVI

Sem učenec četrtega razreda osnovne šole Karavanskih kurirjev NOB. Naša šola je najstarejša v jeseniški občini. Zgrajena je bila pred več kot sedemdesetimi leti. Drugi učenci v občini imajo lepe nove šole. Tudi mi si želimo tako. Učilnic na naši šoli primanjkuje. Če bi imeli več prostora, bi se lažje učili. Lahko bi imeli celodnevno šolo. Za celodnevno šolo pa bi morali imeti tudi posebne učilnice s kabineti. Želim si, da bi zgradili tudi novo telovadnico. Sedanja je premajhna in slabo opremljena. Lepo bi bilo, če bi nam zgradili tudi plavalni bazen. Tako bi se vsi učenci naučili plavati.

Želim si tudi novo večjo knjižnico. Stara je zelo majhna. V njej je malo prostora in nima čitalnice. Tudi šolska kuhinja je premajhna. Sedaj imamo pouk v izmenah. V novi šoli pa bi imeli vsi učenci pouk samo dopoldne. Veliko je še želja in vseh ni mogoče napisati.

Ko bo referendum za samoprispevek za šole, vsi učenci želimo, da bi uspel. Želimo, da bi starši glasovali »ZA«. Obljubljamo, da se bomo v prenovljeni šoli še bolj učili.

Milan Noč, 4. c
OŠ Karavanskih kurirjev NOB
Kor. Bela

GLASUJTE ZA NAŠO ŠOLO

Starši morajo po svojih močeh skrbeti ob pomoči družbe za šolanje in strokovno izobrazbo svojih otrok in se pri tem ozirati na njihove sposobnosti, nagnjenja in želje.

V starih časih so se otroci učili doma. Oče je učil sina loviti, ribariti, obdelovati zemljo, postavljati bivališče, izdelovati razne predmete in drugo. Mati je učila hčer kuhati, presti, tkati, šivati. Še pred dobrimi sto leti so obiskovali šole samo otroci bogatejših ljudi, medtem ko se revni ljudje niso učili ne brati ne pisati. Danes obiskujejo pri nas vsi otroci obvezno šolo.

Šole postajajo premajhne in potrebne obnove. Ena od teh šol je šola na Koroški Beli. Učenci, ki obiskujemo to šolo, živimo zelo utesnjeno. Natrpani smo po zaprtih prostorih, ker se večina oken ne da odpreti. O šolski prehrani, ki naj bi razbremenila vse starše, ne moremo govoriti. Kuhinja, ki je nekdanj služila za pripravo malice, je odslužila še za te namene. Tudi telovadnica ne ustreza več. Tla, ki so postala že valovita, nas ogrožajo. Rekviziti zasluženo čakajo za odpis. Preostane nam

samo naklonjenost lepega vremena. Samo občasna rekreacija pa ne zadostja. Dnevi, ko posijejo sončni žarki, so pozimi bolj redki.

Naše učenje bi moralo biti povezano s praktičnim delom, toda v pretesnih učilnicah je to nemogoče. Šola na Koroški Beli mora vsak dan sprejeti ne samo učence s svojega območja, marveč tudi z Javornike, Javorniškega rovtja in Blejske Dobrave.

Spoštovani občani Jesenice! Glasujte za obnovo šole! Radi bi imeli svetle in prostorne učilnice in zračno in dovolj veliko telovadnico. Vemo, da niste tako bogati, da bi nam gradili razkošne šole. Zado voljni bomo s svetlimi učilnicami. Ne potrebujemo razkošnih hodnikov. Presrečni bi bili, da bi bila naša šola taka, da bi zadovoljila potrebo za šolanje v času, v katerem živimo.

Šola naj bo naš drugi dom. Glasujte za naš boljši jutri z DA.

Mojca Begeš, 8. a,
literarni krožek,
OŠ Karavanskih kurirjev
NOB Kor. Bela

SREČANJE PLESNIH PAROV V OSNOVNI ŠOLI TONE ČUFAR

V šolskem letu 1980/81 so nekatere osnovne šole v jeseniški občini organizirale plesne vaje za učence od petega do osmega razreda. Te dejavnosti so se učenci razveselili. Iz tedna v teden so spoznavali nove plesne korake, še pomembnejše pa je to, da so ob plesnih veščinah osvajali zahteve lepega obnašanja na plesnišču.

Da bi plesna dejavnost ne bila sama sebi namen, smo razmišljali o plesnem srečanju učencev vseh jeseniških osnovnih šol. Hkrati bi oživil družabni ples in plesno kulturo ter medsebojno spoznavanje učencev in mentorjev.

Kulturna skupnost Jesenice je zopet pokazala veliko razumevanja in za srečanje namenila finančna

sredstva, organizacijo pa je prevzela osnovna šola Tone Čufar Jesenice.

V mesecu mladosti je potekalo več športnih in kulturnih prireditev. S plesnim venčkom smo se vključili v to praznovanje. 18. maja je ob 16. uri stekla plesna prireditev v večnamenskem prostoru OŠ Tone Čufar Jesenice. Najprej je bilo na sporedu tekmovanje plesnih parov v družabnih plesih. Plesali so angleški valček, foxtrot, polko in jive. Nastopilo je 14 parov. Sledil je nastop folklorne skupine učencev četrtil razredov OŠ Karavanskih kurirjev NOB s Koroške Bele, ki jo vodi Cvetka Kovačič. Prijetno so pozivali celotno prireditev. Čeprav vadijo šole drugo leto, so se že mnogo naučili.

Po nastopu folklorne skupine so sodniki objavili imena parov, ki so se uvrstili v zaključni del. Gledalcev je bilo vedno več. Veseli smo bili, da si je prireditev ogledalo tudi nekaj staršev.

Mladi plesalci so ubrano sledili plesnemu ritmu. Po izteku zadnjega tekmovalnega plesa se jim je nestrpnost pričakanje bralo na obrazu.

Po kratkem predahu je sledila razglasitev najboljših plesnih parov: 1. Urška Pompe in Riko Mrzel, učenca OŠ Tone Čufar Jesenice, 2. Blanka Bertalančič in Marko Ambrožič, učenca OŠ Prežihov Voranc Jesenice, 3. Anamarija Poženel in Sašo Kolarič, učenca OŠ Prežihov Voranc Jesenice, 4. Špela Medvešek in Siniša Mihajlovič, učenca OŠ Tone Čufar Jesenice, 5. Suzana Podgoršek in Miha Kovač, učenca OŠ Tone Čufar Jesenice, 6. Simona in Karla Bertalančič, učenki OŠ Tone Čufar Jesenice.

Vseh šest parov, uvrščenih v zaključni del, je prejelo diplomu, pari, uvrščeni od prvega do tretjega mesta, pa tudi zlato, srebrno oziroma bronasto kolajno.

Učenci so prireditev navdušeno pozdravili. Še si želijo takih srečanj. Prav bi bilo, da ZKO na Jesenicah vključi to prireditev v svoj redni letni program, da bi ne bilo vsako leto istih problemov.

Plesni venček je prijetno vodil plesni učitelj tovarš Homan. Srečanje smo zaključili s posvetom mentorjev vseh šol in ravnateljev. Žal se posveta vsi vabljeni niso udeležili. Iz pogovora se je dalo sklepati, da bodo s to dejavnostjo po šolah nadaljevali.

M. J.

Učenci četrtega razreda osnovne šole Dovje v šolskem letu 1931/32 pri tehničnem pouku

HRUŠČANSKA GODBA PROSLAVILA POLSTOLETNI JUBILEJ

V soboto, 30. maja, so člani godbe na pihala pri DPD Svoboda Hrušica proslavili lep jubilej: 50-letnico ustanovitve in delovanja godbe. Že uvodoma velja poudariti, da je Hrušica ena redkih, v jeseniški občini pa tudi edina krajevna skupnost, ki ima še godbo na pihala.

Stefan Prežljak, dolgoletni kapelnik hruščanske godbe na pihala

»Zlato obdobje godbe je bilo v obdobju po osvoboditvi, ko je igralo tudi do 30 članov. Igrali so doma, po Gorenjski in v drugih krajih. Po letu 1965 se je število zmanjšalo, tudi nastopov je bilo manj, in sicer iz najrazličnejših vzrokov: zaradi več izmenskega dela godbenikov, šolskih obveznosti pa tudi neresnosti posameznikov.

Ce danes ocenjujemo dolgoletno pot hruščanske godbe, moramo seveda reči, da je bila v tem polstoletnem obdobju pomemben stber kulturne ustvarjalnosti v krajevni skupnosti.

Ob jubileju so v dvorani družbenih organizacij pripravili koncert, v goste pa so povabili tudi pihalni orkester Jeseniških železarjev.

Po uvodnih taktih prve skladbe pod taktirko enega izmed ustanoviteljev godbe in dolgoletnega dirigenta Stefana Prežljaka, je delo godbe

v petdesetih letih orisal Janko Kavalari. Člani godbe so zatem zaigrali še nekaj skladb, v nadaljevanju pa so se najstarejšemu godbeniku in dolgoletnemu dirigentu Stefanu Prežljaku zahvalili za dolgoletno uspešno delo in mu izročili spominsko vazo. Prav na tem koncertu je dirigentsko palico prevzel mlajši član godbe Maks Mavsar, ki bo v prihodnje vodil godbo.

V nadaljevanju je sledil še koncert pihalnega orkestra Jeseniških železarjev, ki je tudi tokrat navdušil z izbranim programom vse poslušalce v dvorani.

Ob lepem jubileju čestitamo godbenikom na Hrušici in jim želimo še veliko uspeha v prihodnje.

J. Rabič

Dopisujte

RAZSTAVA ČLOVEK, DELO, KULTURA

Koroška Bela, maja. Danes bo zaključek razstave: človek-delo-kultura, četrte zapored. Pokrovitelj TOZD Remontne delavnice bo odsej področje kulture in tehničnih inovacij prepustil svezim silam, novemu izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata iste temeljne organizacije.

Otvoritev razstave 29. maja je bila združena s kratkim kulturnim programom, ki so ga izvajali učenci osnovne šole Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela v avli starega poslopja osnovne šole na Koroški Beli. Uvodoma je vodja TOZD Remontne delavnice pozdravil vse navzoče in poudaril pomembnost združevanja kulture in dela: med delavci v delovnih organizacijah in vzgojnimi institucijami, saj je kultura

edén od najpomembnejših dejavnikov v vsem našem družbenem življenju, kajti delo v kulturi vzgaja, izobražuje, dviga družbeno zavest in se neposredno odraža tudi v samem delovnem procesu.

Učenci osnovne šole so vsem udeležencem podarili miniaturne risbe, ki so jih izdelali sami (akvareli) z željo, da bi se na referendumu dokončno odločili za pomoč pri izgradnji novega poslopja (prizidka).

Ce se ozreš v šolska okna, vidiš kaj klavno podoba. Okviri so prepereli, od dotrajanosti se krive, fasada kliče po novi preobleki in tudi v notranjosti bi veljalo marsikaj obnoviti (telovadnico, sanitarija...). Takšen vtis dobi namreč obiskovalec, bivši učenec te šole, ko po 20 letih spet stopi v šolsko poslopje. Vse je ostalo natanko isto, ista lesena ograja, iste klopi, stolčki, le vse bolj oguljeno in zguljeno, da se človek sprašuje, kako je moglo vse to zdržati celih 40 let in več...

Inovacijska razstava ponuja izdelke z lanskoletne (novembrske) razstave, le da imamo tokrat v gosteh še inovatorje iz železarne Store.

Vredno si je ogledati likovna dela slikarjev Janka Korošca, Franceta Dolinskega, Franceta Kreuzerja, Pavla Lužnika in Jožeta Koselja.

Dela prikazujejo gorenjsko krajino in tihožitje (Dolinske). Pri Korošču motiv gorovja doseže organsko povezanost narave, kjer slikar z občutljivostjo natančnosti izrazi dihanje narave z akvarelom. Dolinske v naturalističnem stilu pokaže opuščeno samotno gorsko kmetijo, Kreuzer pa s svojim gorskim potokom poseže v globino narave in nam »pričara« njeno gibanje – dinamiko. Lužnik dobro »ujame« s čopičem vodo v svojem ploskovnem načinu slikanja, le nekoliko premočno poudarjeno ozadje zelenega gozda se ne vključuje v kompozicijo in tako podre sicer dobro zamišljeno ravnotežje.

Tomaž Iskra

SLIKA FRANA LEVSTIKA

Pred letošnjo 150-letnico rojstva pisatelja Frana Levstika je Prešernova družba izdala dve sliki z njegovim portretom in faksimilom podpisa.

Primeri sta za opremo slehernega kulturno urejenega prostora, potrebovali pa ju boste tudi za proslavo, s katero boste to obletnico gotovo obeležili.

Prvi, večji format 35 x 50 cm, stane 80 dinarjev; drugi, manjši format 25 x 35 cm, pa 60 dinarjev. Obe sliki sta tiskani na kartonski papir, z rahlim barvnim odtiskom.

Naročila pošljite na naslov: **PREŠERNOVA DRUŽBA**, Borsetova 27, Ljubljana.

V MOJSTRANI PODROČNO SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN GORENJSKE

V soboto, 6. junija, bo s pričetkom ob 15.30 v Mojstrani področno srečanje folklornih skupin Gorenjske, na katerem se bodo predstavile naslednje skupine:

1. Folklorna skupina KARAVANKE TRŽIČ z vlaškimi plesi. Skupino vodi MARJAN VODNJOV.

2. Pionirska folklorna skupina iz TRŽIČA z ritmičnimi vajami slovenskih plesov. Vodi jih tovarišica MATEJA VODNJOV.

3. Folklorna skupina KUD Triglav SREDNJA VAS V BOHINJU z dvema plesoma, in sicer: ples z majolko in štajeriš. Skupino vodi JANEZ ISKRA.

4. Folklorna skupina KUD Svoboda MENGEŠ s spletom gorenjskih plesov; štajerišem in s štajerskimi plesi. Vodi jih BREDA KURZWEIL.

5. Šolska folklorna skupina COŠ Gorenjski odred ZIROVNICA z gorenjskimi plesi. Vodi jih PAVEL DIMITROV.

6. Folklorna skupina KUD Mali vrh NEMILJE-PODBELICA s plesi: štajeriš, šušarska, mazurka in kovtre šivat. Skupino vodi JOŽE ŠOLAR.

7. Folklorna skupina Društva upokojencev JAVORNIK-KOROŠKA BELA z gorenjsko-bohinjskimi plesi. Vodi jih GABRIJEL PETERNELJ.

8. Pionirska folklorna skupina DPD Svoboda – Rudi Jedretič RIBNO s spletom gorenjskih plesov: kroparska, žakli, otroški kovtrčki in pekovska. Vodita jih REZKA TORKAR in RADO MUŽAN.

9. Folklorna skupina Javorje iz POLJANSKE DOLINE s plesi, ki se imenujejo: Zvezda, Kovaška, Majolka, Čadeč polka, Cepale in Krajc polka. Skupino vodi MARIJA PETERNEL.

10. Folklorna skupina DPD Svoboda – Tone Čufar JESENICE s prekmurskimi in srbskimi plesi. Vodi jih RUDI MAKRA.

11. Folklorna skupina iz UKEV (zamejski Slovenci iz Italije) z ventkom slovenskih narodnih. Vodita jih MARKO GORIUP in SALVATORE VENOSI. Plese je učil ANDREJ VIDMAR.

12. Folklorna skupina kulturno prosvetnega društva OBREŽ s spletom štajerskih plesov. Vodi jih OTILJA KOLARIČ.

13. Folklorna skupina KUD Jaka Rabič DOVJE-MOJSTRANA z izvirnimi plesi vasi izpod Triglava. Vodi jih HEDA JALEN.

Skupine bodo na prireditveni prostor ob hotelu Triglav prišle v povorki, ki bo nedvomno zelo pestra in atraktivna, če upoštevamo, da bo nastopilo čez 150 plesalk in plesalcev. V primeru slabega vremena bo nastop skupin v kulturnem domu na Dovjem.

Nosilec srečanja je Zveza kulturnih organizacij Jesenice, ki je organizacijo izvedbe zaupala KUD Jaka Rabič Dovje-Mojstrana.

Pokrovitelj srečanja je LIP Bled.

KSEROGRAFIJE MILANA GUNDETA V RADOVLJICI

Jutri, v petek, 5. junija, bodo ob 18. uri v Šivčevi hiši v Radovljici s krajšim recitalom pesmi Saše Vegri v izvedbi članov Linhartovega odra odprli razstavo kserografij Milana Gundeta.

Opus del Milana Gundeta predstavlja zanimivo povezavo fotografije s kseroks kopijo. Ob nesporni umetniški moči fotografije, ki v sodobnem vsakdanju postaja samoumevna kot pisava, dosega Milan Gunde likovno kvaliteto z dodatno uporabo kopirnega stroja, v naši zavesti navzočega predvsem v funkciji tehničnega medija, ki služi nevarno se razraščajoči administraciji. In vendar je privlačnost Gundetovih stvaritev prav fotografija, obdelana na kopirnem stroju.

Motivika, ki jo Gunde izbira, način kako dele posnetkov sestavlja v nove celote, kako jim z obdelavo na kopirnem stroju spreminja zunanji izraz in s tem vsebino, ne posreduje le tehnične veščine, temveč nam sporoča njegovo estetsko in življenjsko problematiko.

Njegove kserografije imajo izrazit grafičen značaj. Grafični vtis dosega avtor s pomočjo kompozicijsko pretehtanih sestavin fotografije, z menjavom svetlih in temnih partij, z razgibanimi strukturami površine in inventivnim postopkom kopiranja.

Z izborom motiva, s perspektivo, z negativno sliko, s svojevolskim sestavljanjem elementov slik dosega tudi notranjo napetost in dramatičnost kompozicij.

Poleg kserografij na papir nam avtor na razstavi posreduje odtise fotografij na platno, preko katerega nanasa barvo in lak. V njih je jasno prisotna težnja po tekmovanju s slikarstvom. V odtisih na platno je Milan Gunde emocionalno bolj prisoten, v grafičnih rešitvah pa za zdaj likovno bolj dorečen.

Razstava kaže avtorjevo likovno dojemanje sveta in sposobnost, da z uporabo tehničnih pripomočkov, ki mu nadomeščajo ali dopolnjujejo roko, izrazi svojo likovno vizijo.

Maruša Avguštin

Milan Gunde je bil rojen 1. januarja 1948 na Jesenicah. Gimnazijo je končal na Jesenicah, fakulteto za elektrotehniko v Ljubljani. Zaposlen je kot vodja računalniškega oddelka v Iskrini Avtomatiki v Ljubljani.

Razstave: 1977 Piran, Ex tempore, 1978 Koštabona, 1979 Koper, galerija Meduza, 1980 Lipica

Nagrade: prva diploma Ex tempore, Piran, 1977, bronasta kolajna, Koštabona, 1978.

Razstava bo odprta do vključno 21. junija vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

REPUBLIŠKO SREČANJE PEVSKIH ZBOROV DRUŠTEV UPKOJENCEV SLOVENIJE

V soboto, 6. junija, ob 10.30 bo v športni hali v Sežani že sedmo srečanje pevskih zborov društev upokojencev Slovenije. Letošnja sklepna prireditev bo izvenela v počastitev 40-letnice vstaje slovenskega in jugoslovanskega naroda. 35-letnice ustanovitve Zveze društev upokojencev Slovenije in drugih jubilejev. Pevski zbori, ki so nastopali na raznih regijskih srečanjih po Sloveniji, bodo nastopili posamično v Sežani s po tremi pesmimi. Vsi zbori skupaj (moški, ženski in mešani) pa bodo za zaključek skupno zapeli pesmi Slovenija in Jugoslavija ob spremljavi pihalnega orkestra iz Sežane.

Ta mogočna manifestacija pevcev upokojencev je že dovolj velik dokaz, da upokojenci še vedno aktivno delujejo na kulturnem področju in s svojim delovanjem ohranjajo in obnavljajo lepo slovensko pesem.

Leta 1975, na prvem srečanju pevskih društev upokojencev Slovenije, je sodelovalo okrog 500 pevcev. Letos jih bo nastopilo v Sežani že čez 1000.

Pevci moškega pevskega zbora pri Društvu upokojencev Jesenice so se udeležili vseh dosedanjih regijskih in republiških srečanj in bili gostitelji regijskega srečanja. Letos so se že udeležili regijskega srečanja v Mengšu, v soboto pa se bodo udeležili tudi republiškega srečanja v Sežani. Želimo jim veliko uspeha in pevskega užitka.

Pokrovitelj srečanja je predsedstvo občinske konference SZDL iz Sežane, prireditelj pa Zveza društev upokojencev Slovenije, organizator pa Društvo upokojencev Sežane.

J. F.

ENAJSTA VRŠIŠKA PLANINSKA KOLONIJA

Za jeseniško občino bi skoraj zanesljivo lahko rekli, da je v Sloveniji največja gostiteljica slikarskih kolonij. Že nekaj dni za tem, ko je bila sklenjena druga planinska slikarska kolonija v Vratih, v organizaciji Planinskega društva Dovje – Mojstrana, se je na Vršču 28. maja pričela že enajsta planinska slikarska kolonija, katere gostitelj je Planinsko društvo Jesenice in ki je bila sklenjena včeraj, 3. junija. Sledila bo še slikarska kolonija v Podkorenu, katere gostitelj je HTP Gorenjka Jesenice.

Na letošnji enajsti planinski slikarski koloniji na Vršču so se zbrali slikarji: Peter ADAMIČ, Rudolf ARH, Branko ČUŠIN, Nika HAFNER, France KREUZER, Ferdo MAYER, Leo KOPOREČ, Danica BEM-GALA, Marjan PLIBERŠEK, Franjo SMOLE, Tone TOMAZIN, Jaka TORKAR, Edo STARE in Jože TRPIN. Lepa in pisana družina ljubiteljskih in poklicnih slikarjev, od katerih so nekateri stalni gostje vršiške slikarske kolonije.

Kljub temu, da je slikarska kolonija potekala ob zaključku maja in prve dni junija, se je pomlad naselila že visoko pod skalne robe vršiških gorskih velikanov. Za slikarje ni več tako privlačnih snežnih plazov v robah sten, pa tudi pod njimi jih je pomlad že močno najedla. Seveda pa slikarjem ostaja še neizčrpno bogastvo lepote na Vršču in okolici, Sleme in obe dolini – Trenta in Piščenca. Tudi drevje je že močno ozelenelo. Morda bi kolonijo morali le premakniti v prvo polovico meseca maja, sicer pa kdo ve vnaprej, saj so vse naravne zakonitosti, kot kaže, že davno odpovedale.

Slikarska dela, nastala v vršiški slikarski koloniji, bodo predvidoma razstavljena v juliju in avgustu na Jesenicah in morda še kjje.

DELO V ČASU POČITNIC

V času letnih počitnic bomo tudi letos sklepali delovna razmerja za določen čas z učenci srednjih, višjih in visokih šol. Večina delovnih nalog se bo opravljala v eno ali dvoizmenskem delovnem času, nekateri pa tudi v nočnem času.

Za fizično zelo slabotne kandidate opravljanje delovnih nalog ni premerno, saj gre predvsem za delo v TOZD proizvodnje, kjer so težji pogoji dela.

Delovno razmerje bomo sklepali za najmanj en mesec neprekinjenega dela. Če ta pogoj ne bo izpolnjen, bo kandidat moral ob izplačilu osebnega dohodka povrniti osnovne stroške sprejemnega postopka in začetnih sredstev za delo.

Kandidati, ki morajo v času počitnic opravljati počitniško prakso ali proizvodno delo, pa jim učni program šole dopušta za te namene opravljanje takih del, lahko za ta čas pod pogojem predhodnega odstopa, sklenejo delovno razmerje. Ob zaključku dela jim bo izstavljeno ustrežno potrdilo.

Sprejemni postopek za kandidate bomo imeli od ponedeljka, 22. junija, dalje vsak ponedeljek od 8. do 8. ure v sprejemni pisarni kadrovskega sektorja.

Pri sprejemu je potrebno predložiti sledeče dokumente:

- delovno knjižico
- zdravstveno knjižico
- osebno izkaznico (kdor jo ima)
- zadnje šolsko spričevalo.

Na katere delovne naloge bo kandidat razporejen, bo odvisno od trenutnih kadrovskega potreb oziroma od fizičnih sposobnosti kandidata.

4. JULIJA IZREDEN VLAK Z JESENIC V BRESTANICO

Na Brestaniškem gradu pri Krškem (Rajhenburg) je bila leta 1971. otvoritev zelo dobro urejenega muzeja slovenskih izgnancev. Že več let pa so v teku priprave za ureditev muzeja tudi za zapore in taborišča.

Občinska skupščina in ZZZB NOV občine Krško, Kulturna skupnost Slovenije in Muzej ljudske revolucije Slovenije so v povezavi s taboriščnimi odbori to veliko delo zaključili.

Dogovorjeno je, da bo otvoritev te stalne muzejske razstave NA DAN BORCA, 4. JULIJA 1981. Pripravljeni bodo tudi katalogi in spominske značke.

Na to slovesnost organizatorji vabijo poleg vseh, ki jih je okupator pošiljal v izgnanstvo, zapore in taborišča tudi ostale prebivalce iz vse Slovenije, predstavnike vseh jugoslovanskih republik in pokrajin, kakor tudi predstavnike iz zamejstva.

Za kulturni program in dobro počutje udeležencev bo ob otvoritvi poskrbela občina Krško.

Republiški odbor ZZZB NOV - komisija za bivanje politične zapornike, internirance in izgnance in Železniško gospodarstvo Ljubljana sta se dogovorila, da se za udeležence te slovesnosti ORGANIZIRA IZREDEN VLAK, Z ODHODOM Z JESENIC 4. JULIJA OB 8. URI - PRIHOD V BRESTANICO OB 8.55. POVRATEK VLAKA IZ BRESTANICE OB 15.40 - PRIHOD NA JESENICE OB 18.37. Vlak bo imel postanke: Javornik, Zirovnica, Lesce-Bled, Radovljica, itd.

Za vse udeležence velja 30% popust redne cene, lahko pa udeleženci uveljavijo ostale popuste, ki jim po zakonu pripadajo.

Ker morajo organizatorji predhodno vedeti natančno število udeležencev in na katerih postajah bodo vstopali v izredni vlak, naprošata komisiji za bivanje politične zapornike, internirance in izgnance pri občinskih odborih Jesenice in Radovljica, da se vsi, ki bi potovali s tem vlakom, prijavijo na občinskih odborih ZZZB NOV DO VKLJUČNO 16. JUNIJA.

R. n.

JAVNA LICITACIJA

Šahovsko društvo Jesenice zaradi obnove doma objavlja javno licitacijo za stari parket (okrog 100 kv. m). Ogled parketov je možen 4. in 5. junija od 18. do 22. ure. Licitacija bo 6. junija ob 11.30 v šahovskem domu. Ostale informacije dobite pol ure pred licitacijo.

ŠD Jesenice

OBVESTILO ČLANOM AMD JESENICE

Obveščamo vse tiste člane AMD Jesenice, ki še niso poravnali članarine za letošnje leto, da to še vedno lahko storijo vsak dan, razen sobote in nedelje, od 15.30 do 18. ure v domu AMD Jesenice na Javorniku. Člane obenem tudi obveščamo, da bo od letošnjega leta dalje članarina »kontinuirna«, to pomeni, da članarina velja za dobo enega leta od dneva plačila članarine. Torej še vedno ni prekasno, da članarino poravnate sedaj!

AMD Jesenice

IŠČEMO SODELAVCA ZA POBIRANJE ČLANARINE

AMD Jesenice išče sodelavca za pobiranje članarine pri članih na domovih. Prednost imajo upokojeanci. Interesenti naj se javijo v domu AMD Jesenice na Javorniku, cesta Borisa Kidriča 26/C, vsak dan, razen sobote in nedelje, od 15.30 do 18. ure, kjer bodo dobili vsa nadaljnja pojasnila. Prijave bomo sprejemali do 15. junija.

AMD Jesenice

RAZPORED PRVENSTVA ŽELEZARNE V MALEM NOGOMETU ZA LETO 1981

- Ponedeljek, 8. junija, ob 15.30 - I. skupina (igrišče A): Jeklarna: Jeklovci; Jeklarnica; Zebjarna; Vzdrževanje; Vzdrževanje: Valj. deb. pločevine; Valjarna deb. pločevine; Jeklarna (igrišče B): Zebjarna; Valj. deb. pločevine; Vzdrževanje: Jeklarna; Valj. deb. ploč. Jeklovci; Jeklarna: Zebjarna; Jeklovci; Vzdrževanje.

- Torek, 9. junija, ob 15.30 - II. skupina (igrišče A): Vratni podboji: Livarna; Elektrode; Elektrode: Stroj. del.; Stroj. del.: Plavž; Plavž: Vratni podboji; (igrišče B): Elektrode: Plavž; Str. delav.: Vratni podboji; Plavž: Livarna; Vratni podboji: Elektrode; Livarna: Strojne delavnice.

- Sreda, 10. junija, ob 15.30 - III. skupina (igrišče A): HV Bela: Profilarna; Profilarna: Remont. del.; Remont. del.: Transport; Transport: Valj. 2. in pr.; Valj. 2. in pr.: HV Bela; (igrišče B): Remont. del.: Valj. 2. in pr.; Transport: HV Bela; Valj. 2. in pr.: Profilarna; HV Bela: Remont. del.; Profilarna: Transport.

- Četrtek, 11. junija, ob 15.30 - IV. skupina (igrišče A): Energetika: SEO TKR NG; SEO TKR NG: Žičarna; Žičarna: Valj. bl. št.; Valj. bl. št.: HV Jesenice; HV Jesenice: Energetika; (igrišče B): Žičarna: HV Jesenice; Valj. bl. št.: Energetika; HV Jesenice: SEO TKR NG; Energetika: Žičarna; SEO TKR NG: Valj. bl. št.

- Petek, 12. junija, ob 15.30 - POLFINALE - A SKUPINA: 1. iz I. in III. skupine: 2. iz II. in IV. skupine; 1. kolo 1-4, 2-3; 2. kolo 4-3, 1-2.

- Ponedeljek, 15. junija, ob 15.30 - POLFINALE

B SKUPINA: 1. iz II. in IV. skupine, 2. iz I. in III. skupine; 1. kolo 1-4, 2-3; 2. kolo 4-3, 1-2; 3. kolo 2-4, 3-1.

- Torek, 16. junija, ob 15.30 - FINALE - 1. in 2. uvrščeni iz A in B skupine 1. kolo 1-4, 2-3; 2. kolo 4-3, 1-2; 3. kolo 2-4, 3-1.

Tekme v malem nogometu bodo ob vsakem vremenu.

Komisija za športno rekreacijo pri sindikatu Železarne Jesenice

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 6. junija, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini:

SPECERIJA BLED - supermarket Union, Titova 22 in

ROŽCA - samopostrežna trgovina 9, Bokalova 5/a.

DEŽURNA LEKARNA

V mesecu juniju bo za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna v Radovljici.

REŠITEV KRIZANKE IZ 20. ŠTEVILKE ŽELEZARJA:

UKAZOVANJE, JOHN LENNON, NAMA, KD, KT, ALAMO, ISAR, ATEK, ANE, ONIKANJE, JELA, NAPIS, SVITANJE, KAOLIN, APOSTOLAT, RTA, ANHOVO, SESTAVA, ODLIV, ODIN, TNT, RANOST, MOOR, OWENS, ADAM, LIST, KOSTA, NARIV, VIJAK, KM, KANTATA, YALE, EKARIT, AVARI, VALENTIN, KS, SPA, NEPOT, AR, NEON.

ČLANOM DU JESENICE

Društvo upokojecev Jesenice vabi svoje člane na redni mesečni članski sestanek, ki bo v soboto, 6. junija, ob 18. uri v domu društva na Jesenicah, Pod gozdom 13, v soboto, 13. junija, ob 16. uri pa na redno letno konferenco društva.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, dedka in pradedka

MATEVŽA RAZINGERJA Tonekovega ata s Hrušice

se iskreno zahvaljujemo za darovano cvetje in izrečena sožalja vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom iz novega naselja in znanec. Posebno zahvalo izrekamo kirurškemu oddelku bolnice Jesenice, tov. Grzetiču za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem, gasilskemu društvu, organizaciji ZB NOV ter invalidov. Vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko cvetja, sočustvovali z nami ali nam kakorkoli pomagali, še enkrat hvala. Razingerjevi

ZAHVALA

Vsem sodelavcem adjustaže štelov na Javorniku se iz srca zahvaljujem za zelo lepo darilo, ki me bo vedno spominjalo na moje dobre sodelavke in sodelavce. Vsem želim veliko sreče in zdravlja ter osebnega zadovoljstva in lepih delovnih uspehov. Vaš dolgoletni sodelavec, sedaj upokojenec

Franc Zupančič

ZAHVALA

Kolektivu elektronsko računskega centra in osnovni organizaciji sindikata delovne skupnosti SEO TKR NG se najlepše zahvaljujem za prejeta darila ob odhodu v pokoj in želim veliko delovnih uspehov.

Janez Katnik

ZAHVALA

Zahvaljujemo se učencem in vodstvu 7. c razreda osnovne šole Prežihov Voranc (iz krajevne skupnosti SAVA) z učinkovito očistevalno akcijo na večjem delu Skladiščne ulice na Jesenicah.

Stanovalci

ZAHVALA

Sodelavkam in sodelavcem TOZD Elektrode - dnini Ozebek se ob odhodu v pokoj toplo zahvaljujem za darila in prisrčne besede. Enako se zahvaljujem tudi bivši sodelavki Vilmi Kejžar za darilo in pozornost. Vsem želim še veliko delovnih uspehov in dobrega počutja.

Ivanka Jensterle

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

6. in 7. junija zah. nem. družb. drama DEKLICE S POSTAJE ZOO, režija Walter Boos, v gl. vlogi Marco Kröger, ob 17. in 19. uri.

8. in 9. junija kanadski barv. det. film SHERLOCK HOLMES IN JACK RAZPARAC, režija Bob Clar, v gl. vlogi Christopher Plummer, ob 17. in 19. uri.

10. junija amer. barv. komedija MANHATTAN, Fest 80, režija Woody Allen, v gl. vlogi Woody Allen, ob 17. in 19. uri.

12. junija domači barvni zabavni film OBETAVEN FANT, Fest 81, režija Miša Radojevič, v gl. vlogi Aleksander Berček, ob 17. in 19. uri.

13. in 14. junija nem. barvni erotični film V CAST ZRELIH ZENSK, režija George Kazander, v gl. vlogi Tom Berenger, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

6. in 7. junija kanadski barv. detek. film SHERLOCK HOLMES IN JACK RAZPARAC, ob 18. in 20. uri.

8. in 9. junija zah. nem. družb. drama DEKLICE S POSTAJE ZOO, ob 18. in 20. uri.

11. junija amer. barv. komedija MANHATTAN, Fest 80, ob 18. in 20. uri.

12. junija franc. barvna drama BEG S PLOČNIKA, ob 18. in 20. uri.

13. in 14. junija italij. barvni akcij. film ZORA LAZNIH BOGOV, ob 18. in 20. uri.

Kino KRANJSKA GORA

6. junija angl. barvni znan. fant. film OSMI POTNIK - ALIEN, ob 20. uri.

10. junija kanadski barvni detek. film SHERLOCK HOLMES IN JACK RAZPARAC, ob 20. uri.

13. junija zah. nem. družb. drama DEKLICE S POSTAJE ZOO, ob 20. uri.

Kino DOVJE-MOJSTRANA

6. junija angl. barv. pust. film POLNOČNI EKSPRES, ob 19.30.

7. junija angl. barvni znan. fant. film OSMI POTNIK - ALIEN ob 19.30.

13. junija kanad. barv. detek. film SHERLOCK HOLMES IN JACK RAZPARAC, ob 19.30.

14. junija nem. barv. družb. drama DEKLICE S POSTAJE ZOO, ob 19.30.

VABILO NA PRIREDITEV INVALIDOV

Društvo invalidov Jesenice vabi 6. junija ob 15. uri v osnovno šolo Tone Cufar na Jesenicah na osrednjo prireditev in VII. tradicionalno srečanje težjih invalidov Gorenjske v počastitev mednarodnega leta invalidov z geslom:

POPOLNO SODELOVANJE IN ENAKOST INVALIDOV!

Proslava - srečanje bo z bogatim kulturnim programom, v katerem bodo sodelovali šolski pevski zbor, ženski in moški pevski zbor, folklorne skupine in zabavnoglasbeni ansambel Rupar iz Šk. Loke.

6. junija ob 20. uri bo družabno zabavni večer v prostorih Kazine na Jesenicah, na katerem bo igral zabavnoglasbeni ansambel JURČEK iz Skofje Loke.

Ker je bilo za 26. maja premalo prijav za obisk hiše cvetja in grobnice maršala Tita in drugih znamenitosti mesta Beograda, PONOVO OBVEŠČAMO, da bomo ta izlet organizirali 16. junija.

Cena izleta je 1.350,00 din, v kar je vračunan vlak s spalnikom v obe smeri in druge turistične storitve v Beogradu.

Prijave sprejemamo v pisarni društva 3. in 10. junija od 16. do 18. ure. Ker je naša akcija že tretja, vabimo tudi druge občane, da se prijavijo.

Člani društva lahko vplačajo v dveh zaporednih obrokih.

DVE IMENITNI PRIREDITVI V PODMEŽAKLIJ

V četrtek, 18. junija, ob 19.30 bo v športno-kulturni dvorani športnega parka v Podmežakliji večer narodne in zabavne glasbe pod naslovom:

DRUŽE TITO MI TI SE KUNEMO ... OD VARDARA DO TRIGLAVA ...

Med nastopajočimi so znana imena narodno zabavne glasbe, kot npr. pevci: Lepa Lukič, Gordana Stojičević, Safet Isovič, harmonikarja: Radojka in Tine Živkovič.

Zanimivost prireditve bo vsekakor nastop našega znanega humorista Miodraga Petrovića-ČKALJE.

Program prireditve bo povezoval nam že poznani Duško SAMARDŽIĆ, ki bo tudi recitiral nekatere svoje najnovejše rodoljubne pesmi.

NAPREJ Z MLADIMI (Up with People)

Glasbena prireditev mladih celega sveta bo v ponedeljek, 29. junija, ob 19.30 v športno-kulturni dvorani. Pod tem imenom nastopa vokalno instrumentalna skupina štiridesetih mladih umetnikov: plesalci, pevci, in glasbeniki, ki bodo predstavili program plesov in glasbe različnih dežel in narodov sveta.

Iz pisarne ŠD Jesenice

RAZPORED TEKMOVANJA V KOŠARKARSKI TRIM LIGI

I. KOLO - 9. JUNIJA:
- ob 15.30 Javornik-Koroška Bela: HV Bela igrišče A (betonsko) in Mojstrana: KS Plavž igrišče B (asfaltno);
- ob 18.15 TOZD Strojne delavnice: Železar (A); Gradbinec: Trhle veje (B).

II. KOLO - 9. JUNIJA:
- ob 17.30 TOZD HV Bela: Trhle veje (A); Gradbinec: Železar (B);
- ob 17.45 Javornik-Koroška Bela: Mojstrana (B); KS Plavž: TOZD Strojne delavnice (A).

Tekme bodo na obeh zunanjih igriščih v Podmežakliji. Igralni čas: 2 x 15 minut, odmor 3 minute.

Ekipa mora biti na igrišču deset minut pred tekmo. Čakalni čas je samo pet minut, zato naj ekipe prihajajo točno. Če ekipa zamudi več kot pet minut, se registrira tekma z 20:0 za nasprotno ekipo.

IGRA SE OB VSAKEM VREMENU.

Prosimo vse ekipe, da se natančno držijo razporeda tekmovanj. Do 9. junija morajo ekipe, ki še niso vplačale startnine, to plačati na ZTKO Jesenice, Ledar- ska 4, št. žiro računa: ZTKO Jesenice - 51630-678-81302.

Komisija za množično rekreacijo in šport pri ZTKO Jesenice

ODPRTO KOPALIŠČE UKOVA

Od sobote, 6. junija, dalje bo odprto kopališče UKOVA. Vstopnina za obisk v kopališču bo v letu 1981 naslednja:

Otroci, učenci, dijaki, vojaki - celodnevni obisk 20,00 din; vstop po 14. uri 10,00 din.

Odrasli - celodnevni obisk 35,00 din; vstop po 14. uri 20,00 din.

Šole - športni dan 10,00 din na učenca; ura telesne vzgoje 5,00 dinarjev na učenca.

Kopališče bo kot prejšnja leta tudi v sezoni 1981 odprto:

- ob delavnikih od 9. do 18. ure,

- ob sobotah, nedeljah in praznikih od 8. do 18. ure.

Športno društvo Jesenice in njegova delovna skupnost se toplo priporočata za obisk kopališča.

Iz pisarne ŠD Jesenice

NA 14. PETEROBOJU V ŽALCU ZMAGALI ŽELEZARJI

V nedeljo, 31. maja, je bil v Žalcu 14. peterobojski turnir delovnih organizacij. Sodelovali so: Hraštak, Sava Kranj, Donit Medvode, Železarna Jesenice in Ferralit Žalec. Železarni je zastopalo šestdeset športnikov in športnic v naslednjih panogah: šahu, rokometu, odbojki, malom nogometu, kroganju, športnem ribolovu, streljanju z zračno puško, namiznem tenisu in pikadu.

Največ uspeha na letošnjem peterobju so imeli športniki naše Železarnice, ki so osvojili prva mesta kar v petih športnih panogah. Organizacija peterobja je bila odlična. Vsa športna tekmovanja so potekala brezhibno, v športnem duhu in na visokem kakovostnem nivoju. Med steklarji, predelovalci, gumarji, kemikarji in železarji pa so se krepile tovariške vezi in tkala nova poznanstva, ki se bodo nadaljevala na 15. peterobju naslednje leto v Hraštaku.

REZULTATI - MOŠKI
ŠAH: Sava: Železarna 2,5:1,5; Steklarna: Železarna 0:4; Donit: Železarna 1:3; Ferralit: Železarna 2:2. 1. Sava, 2. Železarna...

ROKOMET: Železarna: Steklarna 8:5; Železarna: Sava 13:3; Železarna: Donit 4:13; Železarna: Ferralit 11:14. 1. Sava, 2. Železarna...

ODBOJKA: Železarna: Donit 2:0; Železarna: Steklarna 2:0; Železarna: Ferralit 2:0; Železarna: Sava 2:0. 1. Železarna, 2. Ferralit...

MALI NOGOMET: Železarna: Ferralit 3:1; Železarna: Sava 1:1; Železarna: Steklarna 3:0; Železarna: Donit 2:2. 1. Železarna, 2. Donit...

KROGANJE: (posamezno) 1. Hasanbegović (Železarna) 437 kež., 2. Hafner (Železarna) 427, 3. Krusec (Donit) 420 kežjev.

1. Železarna 2435 kežjev, 2. Steklarna 2385 kežjev.

ŠPORTNI RIBOLOV: 1. Ferralit 5389 točk, 2. Železarna 1839 točk.

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO: 1. Kotnik (Ferralit) 181 krogov, 2. Rutar (Sava) 180, 3. Binjak (Železarna) 180, 4. Dobravec (Žel.) 176. 1. Železarna 685 krogov, 2. Steklarna 674...

NAMIZNI TENIS: Železarna: Donit 5:0; Železarna: Sava 5:3; Železarna: Steklarna 5:1; Železarna: Ferralit 5:3. 1. Železarna, 2. Sava...

SKUPNI VRSTNI RED PO VSEH PANOGAH (MOŠKI): 1. Železarna 32 točk, 2. Sava 26, 3. Ferralit 23, 4. Donit 21, 5. Steklarna 18 točk.

ŽENSKE:
STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO: 1. Vrtačnik (Steklarna) 164 krogov, 2. Kralj (Železarna) 162, 4. Rožič (Žel.) 157, 6. Eniko (Žel.) 155 krogov. 1. Steklarna 478 krogov, 2. Železarna 474 krogov.

PIKADO: 1. Vrtačnik (Steklarna) 47 krogov, 2. Železarna 76 krogov.

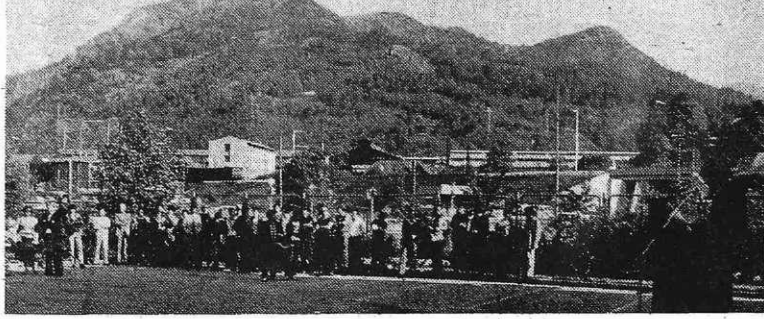
KEGLJANJE: 1. Košenina (Sava) 393 kegljev, 3. Cerin (Žel.) 385 kegljev. 1. Sava 1083 kegljev, 3. Železarna 1060 kegljev...

KONČNI VRSTNI RED (ŽENSKE): 1. Steklarna 14 točk, 2. Sava in Železarna 10 točk, 4. Ferralit 6 točk in 5. Donit 5 točk.

Prehodni pokal za najboljšo ekipo je pripadel Železarni Jesenice, pokal FAIR PLAY v spomin na Janeza Jenka pa je osvojila ekipa Steklarne iz Hraštaka.

— tok

Otvoritev četverboja (Foto S. Kokalj)

DOSEDANJI REZULTATI ŠPORTNE REKREACIJE V LETU 1981

Tekmovanje se je končalo v šestih panogah, tekmovanje za ženske pa je bilo zaključeno. Dosele je nastopilo 963 sodelavcev od tega 105 žensk in 848 moških. Za posameznice je končni vrstni red naslednji:

1. Nuša Bundalo - SEO TKR NG 298 točk, 2. Joži Bakovnik - RD 291, 3. Marijana Svetina - KO-FI 268, 4. Metka Koblar - SEO TKR NG 247, 5. Bogdana Aleš - SEO TKR NG 244, 6. Silva Pintar - SEO TKR NG 211, 7. Lilijana Markez - kadrovski 268, 8. Veronika Korosec - SEO TKR NG 200, 9. Marija Petrič - SEO TKR NG 200, 10. Justina Kralj - SEO TKR NG 194, 12. Silva Doki - HV Bela 194, 13. Marija Babič - Vzdruževanje 185, 14. Dragica Turk - Družbena prehrana 180, 15. Melja Kralj - KO-FI 177 točk.

KONČNI VRSTNI RED PO EKIPAH: 1. SEO TKR NG 98 točk, 2. KO-FI 68, 3. RD 53, 4. Kadrovski 45, 5. Vzdruževanje 39, 6. HV Bela 33, 7. Družbena prehrana 32, 8. HV Jesenice 27, 9. Elektrode 22, 10. Energetika 17, 11. Plavž 17, 12. VBS 14, 13. Žičarna 8, 14. Valjarna žice 7, 15. Transport 6, 16. Valjarna Debele pločevine 5 točk.

V moški konkurenci posameznikov je na sporedu le še plavanje, rezultati po šestih panogah pa so naslednji:

1. Božo Kero - VBS 2177 točk, 2. Janez Babič - SEO TKR NG 2035, 3. Martin Zvab - Jeklarna 2007, 4. Miloš Perk - SEO TKR NG 1784, 5. Franc Legat - Jeklarna 1721, 6. Martin Pazlar - SEO TKR NG 1715, 7. Albin Babič - Vzdruževanje 1610, 8. Anton Kalan - SEO TKR NG 1601, 9. Alojz Cesar - HV Bela 1592, 10. Franc

Solar RD 1532, 11. Karlo Girando - Livarna 1459, 12. Stanislav Eržen - SEO TKR NG 1418, 13. Drago Doki - Jeklarna 1412, 14. Mitja Košir - SEO TKR NG 1385, 15. Ivan Herman - Žičarna 1383, 16. Aleš Lagoga - SEO TKR NG 1353, 17. Franc Nedmer - Vzdruževanje 1308, 18. Janez Smolej - VBS 1307, 19. Franc Grah - SD 1303, 20. Igor Logar - kadrovski 1292 točk, itd.

Ekipni vrstni red za udeležbo po TOZD in delovnih skupnostih je pred zadnjo panogo (plavanjem) naslednji:

1. SEO TKR NG 165 točk, 2. Livarna 146, 3. Remontne delavnice 128, 4. Vzdruževanje 113, 5. HV Bela 105, 6. HV Jesenice 97, 7. Energetika 96, 8. SD 95, 9. KO-FI 84, 10. Valjarna bluminga 83, 11. Plavž 70, 12. Žičarna 70, 13. Žebliarna 70, 14. Kadrovski 63, 15. Vratni podboji 57, 16. Jeklarna 53, 17. Profilarna 51, 18. Transport 48, 19. Družbena prehrana 46, 20. Elektrode 44, 21. Valjarna debele pločevine 44, 22. Valjarna žice 27, 23. Jeklovček 25 točk.

Ekipni vrstni red za tekmovanje v moški konkurenci pa je po šestih od trinajstih panog:

1. SEO TKR NG 150 točk, 2. Remontne delavnice 146, 3. Vzdruževanje 141, 4. Jeklarna 125, 5. VBS 105, 6. HV Jesenice 103, 7. HV Bela 93, 8. Žičarna 90, 9. SD 89, 10. Kadrovski 87, 11. Livarna 85, 12. Energetika 82, 13. KO-FI 68, 14. Transport 67, 15. Plavž 60, 16. Žebliarna 59, 17. Elektrode 49, 18. Valjarna debele pločevine 34, 19. Valjarna žice 27, 20. Družbena prehrana 26, 21. Jeklovček 26, 22. Vratni podboji 26, 23. Profilarna 22 točk.

baj

RAZVOJ BALINARSKEGA ŠPORTA NA GORENJSKEM

V zadnjih nekaj letih se je balinarstvo na Gorenjskem močno razvilo tako po kvaliteti kot po množičnosti. Le nekaj let nazaj smo imeli šest do sedem klubov, danes jih imamo 14. Klubi so vključeni v Balinarsko zvezo Gorenjske s sedeštem v Radovljici, ki jo uspešno vodi petletni sekretariat v sestavi: Vito Lehar, Marjan Bajželj, Jože Mrgole, Marjan Planinc in Jože Zelenjak.

Po občinah so klubi razvrščeni takole: Škofja Loka štiri klube, Kranj sedem klubov, Trzin en klub, Radovljica dva kluba in Jesenice dva kluba. Vsi klubi so razvrščeni v prvo in drugo gorenjsko ligo.

Prvo gorenjsko ligo sestavljajo osem klubov, in sicer: Trata - Škofja Loka; Loka 1980 - Škofja Loka; Huje - Kranj; Kokra - Kranj; Radovljica, Lesce, Kres in Jesenice.

Drugo gorenjsko ligo sestavljajo prav tako osem klubov, in sicer: Alpetec - Škofja Loka; Ziri, Circe - Kranj; Center Kranj, Primakovo - Kranj; Borec - Kranj; Vodovodni stolp - Kranj in Trzin.

Obe ligi tekmujeta po liga sistemu z razliko, da ima prva liga dvoletno tekmovanje, druga liga pa enoletno.

Prva liga igra 14 kol, ekipe vseh osmih klubov igrajo dve igri doma in dve igri v gosteh. Po zaključitvi tekmovanja zadnje uvrščeni ekipi izpadeta iz lige in se priključita drugi ligi. Prva dva uvrščena v drugi ligi se priključita prvi ligi in tako dobimo sestavo prve in druge lige za prihodnje leto.

Predviden program tekmovanj za leto 1981 je za obe ligi dvoleten in se deli na jesenski in spomladanski del, tako kot imajo druge balinarske zveze ljubljanskega, primorskega in štajerskega območja.

Prva liga je prišla s tekmovanjem 5. maja. Igrajo dvakrat tedensko, to je vsak torek in petek. Tekmovanje bo zaključeno 19. junija.

Druga liga je prišla s tekmovanjem 1. junija in igra prav tako dvakrat tedensko, to je v sredo, petek in petek, tekmovanje bo zaključeno 22. junija.

Letos poteka tekmovanje nemoteno in to kljub slabemu vremenu, saj je balinarski klub Veriga iz Lesca uspešno pokrtila štirinastno balinistično in prav njim se moramo zahvaliti za nemoten potek tekmovanja.

Tudi balinarski klub Jesenice ima že večletno željo, bi pokriti vsaj dve stezi in s tem omogočili redno in nemoteno tekmovanje. Tako kot v petekosti smo balinarji še vedno pripravljeni povrniti za do-

lo, vendar brez pomoči ne bomo uspeli uresničiti načrtov.

9. in 10. maja je bilo po programu balinarske zveze Gorenjske odigrano tekmovanje posameznikov, na katerem je sodelovalo 32 posameznikov iz vseh 16 klubov. Tekmovalci so bili razvrščeni v osem skupin po štiri tekmovalce. Prvi del tekmovanja je bil 9. maja. Prvouvrščeni iz vsake skupine se je uvrstil v polfinale, ki je bilo odigrano 10. maja na pokritih balinističnih igriščih, kjer je potekalo tudi finale. Balinarski klub Jesenice sta zastopala Miran Uran in Jože Domevčič, ki sta bila najboljša na izbranih klubskih prvenstvih. Oba sta se uvrstila v polfinale in zasledila: Miran Uran drugo, Jože Domevčič pa osmo mesto.

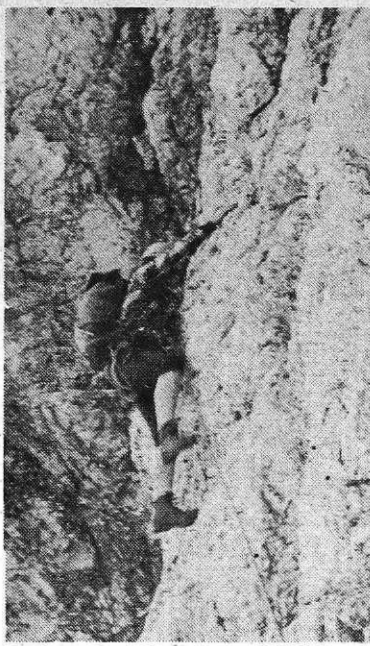
Miran Uran se je uvrstil poleg mladega Škofjeločana na slovensko prvenstvo, ki bo 6. in 7. junija. Doseženo mesto je lep uspeh za Urana in balinarski klub. Želim si, da bi dobre uspehe dosegali tudi v bodoče. Taka preizkušnja je bila že 30. in 31. maja in sicer v tekmovanju dvojic po istem sistemu kot posamezniki in v izbijanju ter seveda še vsa preostala kola v četorkah, pri katerih si prav tako želimo uspeha.

Balinarski klub Jesenice ima že nekaj let lepo število članov, od 130 do 160. Med nami imamo tudi 12 žensk, ki so zelo aktivne, najsiho na treningih ali tekmovanjih. Večji del članov se ukvarja z rekreacijskim balinanjem, v tekmovalni del pa je vključenih 21 članov, ki so razvrščeni v štiri članke ekipe in eno mladinsko. Treninge imajo dvakrat tedensko, saj se zavedajo, da je uspeh odvisen od dobre vadbe.

Večji del članov balinarskega kluba Jesenice sestavljajo upokojevalci in aktivni delavci TOZD in delovnih skupnosti Železarnice Jesenice, ki z rekreacijo nabirajo moči za uspešno izpolnjevanje delovnih nalog na svojih delovnih mestih. Zato pričakujemo, da nam bo prav Železarna še naprej nudila pomoč pri nadaljnjem razvoju balinarskega kluba Jesenice.

Klub vodi devetletni upravni odbor, ki ima še tri komisije: gospodarsko, tehnično in gradbeno. Kljub raznim težavam skušamo s skupnimi močmi reševati probleme in usmerjati klub k napredku. Veliko zaslug pri tem ima predsednik kluba Bernard Švedin, ki veliko prostega časa žrtvuje balinarskemu športu na Jesenicah.

Stane Pulec

Prvi v navezi (Foto Zvone Miklič)

DIREKTNV GOLIČICI

Nekaj me prebudi iz spanja. Pogledam na uro in planem kvišku. Pet je že. Spet je budilka zatajila. Hitro napolnim nahrbtnik in polovico stvari pozabim. Pojem nekaj hrane in že dirjam proti dogovorjenemu mestu. Zvone in Martin sta že tam. Nejc pa tako vedno zamudi. Končno se le prikaže in iz garaže pripelje avto.

Sonce sije po dolini, ko se peljemo po vijugavi cesti proti Vršču. Parkiramo avto in pripravimo nahrbtnike. Ugotovim, da sem pozabil gamaše, namesto njih pa imam kamero. Malo se še razgledujemo, nato pa se zagrizemo v stiri klanec.

Lepo jasno jutro je, ko sopihamo proti mali Goličici Priisojniku. Kljub jutranjemu hladu se kar počutimo prepoteno. Zapolnjeni vsak v svoje misli ne govorimo veliko. Opazujem močnega Hudičev steber, ki se ponosno dviguje kvišku. Poln previsov in nevarnosti žari v jutranjem soncu. Iz stene se spusti planinska vrana in umirjena prejadra to čudovito jutro. S svojim vraščanjem moti spokojnost in nas prebujajo iz sanj.

Pri vstopu smo in vranje vreščanje zamena petje klinov.

Zvone in Martin sta spredaj, z Nejcem jima slediva. Kar dobro nam gre, a se kmalu nekaj zatakne. Zvone poje v prednici. Slabo znamenje. Če Zvone prepeva ali govori sam s seboj, pomeni, da je težko. Zabiže tri kline in se sprelističe čez. Sleđimo mu in ugotovimo, da sploh ni tako, kot je on kazal s petjem. Se nekaj hoje po kruljivem planu, ki me spravi na slabo voljo, toda v še slabšo me spravi kamin, na koncu pa nerodna prečka. S kamnom se spoprima Nejc. Izbine v prečki in ne slišimo ga več. Čez čas mu sledim, kar po posluhu. Čutim, da me varuje, ko me močno vleče navzgor, da me zateguje v pasu. Tudi Zvone in Martin sta že pri naju. Modro ugotovim, da je kamin težak. Nejc pa se sploh ne stinja. Pravi, da je v vsej smeri kamin najlepši. Sto ljudi, sto ukusov. Iz Trente se vlečejo meglice, mi pa smo pod izstopnim raztezanjem. Lepe gladke plate so mi tako všeč, da bi se najraje spustil nazaj in jih preplezal s čenčasti iz trente. Spominja me na prejšnja časa, zato hitro sestopam med borovjem. Malo se zaidemo, a kmalu najdemo pravo grapo. Po njej sestopimo na sedlo. Se tu si sedemo v roke.

Po plazišču se spuščamo v dolino. Vse nevarnosti so za nami. V svoj dnevnik bom zapisal še eno lepo smer in vrh. Spominjal se bom veselja iz tistih let. Spominjal se bom prijateljev, ki so mi bili v steni več kot prijatelji. Solidarno in tovariško smo premagali vse težave.

V dolini nas Zvonetova družina pričaka s pivom. Borut nas je opazoval z daljnogledom in verjetno bi bil šel zraven, če ne bi imel zlomljene noge. Šele sedaj začnemo malicati, čeprav smo malico nosili s seboj. Domača klobasa iz Nečevje šrambe mi je postala težila.

Nahrbtnike zmečemo v avto in se odpravimo po vijugasti cesti proti domu.

Bran Pečar AO Mojštrana

JESENICE : TABOR — JADRAN 1:0 (1:0)

Jesenjski nogometaši v spomladanskem delu prvenstva v slovenski ligi — zahod nikakor ne morejo na domačem igrišču pokazati dobre in učinkovite igre. Tudi v srečanju z moštvom Tabor — Jadran, v nedeljo, 31. maja, kljub zmagi niso pokazali vseh tistih sposobnosti in dobre taktične igre kot v jesenskem delu prvenstva. Dobro zaigralo le na trenutke, potem pa se vrstijo individualne akcije, premalo pa se vrstijo individualne akcije, premalo pa se vrstijo individualne akcije.

Tudi na tem srečanju je bilo tako. Gol je dosegel je Kramar, v 35. minuti, predvsem v drugem polčasu pa Jeseničanom ni uspelo izkoristiti nekaj lepih priložnosti.

Za moštvo Jesenice so nastopili: Tokič, Bakonič, Bergant, Omanović, Ignjatović, Trobar, Pihler, Besič, Radič (Panič), Kramar, Kovčič.

V nedeljo, 7. junija, bodo jeseniški nogometaši gostovali pri vodilnem moštvu Primorja.

J.R.

DOBILI SMO ŠPORTNO IGRIŠČE

Mladi prebivalci Bohinja smo si že dolgo želeli športno igrišče, na katerem bi lahko igrali razne športne igre, kot so košarka, nogomet, rokomet, odbojka in razvijali atletiko. Imamo že veliko in lepo telovadnico, v kateri se ne zbirajo samo učenci osnovne šole, temveč tudi odrasli, ki trenirajo košarko in odbojko. 24. maja letos pa smo svečano odprli tudi športno igrišče. Po slovesnosti so se mlajši in starejši pomerili v športnih veščinah. Veseli smo igrišča, saj bomo na njem izboljšali naše dosežanje športne uspehe. Še bolj pa smo navdušeni mladinci športniki, ker bomo imeli večje možnosti za trening in rekreacijo v prostem času.

Igrišče je zgradilo Gradbeno podjetje Bohinj.

Mojca Rožič in Marjeta Zvan, 7. c OS dr. Janez Mencinger, Boh. Bistrica

POHOD SLOVENSKEH ŽELEZARJEV »ČEZ GORO«

V organizaciji komisije za športno rekreacijo pri izvršnem odboru sindikata železarn Ravne bo v nedeljo, 14. junija pohod slovenskih železarjev v smeri Ravne — Kotlje — Rinski vrelci — Postarski dom — vrh Uršlje gore — Naravski ledine.

Odhodi avtobusov za pohodnike iz naše Železarnice bodo ob 4. uri izpred Čufarja. Avtobusi bodo ustavljali na vseh avtobusnih postajah primestnega prometa do Radovljice. (En avtobus bo peljal tudi preko Žirovnice in Begunj).

Vsi udeleženci pohoda naj bodo opremljeni s primerno planinsko opremo (čevlji, gorska obleka, vetrovke, pokrivala) in naj strogo spoštujejo navodila vodnikov in članov GRS.

Število pohodnikov iz Železarnice je omejeno (150). Prijave sprejema sindikat Železarnice do 11. junija do 12. ure, telefon 216.

Na Naravskih ledinah bo za vse udeležence pohoda organiziran program.

Pohod bo ob vsakem vremenu. Udeležence pohoda že sedaj opozarjamo in pozivamo, da čuvajo naravo in planinsko cvetje.

Komisija za športno rekreacijo pri sindikatu Železarnice Jesenice

Košarka

ZMAGA IN PORAZ ČLANOV

JESENICE : JLA KRANJ (člani) 70:69 (35:32)

V okviru priprav za republiško vojaško prvenstvo je na Jesenicah gostovala reprezentanca kranjskega vojaškega področja. Sestavljajo jo v glavnem igralci republiških ligašev, trije igralci pa igrajo v drugih zveznih ligah. Moštvo je precej visoko, trenirajo dvakrat dnevno, tako da so za domače predstavljeni dokaj trd oreh. Moštva sta se skozi vse tekmo menjavali v vodstvu, razen proti koncu drugega polčasa, ko so Jeseničani povedli za sedem točk, ki pa so jih po temnem pokrivanju Kranjčanov po vsem igrišču le steska obdržali.

Tekma je morala biti zaradi deževnega vremena odigrana v telovadnici OS Tone Čufar na Plavžu. Sodila sta Kežar in Samardžija. To je bila ena boljših iger domačega moštva.

TRIGLAV (KRANJ) : JESENICE (člani) 78:66 (33:29)

V okviru gorenjskega prvenstva so Jeseničani v Kranju doživeli pričakovano, vendar previsok poraz proti slovenskemu prvotilgu Triglavu, ki ga vodi Peter Brumen, prej trener Iskra — Olimpije iz Ljubljane.

Vse do sredine drugega polčasa so se Jeseničani dokaj uspešno kosali s Kranjčani, ki so kot navadno hitro igrali v napadu, da so gostje imeli precej težav z vračanjem v svojo obrambo polovico.

V drugem delu drugega polčasa pa se je pri Triglavu razgiral 201 cm visoki center

Škubic, ki je v nekaj minutah dosegel deset točk zapored in ob šestih točkah prednosti za Kranjčane povzročil vodstvo na 16 točk, ki so ga do konca tekme povečali še za šest točk.

Naplosh so Jeseničani v drugem polčasu popustili v obrambi, saj so prejeli kar 45 točk, v primerjavi s prvim polčasom, ko so jih prejeli 33.

Za dosego pomembnejših rezultatov bodo morali v napadu dosegati več košev, kar je predstavljalo problem tudi v SKL, ko so bili med manj učinkovitimi, a ob najboljši obrambi, saj so prejeli najmanj košev.

DEVET PRVENSTVENIH TEKEM V TEM TEDNU

Moštva KK Jesenice bodo ob koncu tega tedna odigrala kar sedem prvenstvenih tekem, od dveh že odigranih (člani v Kropi za jugoslovanski pokal z domačim Plamenom in mladinci na Jesenicah s Savo iz Kranja v okviru slovenske košarkarske lige).

Člani bodo igrali v Gorenji vasi, mladinci v Škofji Loki z domačim Lokainvestom, kadeti z Lokainvestom iz Škofje Loke v Podmetakliji v nedeljo ob 9. uri, pionirji v Gorenji vasi z istoimensko ekipo, mladinci v Žirov z moštvom Alpe, kadetinja B s Savo iz Kranja in kadetinja A z moštvom Kladivarja iz Žirov v nedeljo v Podmetakliji ob 10.30.

MB

KK MOJSTRANA : WSG RADENTHEIN 58 : 51 (22 : 32)

V četrtek, 28. maja, sta ženski članski ekipi Mojštrane in Radentheina odigrali prijateljsko košarkarsko tekmo. S to tekmo so igralce WSG Radentheina, ki igrajo v koroski ligi in nekaj kol pred koncem prepriljivo vodijo, vrnila obisk ekipi Mojštrane, ki je pred dobrim mesecem gostovala v Avstriji, kjer je zmagala domača ekipa.

Tisti, ki so poznali razmere v klubu, od domačih igralcev upravičeno niso mogli zahtevati, da se enakovredno merijo z igralci iz Avstrije, ki redno trenirajo in igrajo prvenstvene in prijateljske tekme. Ekipa Mojštrane namreč letos ne igra v ligi, zaradi česar igralke od marca ne trenirajo več. Vendar pa so dogodki na igrišču pokazali povsem drugo sliko.

V prvem polčasu je vse kazalo na katastrofo ekipe Mojštrane. Avstrijke so igrale odlično v obrambi in napadu, pri čemer so izkoristale tudi svojo boljšo kondicijsko pripravljenost. Prvi polčas se je končal z rezultatom 32 : 22 v korist gostj.

V drugem polčasu pa so domače igralke prijetno presenetile. V obrambi so zaigrale agresivneje, s čimer so onemogočile zanesljive mete Avstrijk. Glede na to, da pred

tekmo ekipe ni imela skupnih treningov, so igralke napad zaključevale s improviziranimi akcijami, saj so bile individualno tehnično dobi boljše od igralk iz Radentheina. S tako igro so domače igralke dosegle v prvih osmih minutah 20 košev, gostje pa niti enega. Videlo pa se je, da igralke Mojštrane take igre ne bodo zadržale do konca tekme, zato so v drugi polovici polčasa igrale na dolge napade, ki so jih zaključevale z zanesljivimi meti na koš. Avstrijke, presenečene ob igri domače peterke v prvih minutah polčasa, se do konca tekme niso mogle več zbrati in spreminjati rezultata v svojo korist.

Igralke Mojštrane zaslužijo vso pohvalo za prikazano igro in borbenost na tekmi, ki sicer ni odločala o zmagovalcu, je pa pokazala, da ženska košarka v Mojštrani še obstaja. Poleg tega je tekma potrdila, da v Mojštrani raste nova talentirana igralka, ki je svoje kvalitete dokazala že v osnovnolski ekipi Mojštrane in občinski selekciji: to je Mateja Erzarar, učenka 7. razreda OS 16. decembra Mojštrana.

Za Mojštrano so igrale: Lakota, Krmarič, 14. Gartner, Fotočnik 6, Skumavc 16, Sifer, Sužnikovič 8, Košir 14.

Sodila sta Tkalec in Urbas.

T.

KK VERIGA : KK MOJSTRANA 79 : 82 (40 : 43)

V petek, 29. maja, sta ekipi Verige iz Lesca in Mojštrane odigrali tekmo v okviru Gorenjske lige.

Igralci Mojštrane so sklenili v tej tekmi popraviti alab vtis, ki so ga zapustili v dosej odigranih tekmah. Zaradi tega so od prve minute zaigrali na vso moč v obrambi in v napadu. Rezultat take igre je bil, da je Mojštrana v tretji minuti igre vodila z 11:0. Največja razlika v prvem polčasu pa je bila pri rezultatu 30:16 v 12. minuti. V zadnjih petih minutah so gostje naredili nekaj napak, ki so jih igralci Verige izkoristili in zmanjšali razliko le na tri koše.

Igra v drugem polčasu je bila podobna igri v prvem polčasu. Gostje so prvih petnajst minut prevladovali na igrišču. V 13. minuti so vodili s šestnajstimi koši. Nato